

Operat Uzdrowiskowy

Uzdrowiska Szczawnica

Sporządzony dla:
Gminy Szczawnica

Szczawnica 2021 r.

Zleceniodawca opracowania:	Urząd Miasta i Gminy w Szczawnicy
Wykonawca opracowania:	tel. +48 604 108 758
Zespół opracowania w składzie:	mgr Agnieszka Romankiewicz-Heck – Dyrektor zespołu mgr inż. arch. Michał Heck mgr Magdalena Florek
Foto na stronie tytułowej:	http://szczawnica.pl/

Spis treści

WPROWADZENIE	6
ROZDZIAŁ 1	8
NAZWA GMINY I JEJ CHARAKTERYSTYKA	8
ROZDZIAŁ 2	32
OBSZAR OBJĘTY WYSTĄPIENIEM O POTWIERDZENIE MOŻLIWOŚCI PROWADZENIA LECZNICTWA UZDROWISKOWEGO	32
ROZDZIAŁ 3	35
ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE OBSZARU OBJĘTEGO WYSTĄPIENIEM O POTWIERDZENIE MOŻLIWOŚCI PROWADZENIA LECZNICTWA UZDROWISKOWEGO	35
ROZDZIAŁ 4	40
STREFY OCHRONY UZDROWISKOWEJ	40
4.1 Strefy ochrony uzdrowiskowej wraz z określeniem koniecznych do zachowania terenów zieleni i terenów biologicznie czynnych	40
ROZDZIAŁ 5	47
WŁAŚCIWOŚCI LECZNICZE NATURALNYCH SUROWCÓW LECZNICZYCH I WŁAŚCIWOŚCI LECZNICZE KLIMATU NA OBSZARZE OBJĘTYM WYSTĄPIENIEM O POTWIERDZENIE MOŻLIWOŚCI PROWADZENIA LECZNICTWA UZDROWISKOWEGO	47
5.1 Naturalne surowce lecznicze	47
5.2 Właściwości lecznicze klimatu.....	72
ROZDZIAŁ 6	82

ŚWIADECTWA POTWIERDZAJĄCE WŁAŚCIWOŚCI LECZNICZE NATURALNYCH SUROWCÓW LECZNICZYCH I WŁAŚCIWOŚCI LECZNICZE KLIMATU	82
ROZDZIAŁ 7.....	84
ZAKŁADY I URZĄDZENIA LECZNICTWA UZDROWISKOWEGO.....	84
7.1 Zakłady lecznictwa uzdrowiskowego	85
7.2 Urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego	114
7.3 Plany w zakresie zakładów i urządzeń leczniczych.....	119
ROZDZIAŁ 8.....	123
KIERUNKI LECZNICTWA.....	123
8.1 Wskazanie kierunków leczniczych dla uzdrowiska.....	123
8.2 Przeciwwskazania dla uzdrowiska	124
ROZDZIAŁ 9	129
OBSZARY I TERENY GÓRNICZE	129
9.1 Granice obszarów górniczych	130
9.2 Kopalina główna	131
9.3 Kopaliny towarzyszące.....	145
ROZDZIAŁ 10.....	146
INFRASTRUKTURA I SYSTEM KOMUNIKACJI	146
10.1 Gospodarka wodna	146
10.2 Gospodarka odpadami.....	148
10.3 Sieć komunikacyjna	154
10.4 Pozostała infrastruktura techniczna.....	154
10.5 ZAGROŻENIA EKOLOGICZNE	155
ROZDZIAŁ 11.....	159
INFORMACJE O STANIE CZYSTOŚCI POWIETRZA I NATĘŻENIU HAŁASU	159
11.1 Stan czystości powietrza	159

11.2 Natężenie hałasu	163
ROZDZIAŁ 12.....	167
PODSUMOWANIE.....	167
ROZDZIAŁ 13.....	170
DATA SPORZĄDZENIA I PODPIS BURMISTRZA.....	170
SPIS LITERATURY	171
SPIS RYSUNKÓW I INNYCH GRAFIK.....	174
SPIS TABLIC.....	175
SPIS MAP	176
ZAŁĄCZNIKI	177

Wprowadzenie

Gmina Szczawnica to jedno z najstarszych uzdrowisk w Polsce. Zgodnie z obowiązującą Ustawą z dnia 28 lipca 2005 roku o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1056), Gmina Szczawnica spełnia łącznie następujące warunki:

- posiada złoża naturalnych surowców leczniczych o potwierdzonych właściwościach leczniczych,
- posiada klimat o potwierdzonych właściwościach leczniczych,
- na jej obszarze znajdują się zakłady i urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego, przygotowane do prowadzenia lecznictwa uzdrowiskowego,
- spełnia określone w przepisach o ochronie środowiska wymagania w stosunku do środowiska,
- posiada infrastrukturę techniczną w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej, w zakresie transportu zbiorowego, oraz prowadzi gospodarkę odpadami.

Na potwierdzenie powyższej tezy, a także wywiązując się z wymogów nałożonych na gminę przez wyżej wyszczególnioną Ustawę (art. 39, ust. 1 Ustawy), jej samorząd przygotował niniejszy **operat uzdrowiskowy**. Zgodnie z art. 43, ust. 1 Ustawy niniejszy operat został sporządzony, celem potwierdzenia spełnienia przez obszar Gminy Szczawnica albo jego część wymagań określonych w Ustawie. W opracowaniu dokonuje się analizy gminnej przestrzeni kulturowej i przyrodniczej, z uwzględnieniem aktualnej infrastruktury uzdrowiskowo-turystycznej, aktualnych uwarunkowań planistyczno-przestrzennych miasta oraz gminy.

Zatem, niniejszy operat uzdrowiskowy, zgodnie z zapisami art. 39 wyżej wymienionej Ustawy, obejmuje część opisową oraz graficzną. W jego części opisowej znajdują się w szczególności:

- 1) nazwa gminy (patrz Rozdział 1 operatu),
- 2) określenie obszaru, objętego wystąpieniem o potwierdzenie możliwości prowadzenia lecznictwa uzdrowiskowego (patrz Rozdział 2 operatu),
- 3) opis zagospodarowania przestrzennego obszaru, o którym mowa w pkt 2, z uwzględnieniem poszczególnych stref ochrony uzdrowiskowej; opis zawiera wskazanie powierzchni każdego z wymienionych obszarów, dokładne dane o lokalizacji i stanie infrastruktury technicznej, w tym komunikacyjnej oraz prowadzonych robotach budowlanych dotyczących tej infrastruktury ze szczególnym uwzględnieniem terenów przeznaczonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego lub studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy

- pod działalność gospodarczą oraz działalność rekreacyjno-wypoczynkową i lecznictwo uzdrowiskowe (patrz Rozdział 3 operatu),
- 4) określenie istniejących stref ochrony uzdrowiskowej, wraz z określeniem koniecznych do zachowania terenów zieleni i terenów biologicznie czynnych (patrz Rozdział 4 operatu),
 - 5) opis właściwości leczniczych naturalnych surowców leczniczych i właściwości leczniczych klimatu na obszarze, który będzie objęty wystąpieniem o potwierdzenie możliwości prowadzenia lecznictwa uzdrowiskowego (patrz Rozdział 5 operatu),
 - 6) świadectwa potwierdzające właściwości lecznicze naturalnych surowców leczniczych i właściwości lecznicze klimatu (patrz Rozdział 6 operatu),
 - 7) informacje na temat działających zakładów lecznictwa uzdrowiskowego oraz urzędzeń lecznictwa uzdrowiskowego lub dane o planach w tym zakresie (patrz Rozdział 7 operatu),
 - 8) wskazanie kierunków leczniczych i przeciwwskazań dla przyszłego uzdrowiska (patrz Rozdział 8 operatu),
 - 9) opis istniejących obszarów i terenów górniczych ze wskazaniem, zgodnie z przepisami prawa geologicznego i górniczego, ich wyznaczonych granic lub projektowanego położenia, nazwy kopaliny głównej oraz towarzyszącej (patrz Rozdział 9 operatu),
 - 10) informacje o ujęciach wody, sieci wodno-kanalizacyjnej, oczyszczalniach ścieków, gospodarce odpadami oraz o mogących wystąpić zagrożeniach ekologicznych (patrz Rozdział 10 operatu),
 - 11) informacje o stanie czystości powietrza oraz natężeniu hałasu, opracowane zgodnie z odrębnymi przepisami (patrz Rozdział 11 operatu),
 - 12) data sporządzenia i podpis burmistrza (patrz Rozdział 13 operatu).

Zaś część graficzna dokumentu obejmuje mapy przedmiotowego obszaru (w skali nie mniejszej niż 1:5.000 dla projektowanej strefy „A” ochrony uzdrowiskowej, 1:10.000 wspólnie dla stref „A” i „B” ochrony uzdrowiskowej oraz 1:25.000 wspólnej dla stref „A”, „B” i „C” ochrony uzdrowiskowej, z zaznaczeniem poszczególnych planowanych stref ochronnych, o których mowa w części opisowej opracowania, oraz graficznym przedstawieniem informacji, o których mowa w punktach 3, 4, 7, 9 i 10 powyżej.

Mapy, o których mowa powyżej, stanowią załączniki do niniejszego opracowania, zaś w samej jego treści (to jest w części opisowej operatu), dla oglądu, znajdują się, jednolite z wyżej wymienionymi, mapy o mniejszej skali.

ROZDZIAŁ 1.**Nazwa gminy i jej charakterystyka**

Gmina Szczawnica, będąca przedmiotem niniejszego operatu uzdrowiskowego, została przedstawiona poniżej na trzech następujących płaszczyznach:

- a. dane ogólne o gminie,
- b. społeczność i gospodarka gminy,
- c. przyroda gminy.

a. Dane ogólne o gminie:	
Nazwa	Szczawnica
Powierzchnia	Gmina zajmuje obszar 87,89 km ² , w tym: pow. miasta 3289,79 ha – suma stref A ewidencji gruntów 3290 ha
Lokalizacja	<p>Gmina Szczawnica znajduje się w:</p> <ul style="list-style-type: none">• w południowej części województwa małopolskiego,• powiecie nowotarskim. <p>Szczawnica jest jednocześnie uzdrowiskiem obejmującym granice administracyjne miasta.</p> <p>Miasto Szczawnica graniczy z następującymi gminami:</p> <ul style="list-style-type: none">• od północy – z Gminą Łącko,• od zachodu – z Gminą Krościenko nad Dunajcem,• od wschodu – z wsią Szlachtowa,• od południa – ze Słowacją.

Pod względem fizyczno-geograficznym Miasto jest położone:

- w strefie granicznej między Karpatami Zewnętrznymi i Wewnętrznymi,
- w strefie styku Beskidu Sądeckiego, Pienin oraz Małych Pienin,
- w karpackiej strefie gór średnich i niskich,
- w obrębie mezoregionów Beskidu Sądeckiego i Małych Pienin, rozdzielonych doliną Grajcarka.

Granice Miasta Szczawnica są w przewadze naturalne. Granica północna i częściowo wschodnia biegnie głównym grzbieciem Pasma Radziejowej, pomiędzy Dzwonkówką, a Wielkim Rogaczem oraz przez Przełęcz Obidza. Granica południowa i częściowo wschodnia biegnie wzdłuż głównego grzbietu Małych Pienin i jest zarazem granicą państwową. Granica wschodnia biegnie wzdłuż granicy administracyjnej Miasta Szczawnica. Granica zachodnia biegnie wzdłuż Dunajca, a następnie wzdłuż potoku Ścigockiego. Granice w przewadze pokrywają się z granicami zlewni Grajcarka - prawobrzeżnego dopływu Dunajca III-go rzędu.

Ukształtowanie i rzeźba terenu

Obszar Miasta Szczawnica zbudowany jest z utworów fliszowych jednostki magurskiej, reprezentowanych głównie przez bardzo odporne gruboławicowe piaskowce magurskie, okryte pokrywami

zwietrzelinowymi. Powszechne jest niszczenie stoków przez procesy grawitacyjno - erozyjne. Jest to obszar wybitnie górski i trudno dostępny, w przewadze zalesiony. Stanowi źródłisko i główny obszar alimentacji Grajcarka i jego licznych prawobrzeżnych dopływów.

Obszar Miasta Szczawnica jest położony na terenie o zróżnicowanej wysokości - pomiędzy 420 m n.p.m. (dolina Dunajca), a 1262 m n.p.m. (Radziejowa). Najbardziej zurbanizowana centralna część miasta położona jest na wysokości 430 - 500 m n.p.m. Maksymalne deniwelacje sięgają 842 m. Około 60 % obszaru leży powyżej 700 m nad poziom morza.

Około 75 % obszaru Miasta stanowią góry średnie i niskie, tj. obszary wysoko położone, o znacznych deniwelacjach, stromych i bardzo stromych stokach, wysokim stopniu zalesienia, rozczłonkowane licznymi i głębokimi dolinami. Środowisko przyrodnicze tej części Szczawnicy ma charakter wybitnie górski.

Około 20 % powierzchni zajmują pogórza, z przewagą pogórzy średnich, tj. obszary stanowiące niższy stopień gór, o spłaszczonych wierzchołkach, ale jednocześnie stromych stokach. Tylko około 5 % obszaru Miasta zajmują doliny rzeczne. Wśród nich główną rolę odgrywają doliny Grajcarka i Dunajca.

Główną osią obszaru jest dolina Grajcarka przebiegająca równoleżnikowo. Do niej od północy i południa opadają stoki gór i pogórzy, na ogół bardzo strome. Dno doliny znajduje się na wysokości od 430 do 580 m n.p.m., a jej szerokość wzrasta z biegiem rzeki od 150 m w Jaworkach do około 400 m przy ujściu do Dunajca.

Dolina Grajcarka rozdziela Beskid Sądecki i Małe Pieniny. Te dwa obszary charakteryzują bardzo odmienne warunki przyrodnicze, uwarunkowane głównie skrajnie odmienną budową i przeszłością geologiczną. Odmienność zaznacza się głównie w występowaniu odmiennych typów rzeźby i krajobrazu, a także w szacie roślinnej, stosunkach hydrograficznych, występowaniu osobliwości biotycznych i abiotycznych. Czynniki te powodują, że Szczawnica wyróżnia się wśród innych

<p>miejsowości karpackich niezwykłą różnorodnością i bogactwem przyrodniczym.</p> <p>Część Miasta leżąca na północ od Grajcarka należy do Beskidu Sądeckiego i obejmuje południowe skłony Pasma Radziejowej aż po główny grzbiet, łącznie z najwyższym szczytem tej grupy górskiej. Obszar odznacza się śmiałością rzeźby właściwą góróm średnim, zbudowanym z fliszu karpackiego. Położony jest w większości powyżej 700 m n.p.m., najwyższe wysokości występują w obrębie głównego grzbietu: Dzwonkówka (990 m), Skałka (1163 m), Przehyba (1175 m), Złomisty Wierch (1191 m), Radziejowa (1262 m), Wielki Rogacz (1178 m). Składa się z licznych długich bocznych grzbietów i długich dolin dopływów Grajcarka, równoległych do siebie, o przebiegu południkowym. Charakterystyczną cechą są deniwelacje rzędu 600 m, stoki strome i bardzo strome, z przewagą spadków powyżej 20°, a częstokroć powyżej 25 - 30°, poprzecinane gęstą siecią głębokich dolin wciosowych, stale odwadnianych. Występuje tu klasycznie rozwinięty schodowy styl rzeźby, od pogórzy średnich do gór średnich, z wyodrębniającymi się kilkoma poziomami spłaszczeń grzbietowych.</p> <p>Ze względu na wysokie położenie odznacza się silną bodźcowością bioklimatyczną, a w związku z przewagą stoków o ekspozycji południowej odznacza się bardzo korzystnym nasłonecznieniem. Pod względem bioklimatycznym Szczawnica bardzo pozytywnie wyróżnia się na tle innych miejscowości górskich.</p> <p>Część Miasta położona na południe od Grajcarka obejmuje całą polską część Małych Pienin, aż po główny grzbiet (łącznie z najwyższym szczytem całego Pasa Skalicowego). Główny grzbiet wyznaczają szczyty: Szafranówka (742 m), Rabsztyn (847 m), Wysoki Wierch (899 m), Durbaszka (940 m), Wysokie Skałki (1050 m) i Wierchliczka (964 m). Te tereny nie osiągają takich wysokości, jak w północnej części Szczawnicy i są mniej pocięte dolinami. W jego obrębie zaznaczają się dwa poziomy: pogórski, który tworzą spłaszczenia o wysokości około 700 m n.p.m. oraz poziom zaokrąglonych wąskich grzbietów o wysokości 900 - 1000 m n.p.m. (w części zachodniej 700 - 800 m n.p.m.). Na obszarze tym dominują elementy rzeźby krasowej, a jednocześnie występuje wiele</p>
--

	<p>rysów charakterystycznych dla Beskidów. Ta część obszaru Miasta stanowi skomplikowaną strukturę tektoniczną i geologiczną. Znajduje to wyraz w dużej różnorodności skał od bardzo odpornych wapieni jurajskich i kredowych - tworzących formy skałkowe, intruzji andezytowych występujących w masywach Jarmuty i Krupianki, intruzji bazaltowych w Białej Wodzie, gruboławicowych piaskowców warstw jarmuckich (Palenica i Jarmuta), warstw magurskich (Krupianka i Repowa) i warstw złatniańskich (Wysoki Wierch i Durbaszka) do mniej odpornych skał łupkowych i marglistych, które tworzą rozległe obniżenia terenu. Teren ten stanowi źródłisko i obszar alimentacji lewobrzeżnej części zlewni Grajcarka, przy czym jest to obszar o mniejszej zasobności w wodę, na co wskazuje mniejsza niż w Beskidzie Sądeckim gęstość źródeł (7 - 10 źródeł/l km²) i mniejsza ich wydajność (poniżej 0,8 l/sekundę). Ze względu na ekspozycję północną Pasma Małych Pienin charakteryzuje się słabym nasłonecznieniem i gorszymi warunkami termicznymi, czego pochodną jest dłuższe zaleganie pokrywy śnieżnej.</p>
<p>Klimat</p>	<p>Klimat Szczawnicy należy do najłagodniejszych w polskich uzdrowiskach górskich i jest określany jako łagodnie bodźcowy. Charakteryzuje się on dużym nasłonecznieniem, małą amplitudą temperatur między dniem i nocą, małą ilością opadów i średnim ciśnieniem atmosferycznym.</p> <p>Szczawnica wg podziału klimatycznego Romera znajduje się w rejonie zaciszy śródgórskich.</p> <p>W przekroju rocznym przeważają wiatry zachodnie i północno-zachodnie, znaczna ilość wiatrów wieje też z kierunku południowo-wschodniego (wiatry te są zgodne z przebiegiem głównej doliny Grajcarka). Najczęściej wieją wiatry słabe i bardzo słabe. Średnia roczna prędkość wiatru wynosi 1,7 m/s. W przekroju rocznym występuje również znaczna ilość ciszy, czyli dni bezwietrznych (około 31%). Najmniej korzystne są tereny w dolnej części doliny Grajcarka, gdzie spływ zimnego powietrza ze stoków powoduje częste inwersje temperatury, co działa hamująco na przewietrzanie doliny. Inwersje najczęściej występują w zimie, kiedy zwiększa się emisja zanieczyszczeń w sezonie grzewczym.</p> <p>Dolna część Szczawnicy, tj. doliny Dunajca i Grajcarka wraz z</p>

przylegającymi pogórzami, położona na wysokości 420 - 650 m n.p.m. - w Małych Pieninach, a 750 m n.p.m. - w Paśmie Radziejowej leży w piętrze umiarkowanie ciepłym (średnie temperatury roku od +6°C do +8°C). Stoki i grzbiety w przedziale wysokości od 650 m (750 m) do około 1100 m n.p.m. leżą w piętrze umiarkowanie chłodnym (średnia temperatura roku od +4°C do +6°C), natomiast szczytowe partie pomiędzy Skałką i Wielkim Rogaczem znajdują się w piętrze chłodnym (średnia temperatura roku wynosi od +4°C do +2°C). Sumy rocznych opadów wynoszą od 854 mm w dolinie Dunajca i Grajcarka do 1200 mm na najwyższych szczytach. Klimat Szczawnicy i okolic jest kształtowany przez masy powietrza polarno-morskiego napływające nad rejon Beskidów z północnego-zachodu przez ponad 220 dni w roku. Wybrane parametry klimatyczne są zebrane w tabeli poniżej.

Tabela 1. Charakterystyka wybranych elementów klimatu

Czynnik klimatyczny	Wartość
średnia roczna temperatura °C	+ 6,3
średnia temperatura stycznia °C	- 6,3
średnia temperatura lipca °C	+ 16,2
najzimniejszy miesiąc	styczeń (- 4,5 °C)
najcieplejszy miesiąc	lipiec (+ 16,2 °C)
liczba dni z opadem śnieżnym	45
długość zalegania pokrywy śnieżnej, dni	> 90
liczba dni z przymrozkiem	137
liczba dni z mrozem	37
średnia wilgotność %	80
liczba dni pochmurnych	121
maksymalna liczba dni pogodnych	wrzesień

Źródło: Program Ochrony Środowiska Miasta Szczawnica, Firma usługowa „BIOskan” – Jacek Grzyb, Kraków – czerwiec 2004 r.

Zagospodarowanie terenu	<p>Granice Szczawnicy są w przewadze naturalne. Szczawnica od północy graniczy z gminą Łącko, od zachodu z gminą Krościenko nad Dunajcem, od wschodu z gminą Piwniczna, natomiast od południa ze Słowacją. Granice Szczawnicy mają w większości charakter naturalny. Granica północna i częściowo wschodnia biegnie głównym grzbieciem Pasma Radziejowej, pomiędzy Dzwonkówką, a Wielkim Rogaczem oraz przez Przełęcz Obidza. Granica południowa i częściowo wschodnia biegnie wzdłuż głównego grzbietu Małych Pienin i jest zarazem granicą państwową. Granica zachodnia biegnie wzdłuż Dunajca, a następnie wzdłuż potoku Ścigockiego. Granice w przewadze pokrywają się z granicami zlewni Grajcaria – prawobrzeżnego dopływu Dunajca III-go rzędu. Zlewnia ta w całości znajduje się na obszarze miasta, zajmując około 95% jego powierzchni.</p> <p>Zgodnie z obecnie obowiązującym statutem Uzdrowiska Szczawnica, uchwalonym Uchwałą Nr XXXIII/243/09 Rady Miejskiej w Szczawnicy z dnia 30 stycznia 2009 r. (Dz. Urz. Woj. Małopolskiego Nr 219, poz. 1566 z dnia 03 marca 2009 r.) zmienioną Uchwałą Nr IV/13/2015 z dnia 29 stycznia 2015 r. granice obszaru ochrony uzdrowiskowej zamykają się w granicy administracyjnej miasta Szczawnica (strefy ochronne uzdrowiska „A”, „B”, „C”):</p> <ul style="list-style-type: none">• Strefa ochrony uzdrowiskowej „A” o powierzchni 119,50 ha obejmuje centralną, parkowo-uzdrowiskową część miasta,• Strefa ochrony uzdrowiskowej „B” o powierzchni 248,18 ha otacza strefę ochrony uzdrowiskowej „A”. Południową granicę strefy „B” wytycza prawy brzeg potoku Grajcarek i ulicy Samorody aż do skrzyżowania z ulicą Sopotnicką. Wschodnia granica obszaru przebiega ulicą Sopotnicką, do granicy obszaru górniczego „Szczawnica I”. Południowa granica strefy ochrony przechodzi drogami polnymi, ścieżkami i granicami działek aż do potoku Skotnickiego, którego lewy brzeg stanowi zachodnią granicę,• Zewnętrzna granica strefy ochronnej „C” pokrywa się z granicą administracyjną miasta Szczawnica. Południowa granica strefy jest równocześnie granicą polsko-słowacką, zachodnia strona ograniczona zaś jest częściowo przez rzekę Dunajec. Od północy i wschodu strefę wyznaczają szczyty leżące przy czerwonym i
--------------------------------	--

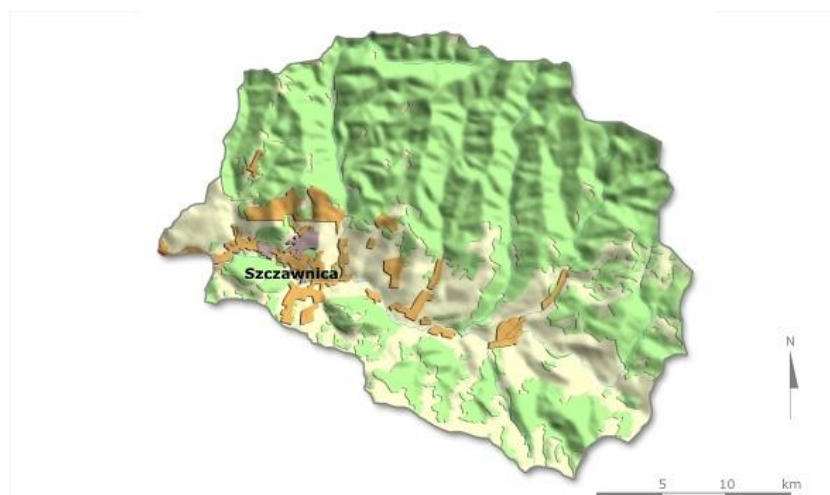
zielonym szlaku turystycznym. **Powierzchnia obszaru ochrony uzdrowiskowej „C” wynosi 2 922,11 ha.**

Tabela 2. Formy zagospodarowania terenu Gminy Szczawnica

Forma zagospodarowania	Udział %
Zabudowa mieszkalna, handlowa, usługowa	4%
Zabudowa uzdrowiskowa	1%
Zabudowa przemysłowa nie kolidująca z funkcjami uzdrowiska	0,06%
Parki i zieleńce	1%
Tereny leśne	65%
Tereny rolne	27%
Wody powierzchniowe	0,94%
Inne	1%

Źródło: Plan Rozwoju Uzdrowiska Szczawnica na lata 2016-2023, Szczawnica, kwiecień 2016, aktualizacja luty 2018

Mapa 1. Plan zagospodarowania przestrzennego

Źródło: <https://bip.malopolska.pl/umigszczawnica,m,145055,plan-zagospodarowania-przestrzennego.html>

Historia

Nazwa miejscowości pochodzi od kwaśnych wód zwanych przez górali szczawami. Pierwsza wzmianka o osadzie pochodzi z 1413 roku i dotyczy

zapisania przez króla Władysława Jagiełłę 400 florenów Abrahamowi z Goszyc przy okazji, którego to zapisu wymieniono dwie Szczawnice: Wyżnią i Niżnią. Do końca XVIII wieku Szczawnica była częścią Starostwa Czorszyńskiego. Jako zdrojowisko znana jest od ponad 200 lat.

Dynamiczny rozwój Szczawnicy jako uzdrowiska przypada na połowę XIX wieku, kiedy to właścicielem uzdrowiska został Józef Szalay. Przyjechał on do Szczawnicy po śmierci swojego ojca Stefana w 1839 roku. Był właściwym twórcą uzdrowiska, poświęcając mu blisko 40 lat życia. Zbudował pierwsze łaźienki oraz nowe budynki zdrojowe i pensjonaty, wykonał oprawę architektoniczną odkrytym źródłom: Magdaleny, Walerii, Jana, Szymona, Heleny i Anieli. Rozszerzył i unowocześnił Park Zdrojowy, wybudował kaplicę zdrojową. Zapraszał do Szczawnicy wybitnych ludzi epoki, między innymi wybitnego balneologa Józefa Dietla. Przed śmiercią w 1876 roku zapisał Zakład Zdrojowy Akademii Umiejętności w Krakowie. Ta pomimo trudności związanych ze spłatą spadkobierców Józefa Szalaya w latach 1880 - 1884 wybudowała Dworek Gościnny, uporządkowała Park oraz skończyła rozpoczętą przez Szalaya budowę drogi przez Pieniny do Czerwonego Klasztoru. Dalsze trudności finansowe i organizacyjne zmusiły Akademię do sprzedaży Szczawnicy w 1909 roku Adamowi Stadnickiemu. Jego działalność przypada na okres międzywojenny. Wyremontował on domy zdrojowe, ujął nowe źródła, poszerzył Park Górny o teren Połonin. W latach 1933 - 1936 wybudowano Inhalatorium (wyposażone w pierwsze w Polsce komory pneumatyczne), w 1935 roku zaczęto elektryfikację, a w 1937 roku kanalizację Szczawnicy. Dalsze plany gospodarza uzdrowiska przerwała II wojna światowa. W 1948 roku Uzdrowisko Szczawnica na podstawie zarządzenia Ministra Zdrowia przejął Skarb Państwa. Po wojnie wybudowano nowe sanatoria branżowe i nowoczesny Zakład Przyrodolecznicy. Prawa miejskie Szczawnica otrzymała dopiero 18 lipca 1962 roku. W 1973 roku Szczawnica została połączona z Krościenkiem w jednolitą jednostkę administracyjną. To współistnienie wobec antagonizmów lokalnych ciągłych sporów między Szczawnicą, a Krościenkiem nie trwało jednak długo, gdyż już w 1982 roku Szczawnica znów stała się samodzielnym miastem.

	<p>Rys.1. Szczawnica dawniej</p> <p>SZCZAWNICA. Ogólny widok</p> <p>Źródło: http://www.szczawnica.nrs.pl/dawna-szczawnica/</p>
<p>Park zdrojowy i pomniki przyrody</p>	<p>Park Zdrojowy Dolny, założony w latach 1861-68 urządzony został głównie przez Władysława Dąbmskiego. W 1860 r. powstał tu - złożony z kilku budynków - tzw. Dolny Zakład Zdrojowy, stworzony przez Spółkę Zdrojowisk Krajowych, a od 1873 r. prowadzony przez prywatnych właścicieli. W górnej części Parku Zdrojowego Dolnego stoją 2 brązowe domy sanatoryjno-wypoczynkowe. Nieczynna altana zdroju „Wanda” pochodzi z ok. 1910 r. Powyżej niej stoi murowana kaplica, powstała w latach 1867-88 jako pijalnia, w 1876r. przeznaczona na cele sakralne. Około 1880 r. był przy niej dzwonek, którym goście przyzywali dziewczynę tzw. podawajkę, znoszącą wodę ze źródła „Wandy”. Bliżej ulicy widać sztuczną grotę z tablicą z roku 1890, sławiącą Mikołaja Zyblikiewicza (1823-87), marszałka Sejmu Galicyjskiego, zasłużonego dla rozwoju Szczawnicy.</p> <p>W 2012 r. zakończono gruntowną Rewitalizację Parku Zdrojowego. Koncepcja rewaloryzacji Parku Zdrojowego Dolnego przywróciła jego świetność i znaczenie poprzez szereg zabiegów obejmujących m.in. istniejący drzewostan oraz zabytkowe obiekty architektoniczne.</p> <p>Zgodnie z koncepcją projektową wykonano:</p> <ul style="list-style-type: none">• nowy układ kompozycyjny alejek spacerowych w nawiązaniu do swobodnego układu z XIX wieku,• place i kwietniki w rejonie grotty Zyblikiewicza i fontanny, w rejonie

	<p>pensjonatu „Marta”,</p> <ul style="list-style-type: none"> • miejsce widowni wokół altany muzycznej niezbędne do wznowienia aktywności tego obiektu, oraz przestrzeń wokół altany przy stawie, • ażurowe ogrodzenie Parku, • w półn.-zach. części Parku wykonano ogród botaniczny wokół wyremontowanego stawu, • obok ogrodu wykonano place zabaw - nowe elementy małej architektury, oświetlenia i iluminacji, • wyremontowano altanę muzyczną i altanę wypoczynkową. <p>Park Zdrojowy Górny, zajmujący około 16 ha, założony został jeszcze przez Jana Kutschere w 1824 r. i był przedmiotem szczególnej troski kolejnych właścicieli uzdrowiska. Właściwy wygląd nadał mu Józef Szalay, który sprowadzał do parku rzadkie okazy drzew. Corocznie sadzono jak największą ilość drzew iglastych. Powiększono z roku na rok obszar parku, dokupując od górali graniczne parcele. Na nowych terenach zakładano szkółki drzew iglastych, liściastych i krzewów. Tworzono place do gry w krykieta. W latach osiemdziesiątych XIX w. powstał nowy chodnik, na jednym z wyższych tarasów parkowych pozwalający oglądać całą górną Szczawnicę. W okresie międzywojennym, duże połacie ziem położonych nad parkiem zasadzono modrzewiami a w samym parku powstały place do gry w tenisa.</p>
Infrastruktura techniczna	Szczegółowy opis istniejącej w Gminie Szczawnica infrastruktury technicznej oraz planów w tym zakresie znajduje się w Rozdziale 11 niniejszego operatu uzdrowiskowego.
b. Społeczność i gospodarka gminy:	
Demografia	<p>Gminę Szczawnica zamieszkiwało, wg danych statystycznych na 31.12.2016 r., 7.322 osoby, co stanowi zaledwie ok. 3,84 % ludności powiatu nowotarskiego (190.757) i ok. 0,22 % ludności woj. małopolskiego (3.382.260).</p> <p>Szczawnica bezpośrednio sąsiaduje z jedną gminą powiatu nowotarskiego (Krościenko n/Dunajcem) oraz dwoma gminami powiatu nowosądeckiego (Łącko, Stary Sącz). Od południa miasto Szczawnica sąsiaduje ze Słowacją.</p> <p>W Gminie Szczawnica na 1 km² przypada 83 osoby i jest to wskaźnik</p>

niższy od średniej dla województwa małopolskiego (223 osób/km²) oraz od średniej krajowej (123 osób/km²).

Tabela 3. Liczba mieszkańców gminy na dzień 31.12.2016 r.

Opis	Ogółem		Mężczyźni		Kobiety	
	osób	%	osób	%	osób	%
Populacja	7322	100	3545	48,42	3777	51,58

Źródło: GUS, opracowanie własne

Gmina Szczawnica ma ujemny przyrost naturalny wynoszący -30. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu -4,1 na 1000 mieszkańców gminy Szczawnica. W 2016 roku urodziło się 63 dzieci, w tym 50,8% dziewczynek i 49,2% chłopców. Średnia waga noworodków to 3335 gramów. Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi 1,31 i jest znacznie większy od średniej dla województwa oraz znacznie większy od współczynnika dynamiki demograficznej dla całego kraju.

62,2% mieszkańców gminy Szczawnica jest w wieku produkcyjnym, 18,4% w wieku przedprodukcyjnym, a 19,4% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym.

Wskaźnik obciążenia demograficznego, rozumiany jako liczba ludności w wieku nieprodukcyjnym przypadająca na 100 osób w wieku produkcyjnym, w Szczawnicy wyniósł w 2016 roku 60,8%.

Tabela 4. Ludność w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym

Rok	W wieku przed - produkcyjnym	W wieku produkcyjnym	W wieku po - produkcyjnym	Ludność w wieku nie-produkcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym
2016	1346 (18,4%)	4553 (62,2%)	1423 (19,4%)	60,8%

Źródło: GUS, opracowanie własne

Gospodarka

W 2016 roku na terenie Miasta Szczawnica działalność prowadziło 922 podmiotów gospodarczych. Liczba przedsiębiorstw w mieście stopniowo rosła na przestrzeni lat 2014-2016, co sprawiło, że w 2016 roku ich liczba była o 20 jednostek wyższa niż w 2015 roku.

Na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego sporządzono poniższą tabelę, która pokazuje strukturę podstawowych branż gospodarki znajdujących się na terenie Gminy Szczawnica:

Tabela 5. Podmioty gospodarcze w rejestrze REGON

Rok	2014	2015	2016
Ogółem	882	902	922
Rolnictwo, leśnictwo. Łowiectwo i rybactwo	12	12	12
Przemysł i budownictwo	149	152	158
Pozostała działalność	721	738	752

Źródło: GUS, opracowanie własne

Wśród podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w mieście Szczawnica najliczniej reprezentowane są jednostki działające w sekcji I-działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi oraz G-handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle. W 2016 roku ich liczba wynosiła odpowiednio 270 i 144, co stanowiło 29,28% i 15,62% wszystkich podmiotów gospodarczych w mieście.

Tabela 6. Podmioty gospodarcze według sekcji PKD 2007

Rok	2014	2015	2016
Ogółem	882	902	922
Sekcja A Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	12	12	12
Sekcja C Przetwórstwo przemysłowe	41	37	40

Sekcja E Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	3	3	3
Sekcja F Budownictwo	105	112	115
Sekcja G Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	152	155	144
Sekcja H Transport i gospodarka magazynowa	67	69	78
Sekcja I Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	263	270	270
Sekcja J Informacja i komunikacja	10	12	14
Sekcja K Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	4	4	2
Sekcja L Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	20	21	21
Sekcja M Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	48	50	49
Sekcja N Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	23	21	29
Sekcja O Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	5	5	5
Sekcja P Edukacja	17	19	19
Sekcja Q Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	52	48	49

	Sekcja R Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	15	14	20																				
	Sekcja S Pozostała działalność usługowa i T Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	45	50	52																				
<p>Źródło: GUS, opracowanie własne</p> <p>Jak wskazano powyżej, liczba podmiotów gospodarczych w mieście zwiększała się w latach 2014-2016. Wzrost ten był wynikiem wzrostu liczby przedsiębiorstw z kategorii 0-9 pracowników. Ich liczba wzrosła w analizowanym okresie z 876 podmiotów (2015 r.) do 895 podmiotów (2016 r.).</p> <p>Tabela 7. Podmioty wg klas wielkości</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Rok</th> <th>2014</th> <th>2015</th> <th>2016</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Ogółem 0-249</td> <td>882</td> <td>902</td> <td>922</td> </tr> <tr> <td>0-9</td> <td>855</td> <td>876</td> <td>895</td> </tr> <tr> <td>10-49</td> <td>22</td> <td>21</td> <td>22</td> </tr> <tr> <td>50-249</td> <td>5</td> <td>5</td> <td>5</td> </tr> </tbody> </table> <p>Źródło: GUS, opracowanie własne</p>					Rok	2014	2015	2016	Ogółem 0-249	882	902	922	0-9	855	876	895	10-49	22	21	22	50-249	5	5	5
Rok	2014	2015	2016																					
Ogółem 0-249	882	902	922																					
0-9	855	876	895																					
10-49	22	21	22																					
50-249	5	5	5																					
Zdrowie	<p>Podstawową opiekę medyczną na terenie Szczawnicy zapewnia kilka placówek, w tym:</p> <p>a. przychodnie:</p> <ul style="list-style-type: none"> Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Eskulap” s.c. przy ul. Jana Wiktora 17a, Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Sanacja” Barbara Kalata-Gurgul, przy ul. Szalaya 24 - gabinet stomatologiczny posiadający w zasięgu działania miejscowość Szczawnica, 																							

	<ul style="list-style-type: none"> • Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "IROMED" Walczak Romana przy ul. Park Górny 2, • Przychodnia Asmed S.C. przy ul. Połoniny 4a/6; <p>b. sanatoria:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Centrum Wczasowo-Lecznicze Solar Sanatorium Uzdrowiskowe przy ul. Zdrojowa 4, • Sanatorium Uzdrowiskowe Budowlani przy ul. Zdrojowa 27, • Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej – Sanatorium Uzdrowiskowe „Nauczyciel” Zawiazku Nauczycielstwa Polskiego ZG przy ul. Połoniny 14, • Sanatorium „Inhalatorium” przy ul. Park Górny 2, • Sanatorium Uzdrowiskowe Dzwonkówka przy ul. Połoniny 14a. <p>Ponadto na terenie gminy funkcjonują prywatne gabinety lekarskie.</p> <p>Szczegółowy opis wymienionych powyżej obiektów lecznictwa uzdrowiskowego znajduje się w Rozdziale 7 niniejszego operatu uzdrowiskowego.</p>
Kultura	<p>W zakresie kultury w mieście Szczawnica działa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Miejski Ośrodek Kultury w Szczawnicy <p>Za politykę kulturalną Szczawnicy w głównej mierze odpowiada Miejski Ośrodek Kultury w Szczawnicy. MOK jest instytucją podległą Urzędowi Miasta i Gminy. Działa na terenie Miasta i Gminy Szczawnica, obejmującej również wioski Jaworki i Szlachtowa. Gros imprez organizowanych przez MOK przypada na okres letni i zimowy ze względu na turystyczno - uzdrowiskowy charakter miasta Szczawnica. Przeważają imprezy odbywające się na plenerowych estradach. Sztandarową ofertą programową w okresie wakacyjnym jest Lato Pienińskie – cykl imprez weekendowych, na które składają się festiwale, festyny, występy zespołów regionalnych, folkowych, estradowych, kiermasze twórców ludowych, konkursy. Tu najbardziej znany jest Redyk w Jaworkach - tradycyjny przepęd owiec oraz pokaz obyczajów pasterskich. Podczas Redyku zdarzają się różne atrakcje - napad zbójnicki, pasowaniem na zbójnika roku i jego frajerkę, Bieg Baców po okolicznych halach, występy zespołów</p>

folklorystycznych, gwiazdy estrady lub kabaretu. Zimą odbywają się narciarskie zawody sportowe połączone z zabawą na śniegu, konkursami itp. Do dobrego zwyczaju Szczawnicy od kilku lat doszło także huczne, wspólne obchodzenie sylwestra. Na scenie plenerowej pod Palenicą występują zespoły estradowe, o północy następuje pokaz ogni sztucznych, a potem zabawa dyskotekowa.

Od listopada 2012 działa przy MOK profesjonalne studio nagrań, działające na potrzeby archiwizowania dokonań kultury lokalnej oraz świadczące usługi komercyjne. Ośrodek Kultury udostępnia salę widowiskową kinoteatru „Pieniny” szkołom, organizacjom pozarządowym i instytucjom na cele organizacji spotkań, konferencji, prezentacji itp., współpracując ze wszystkimi podmiotami, działającymi w mieście. Od 1991 roku Miejski Ośrodek Kultury wydaje lokalną gazetę – miesięcznik społeczno-kulturalny „Z doliny Grajcarka” Miesięcznik Wiadomości Szczawnickich, w którym poruszane są tematy kulturalne, historyczne, etnograficzne, a także prezentowany jest dorobek współczesnych i minionych pokoleń szczawniczian, a także udostępnia swoje łamy młodzieży ze szkół średnich i podstawowych. Gazeta pełni także funkcję integrującą społeczność lokalną i jest swoistym żywym archiwum miasta.

- **Miejska Biblioteka Publiczna**

Miejska Biblioteka Publiczna działa na terenie Miasta i Gminy Szczawnica. W jej skład wchodzi biblioteka dla dorosłych i oddział dla dzieci. Biblioteka jest instytucją kultury działającą w obrębie krajowej sieci bibliotecznej. Zapewnia obsługę biblioteczną mieszkańcom, a także kuracjom i wczasowiczom przebywającym w Szczawnicy. Służy rozwijaniu i zaspokajaniu potrzeb czytelniczych i informacyjnych, upowszechnianiu wiedzy i nauki, rozwojowi kultury. Biblioteka ma za zadanie gromadzenie, opracowywanie, upowszechnianie i udostępnianie zbiorów, pełnienie funkcji ośrodka informacji bibliotecznej oraz popularyzację wiedzy, kultury i czytelnictwa.

- **Muzyczna Owczarnia**

Działający od 1999 roku klub muzyczny, a także Stowarzyszenia „Muzyczna Owczarnia”, którego celem jest działalność edukacyjna –

	<p>rozumiana przez członków Stowarzyszenia w sposób dwojaki - jako edukacja słuchaczy poprzez proponowanie im muzyki na najwyższym poziomie oraz jako bezpośrednią edukację muzyczną. W kameralnych warunkach koncertują tutaj największe sławy bluesowe i jazzowe. Co roku odbywa się ponad 100 koncertów. Oprócz działalności koncertowej w Muzycznej Owczarni odbywają się ogólnopolskie warsztaty muzyczne, konsultacje, nagrania płyt „live” oraz plenery malarsko - rzeźbiarskie.</p> <p>Głównym celem powyższych placówek jest kulturotwórcze oddziaływanie zarówno na mieszkańców Gminy Szczawnica, jak i na kuracjuszy i turystów oraz kreowanie wizerunku miasta jako ośrodka kulturotwórczego, działającego zarówno w obszarze kultury masowej, jak i tak zwanej kultury wysokiej.</p> <p>Największym bogactwem Szczawnicy jest niezwykle barwny i wciąż żywy folklor górali pienińskich. Zatem zagadnienia związane z szeroko rozumianą kulturą, sztuką oraz tradycją są niezwykle istotnym elementem budowania zarówno własnej tożsamości w oparciu o lokalne dziedzictwo, jak i wykorzystania szerokich walorów kulturowych do tworzenia nowoczesnego i konkurencyjnego produktu turystycznego. Szczególnie że elementy tego dziedzictwa obecne są zarówno w gwarze pienińskiej, strojach ludowych noszonych przez Flisaków, dorożkarzy, ale przede wszystkim rodowitych szczawniczan w czasie ważniejszych świąt i uroczystości.</p>
Oświata	<p>Na terenie miasta funkcjonuje kilka placówek oświatowych, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przedszkole Niepubliczne Sióstr Służebniczek, • Niepubliczne Integracyjne Przedszkole "Bajkowe Wzgórze", • Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Szlachtowej, • Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Henryka Sienkiewicza, • Szkoła Podstawowa nr 2 im. ks. prof. J. Tischnera w Szczawnicy, • Centrum Kształcenia i Wychowania OHP w Szczawnicy-Jabłonce, • Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w Szczawnicy, • Pienińska Szkoła Zawodowa w Szczawnicy.
c. Przyroda gminy:	
Gleby	Użytkowanie gruntów na terenie Miasta Szczawnica jednoznacznie

	<p>wskazuje na jego uzdrowiskowy i turystyczny charakter. Blisko 3/4 powierzchni Gminy zajmują lasy i grunty leśne sprzyjające zarówno profilaktyce, leczeniu i rehabilitacji turystów oraz kuracjuszy, jak i stwarzające atrakcyjne otoczenie dla wypoczywających turystów. Duży odsetek stanowią także użytki zielone (łąki i pastwiska) – łącznie blisko 21,5%. Grunty orne stanowią jedynie niecałe 6% powierzchni, co jest charakterystyczne zarówno dla ośrodków miejskich i turystycznych, jak i dla terenów górskich.</p> <p>Gleby na terenie Szczawnicy wykazują duże zróżnicowanie. W północnej części Miasta przeważają gleby średnio przepuszczalne: brunatne i płowe, mady i rędziny o składzie mechanicznym glin lekkich i średnich. W południowej części występują gleby słabo przepuszczalne: brunatne i płowe glejowe oraz mady oglejone o składzie mechanicznym glin ciężkich i pyłów ilastych.</p> <p>Na przeważającym obszarze występują gleby słabe, należące do V i VI klasy bonitacyjnej. Jedynie w dolinach rzecznych (Dunajca i Grajcarka) miejscami występują lepsze gleby - III i IV klasy bonitacyjnej. Gleby na obszarze Szczawnicy są w niewielkim stopniu zanieczyszczone metalami ciężkimi.</p>
Roślinność	<p>Zróżnicowanie geobotaniczne, wynikające ze zróżnicowania geologicznego, wpłynęło na różnorodność warunków ekologicznych i duże zróżnicowanie szaty roślinnej miasta.</p> <p>Trzon flory stanowią gatunki powszechnie występujące w obszarze Polski, jednak występuje znaczny udział gatunków ogólnogórskich, a nawet wysokogórskich. Skład roślinności zmienia się stopniowo w miarę wzrostu wysokości n.p.m. Rośliny górskie występują zarówno na najwyższych przyszczytowych partiach gór, jak i w zimnych wąwozach i dolinach.</p> <p>Szczawnica położona jest w obszarze szczególnie bogatym florystycznie. Pieniny to region o występowaniu największej w Karpatach Polskich liczbie gatunków roślin – ponad 1000, zaś Beskid Sądecki około 970 gatunków. Występuje wiele osobliwości florystycznych należących do gatunków rzadkich i chronionych. Około 50 gatunków roślin objętych</p>

jest ochroną pełną lub częściową. Wiele jest także roślin objętych listą gatunków zagrożonych w Polsce. Gatunki rzadkie i chronione skupione są zarówno w rezerwach przyrody, jak i poza ich granicami.

W paśmie Radziejowej występuje fragment boru górnoreglowego z udziałem gatunków rzadkich w tym rejonie, należących do grupy roślin wysokogórskich i górskich. Są to: liczydło górskie, podbiałek alpejski, wiechlina alpejska, kosmatka żółta oraz byliny ziołoroślowe – miłosna wiosenna, modrzyk górski i omig górski. Na łąkach reglowych w zespołach trawiastych spotykamy duży udział gatunków alpejskich i innych rzadkich i chronionych roślin: kuklika górskiego, pięciornika złotego, tymotki alpejskiej, kostrzewy owczej, storczyków i inne. Występują tu także łąki ciepłolubne z mietlicą pospolitą tymotką wonną, koniczyną pannońską, chabrem łąkowym, podejższonem księżycowatym, biedrzeńcem, szelężnikiem, goryczką wczesną i innymi.

Występują także stanowiska roślin rzadkich: dwulistnika muszego, urdzika górskiego, fiołka dwukwiatowego, ostroźnia główacza, stokrotnicy górskiej, tłutosza posp., przytulii nierównolistnej, pierwiosnki omszanej, kosmatki kielichowej, stokrotnicy górskiej i inne.

Małe Pieniny mają jeszcze bogatszą florę, która jest przede wszystkim w rezerwach przyrody. Występuje tu jednak także poza rezerwatami rzadkie i chronione gatunki.

Do osobliwych przykładów zróżnicowania gatunkowego jest występowanie w sąsiedztwie roślin alpejskich z kserotermicznymi – dębniaka ośmiopłatkowego (gat. alpejskiego) oraz krwawnika szczecinkolistnego (rzadkości ciepłolubnej). O wartościach florystycznych zdecydowały: wapienne podłoże, urozmaicona rzeźba i mikroklimat. Występuje reliktowa kolonia roślin wysokogórskich w Białej Wodzie. Rosną tu: dębik ośmiopłatkowy, konietlica alpejska, szczwoliworz pochwaisty i in. Z endemicznych gatunków rosną tu: pienińska odmiana rozchodnika ostrego, urdzika karpackiego (Wąwóz Homole). Osobliwością jest także obuwik pospolity (G. Witkula), cis, śnieżyczka, jaskier platanolistny, modrzyk górski, skalnica gronkowa, goryczka wiosenna, zimowit jesienny, tojad smukły i inne.

Zwierzęta	<p>Zwierzęta w Pieninach - ogromne zróżnicowanie siedlisk, specyficzne wapienne podłoże, bogactwo szaty roślinnej i ekstensywne użytkowanie lasów oraz terenów nieleśnych powoduje istnienie wielkiego bogactwa wszelkiego rodzaju zwierząt w Pieninach. Najnowsza ich lista żyjących na terenie Pienińskiego Parku Narodowego liczy około 7317 gatunków. Przypuszcza się, że całkowita liczba zwierząt zamieszkujących Pieniny waha się w granicach 13 tys. gatunków, co odpowiada połowie wszystkich zwierząt znanych w Polsce. Do dnia dzisiejszego stwierdzono tu występowanie 7021 gatunków bezkręgowców, w tym 6021 gatunków to owady.</p> <p>a. ssaki</p> <p>Wśród ssaków do największych osobliwości należy mysz małooka, która jest przedstawicielem elementu stepowego. Na uwagę zasługuje bogata fauna nietoperzy (10 gatunków), z których największą osobliwość stanowi stwierdzony w jaskini Aksamitka podkasaniec, przedstawiciel nietoperzy tropikalnych, mający w Pieninach najdalej na północ wysunięte stanowisko. Duże ssaki drapieżne reprezentuje ryś, którego populacja jest oceniana na kilka par. Od czasu do czasu w okolice Szczawnicy zachodzą wilki z sąsiednich kompleksów leśnych w Beskidach. Do stałych mieszkańców należy borsuk i pospolity lis, oraz kuna leśna. W przełomie Dunajca obserwowana jest wydra. Ze zwierząt kopytnych częste są w Pieninach sarna, jeleni i dzik.</p> <p>b. ptaki</p> <p>Z ptaków na uwagę zasługują dwa gatunki śródziemnomorskie, nagórnik oraz pomurnik mający tu najdalej na północ wysunięte stanowisko w Europie. Pieniny są bogatą ostoją puchacza, obok którego sowy reprezentuje puszczyk, sowa uszata, sowa włochata, pójdzka i sóweczka. Z drapieżników dziennych częste są obecnie w regionie pienińskim jedynie pustułka i myszołów, rzadziej trafia się jastrząb gołębiarz. Z innych ptaków warto wymienić bociana czarnego oraz przedstawicieli elementu tajgowego: dzięcioła trójpalczastego, orzechówkę i drozda obroźnego. Nad potokami i rzekami żyje zimorodek oraz dwa gatunki typowo górskie - pliszka górska i pluszcz.</p>
------------------	--

	<p>c. gady</p> <p>Gady mają w pienińskim pasie skałkowym niewiele gatunków, ale są one spotykane na całym obszarze. Należą tu jaszczurki zwinka i żyworodna oraz padalec. Z węży spotyka się zaskrońca, gniewosza plamistego i żmiję.</p> <p>d. płazy</p> <p>W grupie płazów na uwagę zasługują gatunki górskie, np.: traszka karpacka, gaszka górska, salamandra i kumak górski. Z rzadszych gatunków niżowych warto wymienić rzekotkę drzewną oraz ropuchy - szarą i zieloną.</p> <p>b. ryby</p> <p>W rzekach i potokach regionu pienińskiego żyje 17 gatunków ryb. Typowe dla czystych wód górskich są: pstrąg potokowy, strzebla potokowa, głowacz przegopłętwy, lipień. W Dunajcu najbardziej pospolicie występuje świnka, brzana i ukleja.</p> <p>Przedstawiony wyżej krajobraz oraz przyroda okolic Szczawnicy, wchodzącej w skład regionu pienińskiego należą do szczególnie urozmaiconych i bogatych. Obfitują w liczne elementy rzadkie oraz unikatowe i wśród otaczających terenów wyróżniają się odmiennym swoistym charakterem oraz wybitną wartością.</p>
Zasoby wodne	<p>Wody powierzchniowe</p> <p>Cała Szczawnica pokryta jest gęstą siecią potoków stałych i okresowych. Głównym ciekim wodnym przepływającym przez Szczawnicę i dzielącym jej teren równoleżnikowo jest potok Grajcarek, będący prawobrzeżnym dopływem Dunajca (w km 152,4). Grajcarek ma długość 15,3 km, powstaje z połączenia dwóch potoków: Czarnej i Białej Wody. Na swej długości przyjmuje następujące potoki:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dopływy lewobrzeżne: Homole, Czerszla, Krupianki, Klimontowski i Głęboki,

- dopływy prawobrzeżne: Stary, Sielski, Sopotnicki, Szczawny, Bryjarka, Skotnicki i Ścigocki.

Wszystkie wymienione wyżej potoki to typowe rzeki górskie odznaczające się znacznymi wahaniami wodostanów i deszczowo śnieżnym zasilaniem.

Grajcarek ma asymetryczną zlewnię - znacznie lepiej rozwinięta jest jej część prawostronna, odwadniająca południowe zbocza pasma Radziejowej, niż lewostronna odwadniająca północne stoki Małych Pienin. Jego źródła znajdują się na wysokości 940 m n.p.m., natomiast ujście na wysokości 425 m n.p.m. Spadek doliny wynosi średnio 33%. Potok Grajcarek został scharakteryzowany w tabeli poniżej.

Tabela 8. Charakterystyka hydrologiczna potoku Grajcarek

Parametr	Wartość
najwyższy przepływ (1958 r.)	93 m ³ /s
najniższy przepływ	0,09 m ³ /s
średni roczny przepływ	1,33 m ³ /s
spływ jednostkowy w zlewni	16,8 dm ³ /s/km ²
współczynnik odpływu	≈ 30 %
amplituda wahań stanów wody	3 m

Źródło: Program Ochrony Środowiska Miasta Szczawnica, Firma usługowa „BIOskan” – Jacek Grzyb, Kraków – czerwiec 2004 r.

Wartości parametrów z tabeli powyżej świadczą o tym, że potok ma górski reżim hydrologiczny, co w znacznym stopniu wpływa na zmiany jakościowe jego wód.

Wody podziemne

Na terenie Szczawnicy istnieje główny zbiornik wód podziemnych nr 438 we fliszu karpackim (w warstwach magurskich wg Kleczkowskiego), gdzie występują wody powierzchniowe i szczelinowe w gruboławicowych

	<p>piaskowcach i zlepieńcach o największym zawodnieniu w strefie przypowierzchniowej dzięki zwietrzeniu skał oraz zasilaniu z opadów atmosferycznych. Strefa aktywnej wymiany wód sięga do głębokości 80 m. Ogólna powierzchnia zbiornika nr 438 wynosi 250 km², a jego zasoby dyspozycyjne odniesione do całości powierzchni wynoszą 5.000 m³/d.</p> <p>W południowej części Szczawnicy występuje zbiornik wód podziemnych w utworach Pienińskiego Pasa Skałkowego, w Małych Pieninach. Posiada on niewielkie zasoby odnawialne, małe rozprzestrzenienie oraz znikome znaczenie użytkowe. Zbiornik ten występuje w silnie spękanych i skrasowiałych wapieniach jurajskich, zawiera wody szczelinowo-krasowe, o małej wydajności w granicach 1-50 dm³/minutę. Ponadto wody te charakteryzują się dużą naturalną twardością (do 17 mval/dm³) i ze względu na szczelinowo-krasowy ośrodek występowania o czasie przesączania niższym od 2 lat są wyjątkowo narażone na zanieczyszczenia. Zbiorniki te ze względu na bardzo silne zagrożenie różnego typu zanieczyszczeniami Kleczkowski (1990) zaliczył do obszarów najwyższej ochrony (ONO) dla współwystępowania wód słodkich i mineralnych w strefie przypowierzchniowej Masywu Karpackiego.</p> <p>Na terenie Szczawnicy znajdują się również złoża podziemnych wód mineralnych.</p>
--	--

ROZDZIAŁ 2.

Obszar objęty wystąpieniem o potwierdzenie możliwości prowadzenia lecznictwa uzdrowiskowego

Gmina, która występuje o potwierdzenie możliwości prowadzenia lecznictwa uzdrowiskowego lub dokonuje weryfikacji dotychczasowych zapisów wynikających z jej statutu musi spełnić warunki zawarte w art. 33, art. 34 i art. 38 Ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1056).

Wywiązując się z wymogów nałożonych na gminę przez wyżej wyszczególnioną Ustawę, Gmina Szczawnica wyznaczyła ponownie obszar uzdrowiska w obrębie swoich granic administracyjnych Gminy Szczawnica, składający się z trzech obszarów ochrony uzdrowiskowej.

- **Strefę ochrony uzdrowiskowej „A” o powierzchni 119,50 ha ustala się granice o następującym przebiegu:**

Począwszy od skrzyżowania ul. Parkowej i ul. Głównej – punktu granicznego działek 1151/1, 1151/2 i 717/1 obr.1 biegnie ul. Główną północną granicą działki 717/1 obr.1 do granicy z działką 1223/1 obr.1, dalej zachodnią granicą działki 1223/1 i 1141 obr.1, następnie na wschód ul. Park Dolny północną granicą działki 1141 obr.1 do granicy z działką 1270 obr.1, następnie na południe zachodnią i południowo-wschodnią granicą działki 1270 obr.1 do południowego naroża działki 1271 obr.1 i dalej ulicą Zdrojową północno – zachodnią granicą działki 1453/1 obr.1 do punktu powstałego z przecięcia przedłużenia północnej granicy działki 1453/5 z zachodnią granicą działki 1453/1 obr.1, dalej przecina ul. Zdrojową i biegnie północną granicą działki 1453/5 obr.1 i południową granicą działki 1457/2 obr.1, następnie zachodnią i południową granicą działki 1457/1 obr.1 do granicy z działką 1458/3, dalej południową granicą tej działki oraz po przedłużeniu tej granicy przez działkę 1452 obr.1 do zachodniej granicy działki 1451/6 obr.1, następnie w kierunku południowym zachodnią granicą działki 1451/6, a dalej w kierunku wschodnim południową granicą działki 1451/6 i 1451/2 obr.1 do granicy z działką drogową 1518 obr.1, następnie w kierunku północnym zachodnią granicą działki 1518 i 1434/26 obr.1, dalej z północnego naroża działki 1434/26 obr.1 przez działkę 1434/52 obr.1 do północnego punktu granicznego działki 1434/15 obr.1 i dalej tą granicą do działki 1481 obr.1, następnie północną granicą tej działki do ul. Połoniny skąd zachodnią granicą działki 1435/11 i 1435/3 obr.1 do ul. Św. Krzyża, następnie w kierunku północno – wschodnim północną granicą działki 1895/1 obr.1 do punktu granicznego z działkami 2071 i 2072/3 obr.1, następnie zachodnią granicą działek 2072/3, 2079, 2080 obr.1,

713/1 i 664 obr.3 do punktu granicznego działek: 664, 712, 697 obr.3, skąd biegnie w kierunku zachodnim południową granicą działki 697 obr.3; z północnego naroża działki 696 obr.3 biegnie linią prostą w kierunku zachodnim przecinając działki 615 i 593 obr.3 do północnego punktu granicznego działki 1358 obr.1, następnie północną granicą działki 1358 obr.1 i zachodnią granicą działki 1357 obr.1, później południową granicą działki 695 obr.3, północno- zachodnią i południową granicą działki 1353 obr.1 do granicy z działką 1352 obr.1, a dalej w kierunku południowo- zachodnim, północno- zachodnią granicą działek 1352, 1349 i 1342 obr.1 do granicy z działką 1348/4 obr.1, gdzie załamuje się i biegnie w kierunku północnym wschodnią granicą działek 1348/4, 1348/3 i 1340 obr.1 do granicy z działką 684 obr.3, dalej wschodnią granicą tej działki do granicy z działką 685 obr.3, następnie biegnie w kierunku południowym wschodnią granicą działek 685 i 686 obr.3 do północnej granicy z działką 1326 obr.1, tu załamuje się i biegnie tą granicą przecinając działkę 367 obr.3 do punktu granicznego z działkami 688 i 689 obr.3, skąd biegnie w kierunku zachodnim północną granicą działek 689, 902/2, 490, 489, 488, 487/2, 486, 485, 484, 481, 480/1 obr.3 do granicy z działką 480/2 obr.3, następnie biegnie w kierunku południowym zachodnią granicą działek 480/2 obr.3, 901 obr.3, 1146/1 obr.1, 1146/2 obr.1 i 1148 obr.1, dalej ulica Parkową - zachodnią granicą działek 1144/7, 1151/2 obr.1 do ulicy Głównej.

- **Strefa ochrony uzdrowiskowej „B” (o powierzchni 248,18 ha) otacza strefę ochrony uzdrowiskowej „A” i ustala się jej granice zewnętrzne o następującym przebiegu:**

„B” - począwszy od punktu granicznego działek 717/1 obr.1 – ul. Główna, 707/1 obr.1 – potok Skotnicki i 709/4 obr.1 w kierunku południowym wschodnią granicą działki 707/1 do działki 708/87 obr.1 – potok Grajcarek i dalej w kierunku wschodnim wzdłuż potoku Grajcarek północną granicą działki 708/87 i 1801/5 obr.1 do punktu granicznego z działkami 1791/1 i 1789/11 obr.1, dalej w kierunku północno-wschodnim zachodnią granicą działki 1791/1 obr.1 do ul. Szalaya – działka 1475/1 obr.1 przecinając ją w linii prostej do punktu granicznego działek 1625 i 1895/1 obr.1 – ul. Św. Krzyża, następnie w kierunku wschodnim ul. Szalaya północną granicą działek 1475/1 i 2536/1 ul. Samorodny obr.1 do działki 2275/2 obr.1 – ul. Sopotnicka, dalej w kierunku północnym, zachodnią granicą działki 2275/2 obr.1 i działki 906 obr.3 do punktu granicznego działek 639 i 638 obr.3, następnie w kierunku zachodnim północną granicą działki 639 obr.3 do punktu granicznego działek 641 i 642/1 obr.3, dalej w kierunku północnym wschodnią granicą działki 642/1 obr.3 do granicy z działką 634/2 obr.3, następnie południową granicą tej działki w kierunku zachodnim do granicy z działką 559 obr.3 i dalej zachodnio-południową granicą tej działki do granicy działki 558 obr.3, następnie w kierunku zachodnim południową granicą działki 558 obr.3 do działki 512 obr.3 przecinając ją do punktu granicznego działek 552, 553 i 512 obr.3, dalej zachodnią granicą działki 512 obr.3 w kierunku północnym do granicy z działkami 608/10 i 539 obr.3, następnie w kierunku zachodnim północną granicą działek 539, 538, 535, 518 obr.3 do

działki 367 obr.3 przecinając ją do punktu granicznego działek: 499, 498 i 367 obr.3, dalej w kierunku południowo- zachodnim północno-zachodnią granicą działki 367 obr.3 do północnej granicy działki 353 obr.3 następnie kontynuując zachodnią granicą działki 353 i 391 obr.3 do punktu granicznego działki 418 obr.3 i 4108 obr.1, następnie w kierunku zachodnim granicą obrębu nr1 do działki 707/1 obr1. – potok Skotnicki, skąd w kierunku południowym wschodnią granicą działki 707/1 do ulicy Głównej.

- **Strefa ochrony uzdrowiskowej „C” (o powierzchni 2922,11 ha) otacza strefę ochrony uzdrowiskowej „B” i ustala się jej granice zewnętrzne o następującym przebiegu:**

Granica strefy „C” biegnie północną, zachodnią, południową i wschodnią granicą administracyjną Miasta Szczawnica, czyli strefa „C” obejmuje obszar pomiędzy granicą strefy ochronnej „B”, a granicą administracyjną Miasta Szczawnica.

Granice stref ochrony uzdrowiskowej „A”, „B” i „C” pozostają w kształcie analogicznym do stanu, jaki wcześniej był przyjęty i zatwierdzony przez Ministerstwo Zdrowia. Gmina nie wprowadza w tym zakresie jakichkolwiek modyfikacji.

ROZDZIAŁ 3

Zagospodarowanie przestrzenne obszaru objętego wystąpieniem o potwierdzenie możliwości prowadzenia lecznictwa uzdrowiskowego

W Uzdrowisku Szczawnica dla celów związanych z ochroną walorów uzdrowiskowych zostały wydzielone (zgodnie z art. 38 ustawy z dnia 25 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych) trzy strefy ochronne: „A”, „B” i „C”.

- **strefa ochronna „A”**

Ze względu na ukształtowanie terenu i specyfikę uzdrowiska, strefa „A” uzdrowiska stanowi centrum miasta Szczawnica. Graficzne położenie strefy zostało przedstawione na mapie topograficznej stanowiącej załącznik do niniejszego operatu.

Powierzchnia obszaru ochrony uzdrowiskowej „A” wynosi 119,50 ha.

Obszar ochrony uzdrowiskowej „A” zlokalizowany jest w przeważającej części na zboczach góry Bryjarka. Od zachodu graniczy z ulicą Parkową, okalając Park Dolny od strony południowej, dalej biegnie ulicą Główną, na wysokości źródła Szymon przechodzi brzegiem parku do ulicy Park Dolny i tą ulicą podąża w kierunku zachodnim do ulicy Zdrojowej. Ulicą Zdrojową kieruje się na północ (ok. 160m), nad kościołem skręca w kierunku wschodnim, dalej dochodzi do ul. Jana Wiktora, natomiast nad Szkołą Muzyczną przechodzi do ul. Park Górny. Tą ulicą kieruje się na północ, przed Szpitalem Uzdrowiskowym „Świerk” skręca w kierunku wschodnim ul. 1-go Maja dochodzi do ul. Połoniny, by nią kierować się do skrzyżowania z ulicą Św. Krzyża, a dalej w kierunku północnym ul. Św. Krzyża stanowiąc wschodnią granicę strefy „A”. 500 metrów powyżej stacji uzdatniania wody skręca w kierunku zachodnim i okalając górę Bryjarka łączy się z ulicą Parkową.

Obszar ochrony uzdrowiskowej „A” jest zainwestowany w przeważającej części przez obiekty sanatoryjne, ośrodki wczasowo-lecznicze, szpitale, zakłady przyrodolecnicze, czyli tereny usług lecznictwa uzdrowiskowego. Obszar jest także zainwestowany usługami komercyjnymi, sportowymi, hotelowymi oraz mieszkalno-pensjonatowymi. Przy budynkach zlokalizowane są sieci infrastrukturalne tj.: sieć elektroenergetyczna, wodociągowa i kanalizacyjna.

Zainwestowanie obiektami uzdrowiskowymi, komercyjnymi usytuowane jest w południowo-wschodniej części strefy ochronnej „A”, lecz nie jest to zabudowa zwarta, ponieważ przedziela ją zieleń urządzone w postaci parków i skwerów oraz pomników przyrody. Na terenie strefy znajdują się zabytki architektury i muzeum. Pozostała część strefy ochronnej „A” zbocza góry Bryjarka pokryta jest zielenią urządzone - lasy, zadrzewienia, użytki zielone, tereny rolne.

W przedmiotowym obszarze zlokalizowane są parki: Park Górny i Park Dolny wraz z źródłami wód leczniczych oraz ścieżkami zdrowia. Na zachodniej części obszaru ochrony uzdrowiskowej „A” zlokalizowany jest obszar ochronny siedliska „Natura 2000”.

Cała strefa „A” leży w obszarze górniczym „SZCZAWNICA I”.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego uchwalony Uchwałą Nr XVII/100/2004 Rady Miasta Szczawnica z dnia 26.07.2004 roku pokrywa całą strefę ochronną uzdrowiska „A”, w którym zgodnie z przepisami szczególnymi zostały określone warunki zagospodarowania terenu wraz z wszystkimi granicami stref ochronnych.

Na podstawie art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych w strefie ochrony uzdrowiskowej „A” procentowy udział terenów zielonych do terenów zabudowanych nie może wynieść mniej niż 65%. Według przeprowadzonych obliczeń geodezyjnych procentowy udział terenów zielonych do terenów zabudowanych w uzdrowisku Szczawnica **w strefie ochronnej „A” wynosi 82%.**

- **strefa ochronna „B”**

Strefa ochronna „B” została wydzielona w Uzdrowisku Szczawnica z uwzględnieniem specyfiki zagospodarowania terenu, a szczególnie ukształtowania terenu uwzględniając centralne położenie strefy ochronnej „A”. Jej położenie obrazuje mapa graficzna stanowiąca załącznik do niniejszego operatu.

Powierzchnia strefy ochronnej „B” wynosi – 248,18 ha.

Strefa „B” okala strefę ochrony uzdrowiskowej „A”. Jej granica południowa biegnie prawym brzegiem potoku Grajcarek i ulicą Samorody do skrzyżowania z ulicą Sopotnicką. Wschodnią granicę obszaru stanowi ulica Sopotnicka, w punkcie styku tej ulicy z granicą obszaru górniczego „Szczawnica I” strefa ochrony zmienia kierunek na zachodni i drogami polnymi, ścieżkami i

granicami działek dochodzi do potoku Skotnickiego, następnie lewym brzegiem tego potoku przebiega do potoku Grajcarek.

Zabudowa, jaka kształtuje się w przedmiotowej strefie ochronnej jest bardzo zróżnicowana. W przeważającej części wschodniej i zachodniej strefy znajdują się tereny wielofunkcyjnej zabudowy mieszkaniowej, w której dopuszczone zostały usługi uzupełniające mieszkalnictwo. Zlokalizowane są też tereny mieszkaniowe jednorodzinne wraz z zielenią towarzyszącą i terenami rolnymi. Centrum miasta czyli południowa okolica strefy jest nie tylko terenem zabudowy mieszkaniowej wielofunkcyjnej, ale znajdują się tu obiekty i tereny usług handlu, gastronomi, kultury, finansów, oświaty, administracji, turystyki i zdrowia. W zakolu potoku Grajcarek usytuowany jest Dwór Szalayów, zabudowa niska i zakłady produkcji wód leczniczych. Osiedle Połoniny i Dwudziestolecia to w przeważającej części zabudowa wielorodzinna – budownictwo średniowysokie. Przy zabudowaniach zlokalizowane jest uzbrojenie terenu tj.: sieć elektroenergetyczna, wodociągowa i kanalizacyjna.

Cała strefa „B” leży w obszarze górniczym „SZCZAWNICA I”.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego uchwalony Uchwałą Nr XVII/100/2004 Rady Miasta Szczawnica z dnia 26.07.2004r. roku pokrywa całą strefę ochronną uzdrowiska „B”, w którym zgodnie z przepisami szczególnymi zostały określone warunki zagospodarowania terenu wraz z wszystkimi granicami stref ochronnych.

Na podstawie art. 38 ust 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych w strefie ochrony uzdrowiskowej „B” procentowy udział terenów zielonych do terenów zabudowanych nie może wynieść mniej niż 50%. W przypadku strefy „B” w Szczawnicy około pięćdziesiąt procent jej powierzchni stanowi obszar chroniony „Natura 2000”. Północna okolica strefy ochrony uzdrowiskowej „B” to zbocza góry Bryjarka, to tereny zielone: zakrzewienia, lasy i tereny rolne. Według przeprowadzonych obliczeń geodezyjnych procentowy udział terenów zielonych do terenów zabudowanych **w strefie ochrony uzdrowiskowej „B” wyniósł 77%;**

- **strefa ochronna „C”**

Zewnętrzna granica strefy ochronnej „C” pokrywa się z granicą administracyjną miasta Szczawnica. Południową część strefy stanowi granica polsko-słowacka, zachodnia strona ograniczona zaś jest fragmentarycznie przez rzekę Dunajec. Od północy i wschodu strefę wyznaczają szczyty leżące przy czerwonym i zielonym szlaku turystycznym. Główną zlewnię dla

strefy stanowi pot. Grajcarek. Północny obszar strefy „C” tworzy Popradzki Park Krajobrazowy, południowa część to Pieniński Park Narodowy.

Powierzchnia obszaru ochrony uzdrowiskowej „C” wynosi 2922,11 ha.

Na terenie strefy ochronnej „C” zlokalizowana jest zabudowa mieszkaniowa, agroturystyczna, handlowa i usługowa – wielofunkcyjna w Szczawnicy. Uzupełnieniem jest dopuszczenie usług i rzemiosła nieuciążliwego dla terenów mieszkaniowych oraz usług i urzędzeń turystyki, sportu i rekreacji.

W mieście Szczawnica przy zabudowie usytuowane jest uzbrojenie terenu tj.: sieć elektroenergetyczna, wodociągowa i kanalizacyjna.

Strefa charakteryzuje się wyjątkowo dużą ilością terenów zielonych zarówno zieleni urządzonej (parki, kempingi, cmentarze, ścieżki przyrodnicze, szlaki turystyki pieszej, konnej i rowerowej, wyciągi narciarskie) jak i nie urządzonej. W znaczącej części obszar pokryty jest obszarem chronionym „Natura 2000”.

Znajdują się tu też rezerwy terenowe dla przyszłych inwestycji budowlanych, zarówno mieszkaniowych, usługowych, jak i turystycznych.

Położenie Stref „A”, „AB” oraz „ABC” obrazują poniższe mapy graficzne stanowiące również załączniki do niniejszego operatu.

Procentowy udział terenów biologicznie czynnych do terenów zabudowanych wynosi 99% (powierzchnia normatywna dla strefy „C” to minimum 45% terenów biologicznie czynnych).

Na podstawie art. 38 ust 3 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych strefa ochrony uzdrowiskowej „C” jest strefą przyległą do strefy ochrony uzdrowiskowej „B” i stanowi jej otoczenie. Niniejszy obszar ma wpływ na zachowanie walorów krajobrazowych, klimatycznych oraz ochronę złóż naturalnych surowców leczniczych.

Tabela 9. Formy zagospodarowania terenu gminy Szczawnica

Forma zagospodarowania	Udział %
Zabudowa mieszkalna, handlowa, usługowa	4%
Zabudowa uzdrowiskowa	1%
Zabudowa przemysłowa nie kolidująca z funkcjami uzdrowiska	0,06%
Parki i zieleńce	1%
Tereny leśne	65%
Tereny rolne	27%
Wody powierzchniowe	0,94%
Inne	1%

Źródło: Plan Rozwoju Uzdrowiska Szczawnica na lata 2016-2023, Szczawnica, kwiecień 2016, aktualizacja luty 2018

ROZDZIAŁ 4.

Strefy ochrony uzdrowiskowej

4.1 Strefy ochrony uzdrowiskowej wraz z określeniem koniecznych do zachowania terenów zieleni i terenów biologicznie czynnych

Na obszarze uzdrowiska Szczawnica wydziela się trzy rodzaje stref ochronnych, oznaczone literami „A”, „B” i „C”.

Czynności zabronione w poszczególnych strefach ochronnych określono w oparciu o Statut Uzdrowiska Szczawnica uchwalony Uchwałą Nr XXXIII/243/09 Rady Miejskiej w Szczawnicy z dnia 30 stycznia 2009 roku zmieniony Uchwałą Nr IV/12/2015 Rady miejskiej w Szczawnicy z dnia 29 stycznia 2015 roku oraz art. 38a ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1056).

Zgodnie ze Statutem Uzdrowiska Szczawnica zabrania się następujących czynności :

1. w strefie ochrony uzdrowiskowej "A":

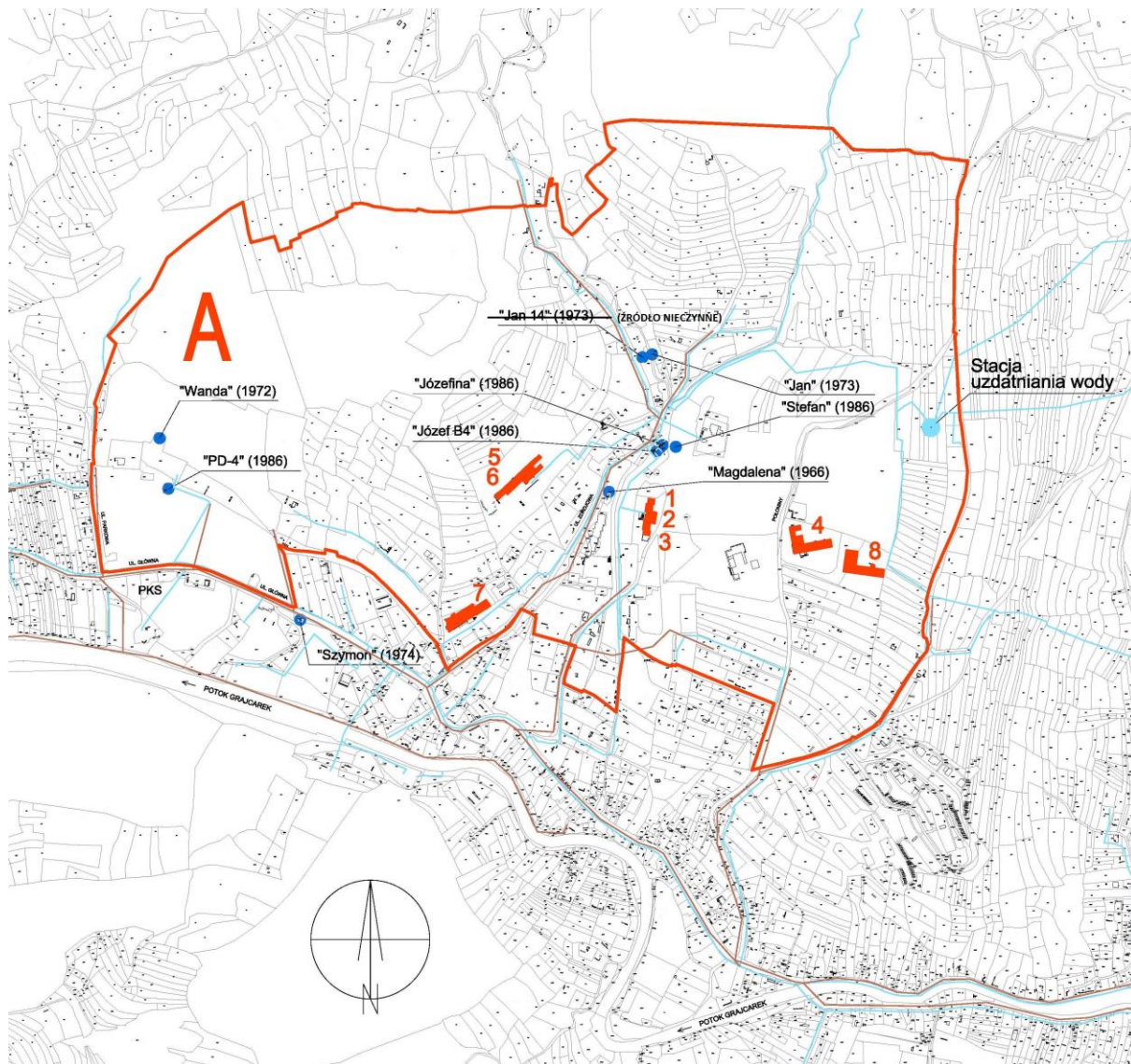
- 1) budowy w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623, z późn. zm.):
 - a) zakładów przemysłowych,
 - b) budynków mieszkalnych jednorodzinnych i wielorodzinnych,
 - c) garaży wolno stojących,
 - d) obiektów handlowych o powierzchni użytkowania większej niż 400 m²,
 - e) stacji paliw oraz punktów dystrybucji produktów naftowych,
 - f) autostrad i dróg ekspresowych,
 - g) parkingów naziemnych o liczbie miejsc postojowych większej niż 15% miejsc noclegowych w szpitalach uzdrowiskowych, sanatoriach uzdrowiskowych i pensjonatach, nie większej jednak niż 30 miejsc postojowych, oraz parkingów naziemnych przed obiektami usługowymi o liczbie miejsc postojowych nie większej niż 10,
 - h) stacji bazowych telefonii ruchomej, stacji nadawczych radiowych i telewizyjnych, stacji radiolokacyjnych i innych emitujących fale elektromagnetyczne, z wyłączeniem urządzeń łączności na potrzeby służb bezpieczeństwa publicznego i ratownictwa, z zastrzeżeniem że urządzenia te

będą oddziaływały na środowisko polami elektromagnetycznymi o poziomie nie wyższym niż określone dla strefy „B”,

- i) obiektów budowlanych mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, w szczególności takich jak: warsztaty samochodowe, wędzarnie, garbarnie, z wyjątkiem obiektów budowlanych służących poprawie stanu sanitarnego uzdrowiska, w szczególności takich jak: sieć wodnokanalizacyjna, sieć gazowa, kotłownie gazowe, wiercenia wykonywane w celu ujmowania wód leczniczych,
- j) zapór piętrzących wodę na rzekach oraz elektrowni wodnych i wiatrowych,
- 2) uruchamiania składowisk odpadów stałych i płynnych, punktów skupu złomu i punktów skupu produktów rolnych, składów nawozów sztucznych, środków chemicznych i składów opału,
- 3) uruchamiania pól biwakowych i campingowych, budowy domków turystycznych i campingowych,
- 4) prowadzenia targowisk, z wyjątkiem punktów sprzedaży pamiątek, wyrobów ludowych, produktów regionalnych, w formach i miejscach wyznaczonych przez gminę,
- 5) prowadzenia działalności rolniczej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2011 r. Nr 177, poz. 1054),
- 6) trzymania zwierząt gospodarskich w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 29 czerwca 2007 r. o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich (Dz. U. Nr 133, poz. 921, z późn. zm.),
- 7) organizacji rajdów samochodowych i motorowych,
- 8) organizowania imprez masowych w rozumieniu ustawy z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz. U. Nr 62, poz. 504, z 2010 r. Nr 127, poz. 857 i Nr 152, poz. 1021 oraz z 2011 r. Nr 217, poz. 1280), zakłócających proces leczenia uzdrowiskowego albo rehabilitacji uzdrowiskowej, i działalności o charakterze rozrywkowym zakłócającej ciszę nocną w godz. 22.00–6.00 , z wyjątkiem imprez masowych znajdujących się w harmonogramie imprez gminnych,
- 9) pozyskiwania surowców mineralnych innych niż naturalne surowce lecznicze,
- 10) wyrębu drzew leśnych i parkowych, z wyjątkiem cięć pielęgnacyjnych,
- 11) prowadzenia robot melioracyjnych i innych działań powodujących niekorzystną zmianę istniejących stosunków wodnych,
- 12) prowadzenia działań mających negatywny wpływ na fizjografię uzdrowiska i jego układ urbanistyczny lub właściwości lecznicze klimatu.

Położenie strefy „A” obrazuje poniższa mapa graficzna stanowiąca również Załącznik nr 13 do niniejszego operatu.

Mapa 2. Mapa strefy „A” ochrony uzdrowiskowej

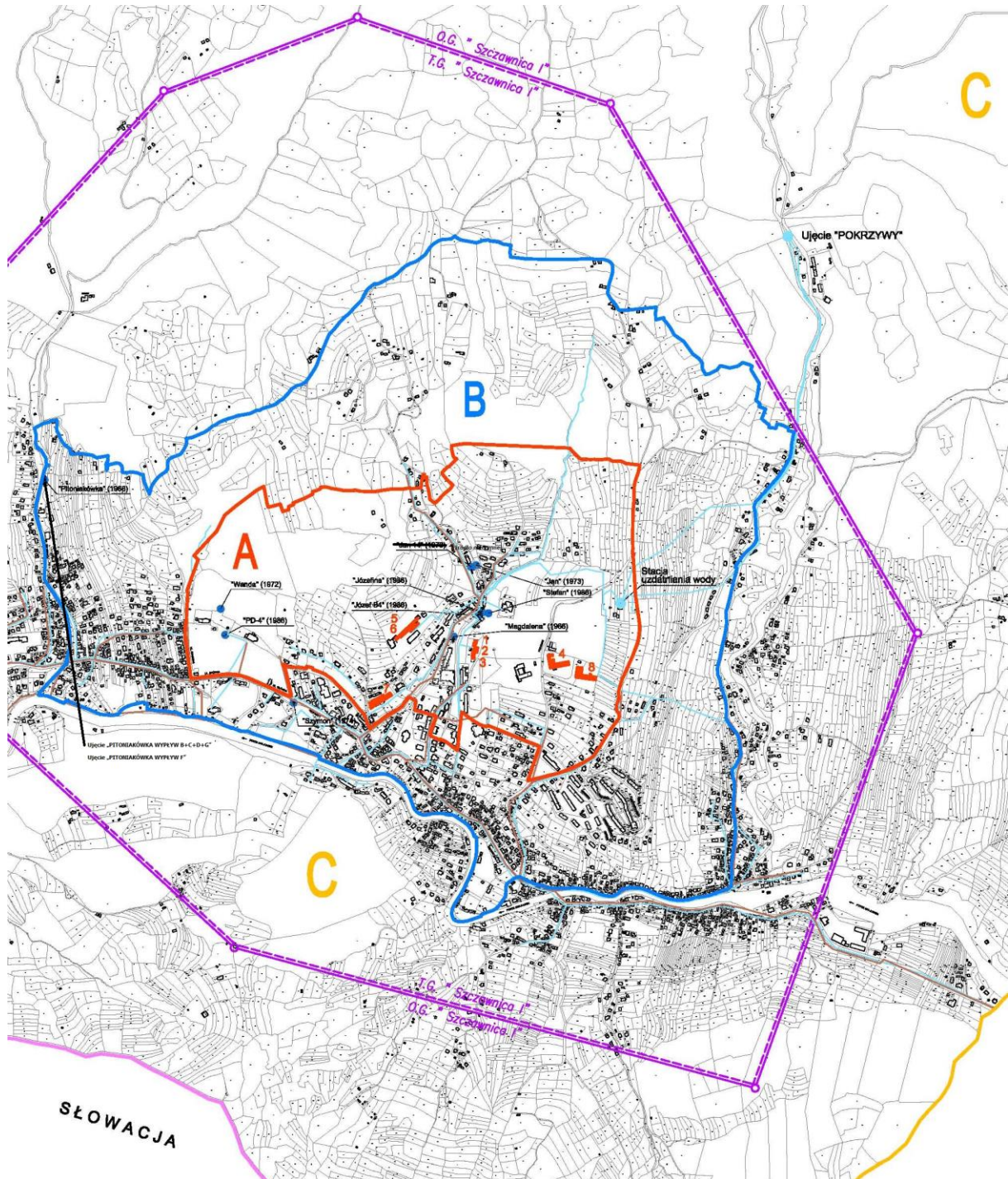
2. w strefie ochrony uzdrowiskowej "B":

- 1) budowy w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz. U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623, z późn. zm.):
 - a) stacji paliw, bliżej niż 500 m od granicy strefy "A" ochrony uzdrowiskowej,
 - b) urządzeń emitujących fale elektromagnetyczne, będących przedsięwzięciami mogącymi zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227, z późn. zm.), oddziałujących na strefę "A" ochrony uzdrowiskowej polami elektromagnetycznymi o poziomach wyższych niż dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych - charakteryzowane przez dopuszczalne wartości parametrów fizycznych - dla miejsc dostępnych dla ludności, określone na podstawie art. 122 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.),

- c) parkingów naziemnych o liczbie miejsc postojowych powyżej 50, z wyjątkiem podziemnych i naziemnych parkingów wielopoziomowych;
- 2) wyrębu drzew leśnych i parkowych, z wyjątkiem cięć pielęgnacyjnych i wyrębu określonego w planie urządzenia lasu,
- 3) budowy zakładów przemysłowych,
- 4) budowy obiektów handlowych o powierzchni użytkowania większej niż 400 m²,
- 5) uruchamiania składowisk odpadów stałych i płynnych, punktów skupu złomu i punktów skupu produktów rolnych, składowisk nawozów sztucznych, środków chemicznych i składowisk opału,
- 6) pozyskiwania surowców mineralnych innych niż naturalne surowce lecznicze,
- 7) prowadzenia robót melioracyjnych i innych działań powodujących niekorzystną zmianę istniejących stosunków wodnych,
- 8) prowadzenia działań mających negatywny wpływ na fizjografię uzdrowiska i jego układ urbanistyczny lub właściwości lecznicze klimatu.

Położenie strefy „A” i „B” obrazuje poniższa mapa graficzna stanowiąca również Załącznik nr 14 do niniejszego operatu.

Mapa 3. Mapa strefy „B” ochrony uzdrowiskowej wraz z granicą strefy „A” oraz granicami obszaru i terenu górniczego „Szczawnica I”

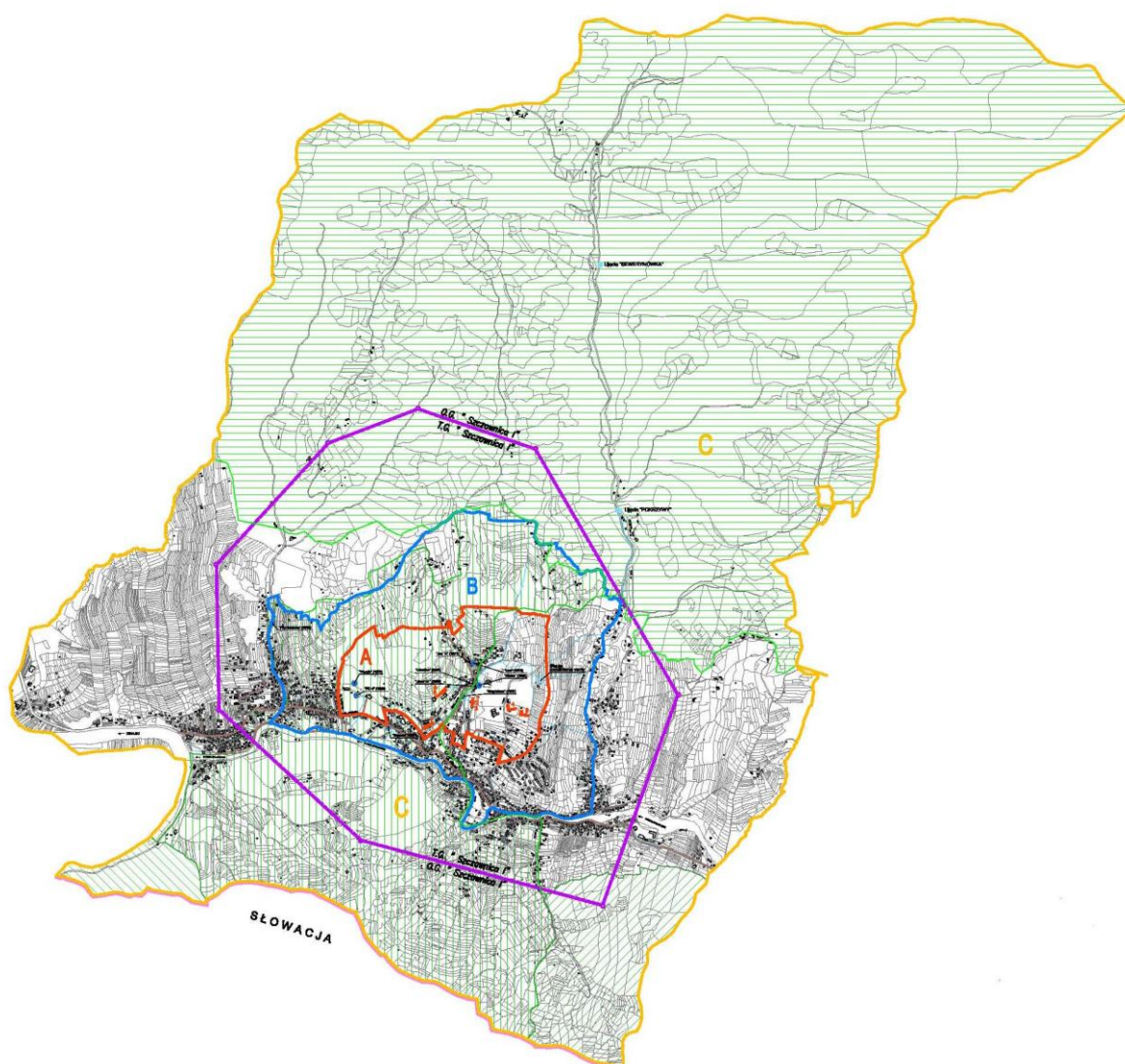
3. w strefie ochrony uzdrowiskowej "C":

- 1) lokalizacji zakładów przemysłowych,
- 2) pozyskiwania surowców mineralnych innych niż naturalne surowce lecznicze
- 3) prowadzenia robót melioracyjnych i innych działań powodujących niekorzystną zmianę istniejących stosunków wodnych,

- 4) prowadzenia działań mających negatywny wpływ na fizjografie uzdrowiska i jego układ urbanistyczny lub właściwości lecznicze klimatu,
- 5) wycięcia drzew leśnych i parkowych, z wyjątkiem cięć pielęgnacyjnych i wycięcia określonego w planie urządzenia lasu.

Położenie strefy „A”, „B” i „C” obrazuje poniższa mapa graficzna stanowiąca również Załącznik nr 15 do niniejszego operatu.

Mapa 4. Mapa strefy „C” ochrony uzdrowiskowej wraz z granicami strefy „A” i „B” oraz granicami obszaru i terenu górniczego „Szczawnica I”

Obszary zielone stref ochrony uzdrowiskowej „A”, „B” i biologicznie czynne strefy „C”

Tereny zielone to roślinność towarzysząca zabudowie, w tym zadrzewienia, zakrzewienia, trawniki lub powierzchnie z wytworzoną warstwą glebową (naturalnie lub sztucznie uformowaną) okresowo pozbawione szaty roślinnej (ogródki przydomowe), parki miejskie, a także lasy, łąki i pastwiska.

W poszczególnych strefach ochrony uzdrowiskowej przyjmuje się następujące wskaźniki terenów zielonych oraz powierzchnię nowo wydzielanych działek:

1. Na podstawie art. 38 pkt 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych w strefie ochrony uzdrowiskowej „A” procentowy udział terenów zielonych do terenów zabudowanych nie może wynieść mniej niż 65%. Według przeprowadzonych obliczeń geodezyjnych procentowy udział terenów zielonych do terenów zabudowanych wynosi 82%.
Przedmiotowe udziały zostały obliczone na podstawie istniejącego zainwestowania uzdrowiska Szczawnica, w granicach strefy ochrony uzdrowiskowej „A”.
2. Na podstawie art. 38 pkt 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych w strefie ochrony uzdrowiskowej „B” procentowy udział terenów zielonych do terenów zabudowanych nie może wynieść mniej niż 50%. Według przeprowadzonych obliczeń geodezyjnych procentowy udział terenów zielonych do terenów zabudowanych wynosi 77%.
Przedmiotowe udziały zostały obliczone na podstawie istniejącego zainwestowania uzdrowiska Szczawnica, w granicach strefy ochrony uzdrowiskowej „B”.
3. Na podstawie art. 38 pkt 3 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych strefa ochrony uzdrowiskowej „C” jest strefą przyległą do strefy ochrony uzdrowiskowej „B” i stanowi jej otoczenie. Strefa „C” ma ustalony procentowy udział terenów biologicznie czynnych w wysokości nie mniej niż 45%. Niniejszy obszar ma wpływ na zachowanie walorów krajobrazowych, klimatycznych oraz ochronę złóż naturalnych surowców leczniczych. Procentowy udział terenów zielonych w strefie „C” uzdrowiska Szczawnica do terenów zabudowanych wynosi 99%.

ROZDZIAŁ 5.

Właściwości lecznicze naturalnych surowców leczniczych i właściwości lecznicze klimatu na obszarze objętym wystąpieniem o potwierdzenie możliwości prowadzenia lecznictwa uzdrowiskowego

Zgodnie z art. 34 Ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1056), gmina, która występuje o potwierdzenie możliwości prowadzenia lecznictwa uzdrowiskowego, winna posiadać złoża naturalnych surowców leczniczych oraz klimat o właściwościach leczniczych, potwierdzonych na zasadach określonych w art. 35 i art. 36 tej Ustawy. Gmina Szczawnica spełnia powyższe wymogi ustawowe, co zostało szczegółowo przedstawione w poniższych punktach niniejszego rozdziału.

5.1 Naturalne surowce lecznicze

Charakterystyka surowca leczniczego uzdrowiska – wody leczniczej. W uzdrowisku Szczawnica istnieje 10 ujęć leczniczych wód mineralnych. Są to wody mineralne swoiste wodorowęglanowo-chlorkowo-sodowe, wapniowe, jodkowe szczawy.

1. **Ujęcie „PD-4 (HELENA)”** – woda mineralna swoista 0,18 % wodorowęglanowo-chlorkowo-sodowo-wapniowa, szczawa [HCO_3^- - Cl^- - Na^+ - Ca^{+2} (J, CO_2)], pochodząca ze zlokalizowanego w miejscowości Szczawnica złoża wód podziemnych w utworach kredy górnej (warstwie jarmuckiej) o udokumentowanych zasobach eksploatacyjnych w wielkości 0,38 m³/h i 9,12 m³/dobę.

Do uzyskania przez wodę z odwiertu „PD-4 (HELENA)” świadectwa potwierdzającego jej właściwości lecznicze niezbędne było wykonanie kompleksowych badań fizycznych, fizykochemicznych i mikrobiologicznych wody. Podstawą do określenia zakresu wykonanych badań oraz sporządzenia charakterystyki wód było Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 13 kwietnia 2006 roku w sprawie zakresu badań niezbędnych do ustalenia właściwości leczniczych naturalnych surowców leczniczych i właściwości leczniczych klimatu, kryteriów ich oceny oraz wzoru świadectwa potwierdzającego te właściwości (Dz. U. nr 80, poz. 565), z późniejszymi zmianami z dnia 27 lutego 2018 r. (Dz. U. 2018, poz. 605).

Badania zostały wykonane przez Ośrodek Badań i Kontroli Środowiska w Katowicach z siedzibą przy ulicy Owocowej nr 8, jednostkę, która znalazła się w wykazie jednostek uprawnionych do potwierdzania właściwości leczniczych naturalnych surowców leczniczych i właściwości leczniczych klimatu na podstawie decyzji Nr 4 Ministra Zdrowia, z dnia 16.10.2007 r. (znak: MZ-OZU-521-11260-3/GR/07), nabyła prawo do wydawania świadectw potwierdzających właściwości lecznicze naturalnych surowców leczniczych na podstawie przeprowadzonych badań.

Do badań wykorzystano próbkę wody mineralnej z odwiertu „PD-4” pobraną w dniu 17 maja 2018 roku przez pracownika Ośrodka Badań i Kontroli Środowiska w Katowicach. Wyniki badań zostały przedstawione w Załączniku nr 1 dołączonym do Świadectwa, przygotowane zostały na podstawie raportu z badania nr 14907/LB/2018, które z kolei stanowi Załącznik nr 3 do Świadectwa potwierdzającego właściwości lecznicze naturalnego surowca leczniczego – wody mineralnej z odwiertu „PD-4 (HELENA)” na terenie miejscowości Szczawnica.

Na podstawie wyników badań właściwości fizycznych, fizykochemicznych woda z odwiertu „PD-4 (HELENA)” została zaklasyfikowana jako: **woda mineralna swoista 0,18 % wodorowęglanowo-chlorkowo-sodowo-wapniowa, szczawa [HCO_3^- - Cl^- - Na^+ - Ca^{+2} (J, CO_2)]**, spełniająca wymagania określone dla wody leczniczej. Woda o takim składzie ma następujące właściwości lecznicze - **działanie biologiczne na ustrój:**

- trans-mineralizacja ustroju (wprowadzenie takich deficytowych pierwiastków jak: sód, potas, wapń, magnez oraz śladowych) i wyrównywanie ich niedoboru w ustroju,
- wyrównywanie zaburzeń proporcji między antagonistycznymi jonami sód-potas, wapń-magnez, chlor-jod,
- wyrównywanie zaburzeń gospodarki wodno-elektrolitowej ustroju,
- działanie przeciwzapalne,
- silne pobudzenie perystaltyki dróg żółciowych i wydzielania żółci, alkalizacja, trans – mineralizacja, działanie obniżające poziom cukru, cholesterolu.

Z uwagi na swoje właściwości woda może być wykorzystywany w następujących kierunkach lecznictwa uzdrowiskowego:

- choroby ortopedyczno-urazowe,
- choroby reumatologiczne,
- choroby górnych dróg oddechowych,
- choroby dolnych dróg oddechowych,
- otyłość.

Zastosowanie:

W czasie pobytu pacjenta w uzdrowisku po uzyskaniu zalecenia lekarskiego, surowiec może być wykorzystywany w następujących formach aplikacji i profilach leczniczych:

- Krenoterapia (kuracja pitna), w określonym przedziale czasu podczas kuracji i pobytu w uzdrowisku:
 - choroby układu trawienia (gastrologia, hepatologia),
 - choroby górnych i dolnych dróg oddechowych (laryngologia, pulmonologia),
 - choroby nerek i dróg moczowych (nefrologia i urologia),
 - choroby reumatologiczne (reumatologia),
 - choroby ortopedyczno-urazowe (ortopedia),
 - choroby układu nerwowego (neurologia),
 - cukrzyca (diabetologia),
 - otyłość,
 - osteoporoza.
- Inhalacje lub płukanki:
 - przewlekłe nieżyty zapalne górnych dróg oddechowych,
 - zanikowy nieżyt śluzówki jamy ustnej,
 - paradontoza.
- Kąpiele (balneoterapia) – z uwagi na wydajność źródła może być w praktyce stosowana w ograniczonym zakresie:
 - choroby górnych i dolnych dróg oddechowych (laryngologia, pulmonologia),
 - choroby reumatologiczne (reumatologia),
 - choroby ortopedyczno-urazowe (ortopedia),
 - otyłość,
 - osteoporoza.

W związku z powyższym woda uzyskała Świadectwo potwierdzające właściwości lecznicze naturalnego surowca leczniczego – wody mineralnej z odwiertu „PD-4 (Helena)” na terenie miejscowości Szczawnica, wydane 15 lipca 2018 roku przez Ośrodek Badań i Kontroli Środowiska w Katowicach z siedzibą przy ulicy Owocowej nr 8 i może być stosowana w czasie pobytu pacjenta

w uzdrowisku po uzyskaniu zalecenia lekarskiego w formach aplikacji i jednostkach chorobowych określonych w Świadectwie.

Świadectwo wraz z załącznikami, stanowi Załącznik nr 2 do niniejszego opracowania;

2. **Ujęcie „STEFAN”** - woda mineralna swoista 0,48 % wodorowęglanowo-chlorkowo-sodowa, jodkowa, szczawa [HCO_3^- - Cl^- - Na^+ (J, CO_2)], pochodząca ze zlokalizowanego w miejscowości Szczawnica złoża wód podziemnych w utworach trzeciorzędu (paleocen/eocen dolny – warstwy szczawnickie), o udokumentowanych zasobach eksploatacyjnych w wielkości 0,120 m³/h i 2,88 m³/dobę.

Do uzyskania przez wodę z odwiertu „STEFAN” świadectwa potwierdzającego jej właściwości lecznicze niezbędne było wykonanie kompleksowych badań fizycznych, fizykochemicznych i mikrobiologicznych wody. Podstawą do określenia zakresu wykonanych badań oraz sporządzenia charakterystyki wód było Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 13 kwietnia 2006 roku w sprawie zakresu badań niezbędnych do ustalenia właściwości leczniczych naturalnych surowców leczniczych i właściwości leczniczych klimatu, kryteriów ich oceny oraz wzoru świadectwa potwierdzającego te właściwości (Dz. U. nr 80, poz. 565), z późniejszymi zmianami z dnia 27 lutego 2018 r. (Dz. U. 2018, poz. 605).

Badania zostały wykonane przez Ośrodek Badań i Kontroli Środowiska w Katowicach z siedzibą przy ulicy Owocowej nr 8, jednostkę, która znalazła się w wykazie jednostek uprawnionych do potwierdzania właściwości leczniczych naturalnych surowców leczniczych i właściwości leczniczych klimatu na podstawie decyzji Nr 4 Ministra Zdrowia, z dnia 16.10.2007 r. (znak: MZ-OZU-521-11260-3/GR/07), nabyła prawo do wydawania świadectw potwierdzających właściwości lecznicze naturalnych surowców leczniczych na podstawie przeprowadzonych badań.

Do badań wykorzystano próbkę wody mineralnej z odwiertu „Stefan” pobraną w dniu 17 maja 2018 roku przez pracownika Ośrodka Badań i Kontroli Środowiska w Katowicach. Wyniki badań zostały przedstawione w Załączniku nr 1 dołączonym do Świadectwa; przygotowane zostały na podstawie raportu z badania nr 14901/LB/2018, które z kolei stanowi Załącznik nr 3 do Świadectwa potwierdzającego właściwości lecznicze naturalnego surowca leczniczego – wody mineralnej z odwiertu „STEFAN” na terenie miejscowości Szczawnica.

Na podstawie wyników badań właściwości fizycznych, fizykochemicznych woda z odwiertu „STEFAN” została zaklasyfikowana jako: **woda mineralna swoista 0,48 % wodorowęglanowo-chlorkowo-sodowa, jodkowa, szczawa [HCO_3^- - Cl^- - Na^+ (J, CO_2)],**

spełniająca wymagania określone dla wody leczniczej. Woda o takim składzie ma następujące właściwości lecznicze - **działanie biologiczne na ustrój:**

- trans-mineralizacja ustroju (wprowadzenie takich deficytowych pierwiastków jak: sód, potas, wapń, magnez oraz pierwiastków śladowych) i wyrównywanie ich niedoboru w ustroju,
- wyrównywanie zaburzeń proporcji między antagonistycznymi jonami sód-potas, wapń-magnez, chlor-jod,
- wyrównywanie zaburzeń gospodarki wodno-elektrolitowej ustroju,
- działanie przeciwzapalne,
- silne pobudzenie perystaltyki dróg żółciowych i wydzielania żółci, alkalizacja, trans – mineralizacja, działanie obniżające poziom cukru, cholesterolu.

Z uwagi na swoje właściwości woda może być wykorzystywany w następujących kierunkach lecznictwa uzdrowiskowego:

- choroby ortopedyczno-urazowe,
- choroby układu nerwowego,
- choroby reumatologiczne,
- choroby górnych dróg oddechowych,
- choroby dolnych dróg oddechowych,
- choroby układu trawienia,
- cukrzyca,
- otyłość,
- osteoporoza,
- choroby nerek i dróg moczowych.

Zastosowanie:

W czasie pobytu pacjenta w uzdrowisku po uzyskaniu zalecenia lekarskiego, surowiec może być wykorzystywany w następujących formach aplikacji i profilach leczniczych:

- Krenoterapia (kuracja pitna), w określonym przedziale czasu podczas kuracji i pobytu w uzdrowisku:
 - choroby układu trawienia (gastrologia, hepatologia),
 - choroby górnych i dolnych dróg oddechowych (laryngologia, pulmonologia),
 - choroby nerek i dróg moczowych (nefrologia i urologia),
 - choroby reumatologiczne (reumatologia),

- choroby ortopedyczno-urazowe (ortopedia),
 - choroby układu nerwowego (neurologia),
 - cukrzyca (diabetologia),
 - otyłość,
 - osteoporoza.
- Inhalacje lub płukanki:
 - przewlekłe nieżyt zapalne górnych dróg oddechowych,
 - zanikowy nieżyt śluzówki jamy ustnej,
 - paradontoza.

W związku z powyższym woda uzyskała Świadectwo potwierdzające właściwości lecznicze naturalnego surowca leczniczego – wody mineralnej z odwiertu „STEFAN” na terenie miejscowości Szczawnica, wydane 15 lipca 2018 roku przez Ośrodek Badań i Kontroli Środowiska w Katowicach z siedzibą przy ulicy Owocowej nr 8 i może być stosowana w czasie pobytu pacjenta w uzdrowisku po uzyskaniu zalecenia lekarskiego w formach aplikacji i jednostkach chorobowych określonych w Świadectwie.

Świadectwo wraz z załącznikami, stanowi Załącznik nr 3 do niniejszego opracowania;

3. **Ujęcie „JÓZEFINA”** – woda mineralna swoista 0,59 % wodorowęglanowo-chlorkowo-sodowa, jodkowa, szczawa [HCO_3^- - Cl^- - Na^+ (J, CO_2)], pochodząca ze zlokalizowanego w miejscowości Szczawnica złoża wód podziemnych w utworach trzeciorzędu (paleocen/eocen dolny – warstwy szczawnickie), o udokumentowanych zasobach eksploatacyjnych w wielkości 0,054 m³/h i 1,296 m³/dobę.

Do uzyskania przez wodę z odwiertu „JÓZEFINA” świadectwa potwierdzającego jej właściwości lecznicze niezbędne było wykonanie kompleksowych badań fizycznych, fizykochemicznych i mikrobiologicznych wody. Podstawą do określenia zakresu wykonanych badań oraz sporządzenia charakterystyki wód było Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 13 kwietnia 2006 roku w sprawie zakresu badań niezbędnych do ustalenia właściwości leczniczych naturalnych surowców leczniczych i właściwości leczniczych klimatu, kryteriów ich oceny oraz wzoru świadectwa potwierdzającego te właściwości (Dz. U. nr 80, poz. 565), z późniejszymi zmianami z dnia 27 lutego 2018 r. (Dz. U. 2018, poz. 605).

Badania zostały wykonane przez Ośrodek Badań i Kontroli Środowiska w Katowicach z siedzibą przy ulicy Owocowej nr 8, jednostkę, która znalazła się w wykazie jednostek uprawnionych do

potwierdzania właściwości leczniczych naturalnych surowców leczniczych i właściwości leczniczych klimatu na podstawie decyzji Nr 4 Ministra Zdrowia, z dnia 16.10.2007 r. (znak: MZ-OZU-521-11260-3/GR/07), nabyła prawo do wydawania świadectw potwierdzających właściwości lecznicze naturalnych surowców leczniczych na podstawie przeprowadzonych badań.

Do badań wykorzystano próbkę wody mineralnej z odwiertu „JÓZEFINA” pobraną w dniu 17 maja 2018 roku przez pracownika Ośrodka Badań i Kontroli Środowiska w Katowicach. Wyniki badań zostały przedstawione w Załączniku nr 1 dołączonym do Świadectwa; przygotowane zostały na podstawie raportu z badania nr 14902/LB/2018, które z kolei stanowi Załącznik nr 3 do Świadectwa potwierdzającego właściwości lecznicze naturalnego surowca leczniczego – wody mineralnej z odwiertu „JÓZEFINA” na terenie miejscowości Szczawnica.

Na podstawie wyników badań właściwości fizycznych, fizykochemicznych woda z odwiertu „JÓZEFINA” została zaklasyfikowana jako: **woda mineralna swoista 0,59 % wodorowęglanowo-chlorkowo-sodowa, jodkowa, szczawa [HCO₃⁻ - Cl⁻ - Na⁺ (J, CO₂)],** spełniająca wymagania określone dla wody leczniczej. Woda o takim składzie ma następujące właściwości lecznicze - **działanie biologiczne na ustrój:**

- trans-mineralizacja ustroju (wprowadzenie takich deficytowych pierwiastków jak: sód, potas, wapń, magnez oraz pierwiastków śladowych) i wyrównywanie ich niedoboru w ustroju,
- wyrównywanie zaburzeń proporcji między antagonistycznymi jonami sód-potas, wapń-magnez, chlor-jod,
- wyrównywanie zaburzeń gospodarki wodno-elektrolitowej ustroju,
- działanie przeciwzapalne,
- silne pobudzenie perystaltyki dróg żółciowych i wydzielania żółci, alkalizacja, trans – mineralizacja, działanie obniżające poziom cukru, cholesterolu.

Z uwagi na swoje właściwości woda może być wykorzystywany w następujących kierunkach lecznictwa uzdrowiskowego:

- choroby ortopedyczno-urazowe,
- choroby układu nerwowego,
- choroby reumatologiczne,
- choroby górnych dróg oddechowych,
- choroby dolnych dróg oddechowych,
- choroby układu trawienia,
- cukrzyca,
- otyłość,

- osteoporoza,
- choroby nerek i dróg moczowych.

Zastosowanie:

W czasie pobytu pacjenta w uzdrowisku po uzyskaniu zalecenia lekarskiego, surowiec może być wykorzystywany w następujących formach aplikacji i profilach leczniczych:

- Krenoterapia (kuracja pitna), w określonym przedziale czasu podczas kuracji i pobytu w uzdrowisku:
 - choroby układu trawienia (gastrologia, hepatologia),
 - choroby górnych i dolnych dróg oddechowych (laryngologia, pulmonologia),
 - choroby nerek i dróg moczowych (nefrologia i urologia),
 - choroby reumatologiczne (reumatologia),
 - choroby ortopedyczno-urazowe (ortopedia),
 - choroby układu nerwowego (neurologia),
 - cukrzyca (diabetologia),
 - otyłość,
 - osteoporoza.
- Inhalacje lub płukanki:
 - przewlekłe nieżyty zapalne górnych dróg oddechowych,
 - zanikowy nieżyt śluzówki jamy ustnej,
 - paradontoza.

W związku z powyższym woda uzyskała Świadectwo potwierdzające właściwości lecznicze naturalnego surowca leczniczego – wody mineralnej z odwiertu „JÓZEFINA” na terenie miejscowości Szczawnica, wydane 15 lipca 2018 roku przez Ośrodek Badań i Kontroli Środowiska w Katowicach z siedzibą przy ulicy Owocowej nr 8 i może być stosowana w czasie pobytu pacjenta w uzdrowisku po uzyskaniu zalecenia lekarskiego w formach aplikacji i jednostkach chorobowych określonych w Świadectwie.

Świadectwo wraz z załącznikami, stanowi Załącznik nr 4 do niniejszego opracowania;

4. **Ujęcie „JÓZEF”** – woda mineralna swoista 1,10 % wodorowęglanowo-chlorkowo-sodowa, jodkowa, szczawa [HCO_3^- - Cl^- - Na^+ (J, CO_2)], pochodząca ze zlokalizowanego w miejscowości

Szczawnica złożyła wody podziemnych w utworach trzeciorzędu (paleocen/eocen dolny – warstwy szczawnickie), o udokumentowanych zasobach eksploatacyjnych w wielkości 0,120 m³/h i 2,88 m³/dobę.

Do uzyskania przez wodę z odwiertu „JÓZEF” świadectwa potwierdzającego jej właściwości lecznicze niezbędne było wykonanie kompleksowych badań fizycznych, fizykochemicznych i mikrobiologicznych wody. Podstawą do określenia zakresu wykonanych badań oraz sporządzenia charakterystyki wód było Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 13 kwietnia 2006 roku w sprawie zakresu badań niezbędnych do ustalenia właściwości leczniczych naturalnych surowców leczniczych i właściwości leczniczych klimatu, kryteriów ich oceny oraz wzoru świadectwa potwierdzającego te właściwości (Dz. U. nr 80, poz. 565), z późniejszymi zmianami z dnia 27 lutego 2018 r. (Dz. U. 2018, poz. 605).

Badania zostały wykonane przez Ośrodek Badań i Kontroli Środowiska w Katowicach z siedzibą przy ulicy Owocowej nr 8, jednostkę, która znalazła się w wykazie jednostek uprawnionych do potwierdzania właściwości leczniczych naturalnych surowców leczniczych i właściwości leczniczych klimatu na podstawie decyzji Nr 4 Ministra Zdrowia, z dnia 16.10.2007 r. (znak: MZ-OZU-521-11260-3/GR/07), nabyła prawo do wydawania świadectw potwierdzających właściwości lecznicze naturalnych surowców leczniczych na podstawie przeprowadzonych badań.

Do badań wykorzystano próbkę wody mineralnej z odwiertu „JÓZEF” pobraną w dniu 17 maja 2018 roku przez pracownika Ośrodka Badań i Kontroli Środowiska w Katowicach. Wyniki badań zostały przedstawione w Załączniku nr 1 dołączonym do Świadectwa; przygotowane zostały na podstawie raportu z badania nr 14903/LB/2018, które z kolei stanowi Załącznik nr 3 do Świadectwa potwierdzającego właściwości lecznicze naturalnego surowca leczniczego – wody mineralnej z odwiertu „JÓZEF” na terenie miejscowości Szczawnica.

Na podstawie wyników badań właściwości fizycznych, fizykochemicznych woda z odwiertu „JÓZEF” została zaklasyfikowana jako: **woda mineralna swoista 1,10 % wodorowęglanowo-chlorkowo-sodowa, jodkowa, szczawa [HCO₃⁻ - Cl⁻ - Na⁺ (J, CO₂)]**, spełniająca wymagania określone dla wody leczniczej. Woda o takim składzie ma następujące właściwości lecznicze - **działanie biologiczne na ustrój:**

- trans-mineralizacja ustroju (wprowadzenie takich deficytowych pierwiastków jak: sód, potas, wapń, magnez oraz pierwiastków śladowych) i wyrównywanie ich niedoboru w ustroju,
- wyrównywanie zaburzeń proporcji między antagonistycznymi jonami sód-potas, wapń-magnez, chlor-jod,
- wyrównywanie zaburzeń gospodarki wodno-elektrolitowej ustroju,

- działanie przeciwzapalne,
- silne pobudzenie perystaltyki dróg żółciowych i wydzielania żółci, alkalizacja, trans – mineralizacja, działanie obniżające poziom cukru, cholesterolu.

Z uwagi na swoje właściwości woda może być wykorzystywany w następujących kierunkach lecznictwa uzdrowiskowego:

- choroby ortopedyczno-urazowe,
- choroby układu nerwowego,
- choroby reumatologiczne,
- choroby górnych dróg oddechowych,
- choroby dolnych dróg oddechowych,
- choroby układu trawienia,
- cukrzyca,
- otyłość,
- osteoporoza,
- choroby nerek i dróg moczowych.

Zastosowanie:

W czasie pobytu pacjenta w uzdrowisku po uzyskaniu zalecenia lekarskiego, surowiec może być wykorzystywany w następujących formach aplikacji i profilach leczniczych:

- Krenoterapia (kuracja pitna), w określonym przedziale czasu podczas kuracji i pobytu w uzdrowisku:
 - choroby układu trawienia (gastrologia, hepatologia),
 - choroby górnych i dolnych dróg oddechowych (laryngologia, pulmonologia),
 - choroby nerek i dróg moczowych (nefrologia i urologia),
 - choroby reumatologiczne (reumatologia),
 - choroby ortopedyczno-urazowe (ortopedia),
 - choroby układu nerwowego (neurologia),
 - cukrzyca (diabetologia),
 - otyłość,
 - osteoporoza.
- Inhalacje lub płukanki:

- przewlekłe nieżyty zapalne górnych dróg oddechowych,
- zanikowy nieżyt śluzówki jamy ustnej,
- paradontoza.

W związku z powyższym woda uzyskała Świadectwo potwierdzające właściwości lecznicze naturalnego surowca leczniczego – wody mineralnej z odwiertu „JÓZEF” na terenie miejscowości Szczawnica, wydane 15 lipca 2018 roku przez Ośrodek Badań i Kontroli Środowiska w Katowicach z siedzibą przy ulicy Owocowej nr 8 i może być stosowana w czasie pobytu pacjenta w uzdrowisku po uzyskaniu zalecenia lekarskiego w formach aplikacji i jednostkach chorobowych określonych w Świadectwie.

Świadectwo wraz z załącznikami, stanowi Załącznik nr 5 do niniejszego opracowania;

5. **Ujęcie „JAN”** – woda mineralna swoista 0,46 % wodorowęglanowo-chlorkowo-sodowa, jodkowa, szczawa [HCO_3^- - Cl^- - Na^+ (J, CO_2)], pochodząca ze zlokalizowanego w miejscowości Szczawnica złoża wód podziemnych w utworach trzeciorzędu (miocen/paleocen/eocen – andezyt/warstwy szczawnickie), o udokumentowanych zasobach eksploatacyjnych w wielkości 0,117 m³/h i 2,808 m³/dobę.

Do uzyskania przez wodę z odwiertu „JAN” świadectwa potwierdzającego jej właściwości lecznicze niezbędne było wykonanie kompleksowych badań fizycznych, fizykochemicznych i mikrobiologicznych wody. Podstawą do określenia zakresu wykonanych badań oraz sporządzenia charakterystyki wód było Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 13 kwietnia 2006 roku w sprawie zakresu badań niezbędnych do ustalenia właściwości leczniczych naturalnych surowców leczniczych i właściwości leczniczych klimatu, kryteriów ich oceny oraz wzoru świadectwa potwierdzającego te właściwości (Dz. U. nr 80, poz. 565), z późniejszymi zmianami z dnia 27 lutego 2018 r. (Dz. U. 2018, poz. 605).

Badania zostały wykonane przez Ośrodek Badań i Kontroli Środowiska w Katowicach z siedzibą przy ulicy Owocowej nr 8, jednostkę, która znalazła się w wykazie jednostek uprawnionych do potwierdzania właściwości leczniczych naturalnych surowców leczniczych i właściwości leczniczych klimatu na podstawie decyzji Nr 4 Ministra Zdrowia, z dnia 16.10.2007 r. (znak: MZ-OZU-521-11260-3/GR/07), nabyła prawo do wydawania świadectw potwierdzających właściwości lecznicze naturalnych surowców leczniczych na podstawie przeprowadzonych badań.

Do badań wykorzystano próbkę wody mineralnej z odwiertu „JAN” pobraną w dniu 17 maja 2018 roku przez pracownika Ośrodka Badań i Kontroli Środowiska w Katowicach. Wyniki badań zostały przedstawione w Załączniku nr 1 dołączonym do Świadectwa; przygotowane zostały na podstawie

raportu z badania nr 14900/LB/2018, które z kolei stanowi Załącznik nr 3 do Świadcstwa potwierdzającego właściwości lecznicze naturalnego surowca leczniczego – wody mineralnej z odwiertu „JAN” na terenie miejscowości Szczawnica.

Na podstawie wyników badań właściwości fizycznych, fizykochemicznych woda z odwiertu „JAN” została zaklasyfikowana jako: **woda mineralna swoista 0,46 % wodorowęglanowo-chlorkowo-sodowa, jodkowa, szczawa [HCO₃⁻ - Cl⁻ - Na⁺ (J, CO₂)]**, spełniająca wymagania określone dla wody leczniczej. Woda o takim składzie ma następujące właściwości lecznicze - **działanie biologiczne na ustrój:**

- trans-mineralizacja ustroju (wprowadzenie takich deficytowych pierwiastków jak: sód, potas, wapń, magnez oraz śladowych) i wyrównywanie ich niedoboru w ustroju,
- wyrównywanie zaburzeń proporcji między antagonistycznymi jonami sód-potas, wapń-magnez, chlor-jod,
- wyrównywanie zaburzeń gospodarki wodno-elektrolitowej ustroju,
- działanie przeciwzapalne,
- silne pobudzenie perystaltyki dróg żółciowych i wydzielania żółci, alkalizacja, trans – mineralizacja, działanie obniżające poziom cukru, cholesterolu.

Z uwagi na swoje właściwości woda może być wykorzystywany w następujących kierunkach lecznictwa uzdrowiskowego:

- choroby ortopedyczno-urazowe,
- choroby układu nerwowego,
- choroby reumatologiczne,
- choroby górnych dróg oddechowych,
- choroby dolnych dróg oddechowych,
- choroby układu trawienia,
- cukrzyca,
- otyłość,
- osteoporoza,
- choroby nerek i dróg moczowych.

Zastosowanie:

W czasie pobytu pacjenta w uzdrowisku po uzyskaniu zalecenia lekarskiego, surowiec może być wykorzystywany w następujących formach aplikacji i profilach leczniczych:

- Krenoterapia (kuracja pitna), w określonym przedziale czasu podczas kuracji i pobytu w uzdrowisku:
 - choroby układu trawienia (gastrologia, hepatologia),
 - choroby górnych i dolnych dróg oddechowych (laryngologia, pulmonologia),
 - choroby nerek i dróg moczowych (nefrologia i urologia),
 - choroby reumatologiczne (reumatologia),
 - choroby ortopedyczno-urazowe (ortopedia),
 - choroby układu nerwowego (neurologia),
 - cukrzyca (diabetologia),
 - otyłość,
 - osteoporoza.

- Inhalacje lub płukanki:
 - przewlekłe nieżyty zapalne górnych dróg oddechowych,
 - zanikowy nieżyt śluzówki jamy ustnej,
 - paradontoza.

- Kąpiele (balneoterapia) – z uwagi na wydajność źródła może być w praktyce stosowana w ograniczonym zakresie:
 - choroby górnych i dolnych dróg oddechowych (laryngologia, pulmonologia),
 - choroby reumatologiczne (reumatologia),
 - choroby ortopedyczno-urazowe (ortopedia),
 - otyłość,
 - osteoporoza.

W związku z powyższym woda uzyskała Świadectwo potwierdzające właściwości lecznicze naturalnego surowca leczniczego – wody mineralnej z odwiertu „JAN” na terenie miejscowości Szczawnica, wydane 15 lipca 2018 roku przez Ośrodek Badań i Kontroli Środowiska w Katowicach z siedzibą przy ulicy Owocowej nr 8 i może być stosowana w czasie pobytu pacjenta w uzdrowisku po uzyskaniu zalecenia lekarskiego w formach aplikacji i jednostkach chorobowych określonych w Świadectwie.

Świadectwo wraz z załącznikami, stanowi Załącznik nr 6 do niniejszego opracowania;

6. **Ujęcie „PITONIAKÓWKA WYPŁYW B+C+D+G”** – woda mineralna swoista 0,26 % wodorowęglanowo-chlorkowo-sodowa, szczawa [HCO_3^- - Cl^- - Na^+ (CO_2)], pochodząca ze zlokalizowanego w miejscowości Szczawnica złoża wód podziemnych w utworach trzeciorzędu (miocen/paleocen/eocen dolny - warstwy szczawnickie/andezyt), o udokumentowanych zasobach eksploatacyjnych w wielkości 0,996 m³/h i 23,904 m³/dobę.

Do uzyskania przez wodę z odwiertu „PITONIAKÓWKA WYPŁYW B+C+D+G” świadectwa potwierdzającego jej właściwości lecznicze niezbędne było wykonanie kompleksowych badań fizycznych, fizykochemicznych i mikrobiologicznych wody. Podstawą do określenia zakresu wykonanych badań oraz sporządzenia charakterystyki wód było Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 13 kwietnia 2006 roku w sprawie zakresu badań niezbędnych do ustalenia właściwości leczniczych naturalnych surowców leczniczych i właściwości leczniczych klimatu, kryteriów ich oceny oraz wzoru świadectwa potwierdzającego te właściwości (Dz. U. nr 80, poz. 565), z późniejszymi zmianami z dnia 27 lutego 2018 r. (Dz. U. 2018, poz. 605).

Badania zostały wykonane przez Ośrodek Badań i Kontroli Środowiska w Katowicach z siedzibą przy ulicy Owocowej nr 8, jednostkę, która znalazła się w wykazie jednostek uprawnionych do potwierdzania właściwości leczniczych naturalnych surowców leczniczych i właściwości leczniczych klimatu na podstawie decyzji Nr 4 Ministra Zdrowia, z dnia 16.10.2007 r. (znak: MZ-OZU-521-11260-3/GR/07), nabyła prawo do wydawania świadectw potwierdzających właściwości lecznicze naturalnych surowców leczniczych na podstawie przeprowadzonych badań.

Do badań wykorzystano próbkę wody mineralnej z odwiertu „PITONIAKÓWKA BCDG” pobraną w dniu 17 maja 2018 roku przez pracownika Ośrodka Badań i Kontroli Środowiska w Katowicach. Wyniki badań zostały przedstawione w Załączniku nr 1 dołączonym do Świadectwa; przygotowane zostały na podstawie raportu z badania nr 14909/LB/2018, które z kolei stanowi Załącznik nr 3 do Świadectwa potwierdzającego właściwości lecznicze naturalnego surowca leczniczego – wody mineralnej z odwiertu „PITONIAKÓWKA WYPŁYW B+C+D+G” na terenie miejscowości Szczawnica.

Na podstawie wyników badań właściwości fizycznych, fizykochemicznych woda z odwiertu „PITONIAKÓWKA WYPŁYW B+C+D+G” została zaklasyfikowana jako: **woda mineralna swoista 0,26 % wodorowęglanowo-chlorkowo-sodowa, szczawa [HCO_3^- - Cl^- - Na^+ (CO_2)],** spełniająca wymagania określone dla wody leczniczej. Woda o takim składzie ma następujące właściwości lecznicze - **działanie biologiczne na ustrój:**

- trans-mineralizacja ustroju (wprowadzenie takich deficytowych pierwiastków jak: sód, potas, wapń, magnez oraz pierwiastków śladowych) i wyrównywanie ich niedoboru w ustroju,

- wyrównywanie zaburzeń proporcji między antagonistycznymi jonami sód-potas, wapń-magnez, chlor-jod,
- wyrównywanie zaburzeń gospodarki wodno-elektrolitowej ustroju,
- działanie przeciwzapalne,
- silne pobudzenie perystaltyki dróg żółciowych i wydzielania żółci, alkalizacja, trans – mineralizacja, działanie obniżające poziom cukru, cholesterolu.

Z uwagi na swoje właściwości woda może być wykorzystywany w następujących kierunkach lecznictwa uzdrowiskowego:

- choroby ortopedyczno-urazowe,
- choroby układu nerwowego,
- choroby reumatologiczne,
- choroby górnych dróg oddechowych,
- choroby dolnych dróg oddechowych,
- choroby układu trawienia,
- cukrzyca,
- otyłość,
- osteoporoza,
- choroby nerek i dróg moczowych.

Zastosowanie:

W czasie pobytu pacjenta w uzdrowisku po uzyskaniu zalecenia lekarskiego, surowiec może być wykorzystywany w następujących formach aplikacji i profilach leczniczych:

- Krenoterapia (kuracja pitna), w określonym przedziale czasu podczas kuracji i pobytu w uzdrowisku:
 - choroby układu trawienia (gastrologia, hepatologia),
 - choroby górnych i dolnych dróg oddechowych (laryngologia, pulmonologia),
 - choroby nerek i dróg moczowych (nefrologia i urologia),
 - choroby reumatologiczne (reumatologia),
 - choroby ortopedyczno-urazowe (ortopedia),
 - choroby układu nerwowego (neurologia),
 - cukrzyca (diabetologia),
 - otyłość,
 - osteoporoza.

- Inhalacje lub płukanki:
 - przewlekłe nieżyty zapalne górnych dróg oddechowych,
 - zanikowy nieżyt śluzówki jamy ustnej,
 - paradontoza.

W związku z powyższym woda uzyskała Świadectwo potwierdzające właściwości lecznicze naturalnego surowca leczniczego – wody mineralnej z odwiertu „PITONIAKÓWKA B+C+D+G” na terenie miejscowości Szczawnica, wydane 15 lipca 2018 roku przez Ośrodek Badań i Kontroli Środowiska w Katowicach z siedzibą przy ulicy Owocowej nr 8 i może być stosowana w czasie pobytu pacjenta w uzdrowisku po uzyskaniu zalecenia lekarskiego w formach aplikacji i jednostkach chorobowych określonych w Świadectwie.

Świadectwo wraz z załącznikami, stanowi Załącznik nr 7 do niniejszego opracowania;

7. **Ujęcie „PITONIAKÓWKA WYPŁYW F”** – woda mineralna swoista 0,28 % wodorowęglanowo-chlorkowo-sodowa, jodkowa, szczawa [HCO_3^- - Cl^- - Na^+ (J, CO_2)], pochodząca ze zlokalizowanego w miejscowości Szczawnica złoża wód podziemnych w utworach trzeciorzędu (miocen/paleocen/eocen dolny - warstwy szczawnickie/andezyt), o udokumentowanych zasobach eksploatacyjnych w wielkości 0,294 m³/h i 7,056 m³/dobę.

Do uzyskania przez wodę z odwiertu „PITONIAKÓWKA WYPŁYW F” świadectwa potwierdzającego jej właściwości lecznicze niezbędne było wykonanie kompleksowych badań fizycznych, fizykochemicznych i mikrobiologicznych wody. Podstawą do określenia zakresu wykonanych badań oraz sporządzenia charakterystyki wód było Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 13 kwietnia 2006 roku w sprawie zakresu badań niezbędnych do ustalenia właściwości leczniczych naturalnych surowców leczniczych i właściwości leczniczych klimatu, kryteriów ich oceny oraz wzoru świadectwa potwierdzającego te właściwości (Dz. U. nr 80, poz. 565), z późniejszymi zmianami z dnia 27 lutego 2018 r. (Dz. U. 2018, poz. 605).

Badania zostały wykonane przez Ośrodek Badań i Kontroli Środowiska w Katowicach z siedzibą przy ulicy Owocowej nr 8, jednostkę, która znalazła się w wykazie jednostek uprawnionych do potwierdzania właściwości leczniczych naturalnych surowców leczniczych i właściwości leczniczych klimatu na podstawie decyzji Nr 4 Ministra Zdrowia, z dnia 16.10.2007 r. (znak: MZ-OZU-521-11260-3/GR/07), nabyła prawo do wydawania świadectw potwierdzających właściwości lecznicze naturalnych surowców leczniczych na podstawie przeprowadzonych badań.

Do badań wykorzystano próbkę wody mineralnej z odwiertu „PITONIAKÓWKA F” pobraną w dniu 17 maja 2018 roku przez pracownika Ośrodka Badań i Kontroli Środowiska w Katowicach. Wyniki badań zostały przedstawione w Załączniku nr 1 dołączonym do Świadectwa; przygotowane zostały na podstawie raportu z badania nr 14908/LB/2018, które z kolei stanowi Załącznik nr 3 do Świadectwa potwierdzającego właściwości lecznicze naturalnego surowca leczniczego – wody mineralnej z odwiertu „PITONIAKÓWKA WYPŁYW F” na terenie miejscowości Szczawnica.

Na podstawie wyników badań właściwości fizycznych, fizykochemicznych woda z odwiertu „PITONIAKÓWKA WYPŁYW F” została zaklasyfikowana jako: **woda mineralna swoista 0,28 % wodorowęglanowo-chlorkowo-sodowa, jodkowa, szczawa [HCO₃⁻ - Cl⁻ - Na⁺ (J, CO₂)],** spełniająca wymagania określone dla wody leczniczej. Woda o takim składzie ma następujące właściwości lecznicze - **działanie biologiczne na ustrój:**

- trans-mineralizacja ustroju (wprowadzenie takich deficytowych pierwiastków jak: sód, potas, wapń, magnez oraz pierwiastków śladowych) i wyrównywanie ich niedoboru w ustroju,
- wyrównywanie zaburzeń proporcji między antagonistycznymi jonami sód-potas, wapń-magnez, chlor-jod,
- wyrównywanie zaburzeń gospodarki wodno-elektrolitowej ustroju,
- działanie przeciwzapalne,
- silne pobudzenie perystaltyki dróg żółciowych i wydzielania żółci, alkalizacja, trans – mineralizacja, działanie obniżające poziom cukru, cholesterolu.

Z uwagi na swoje właściwości woda może być wykorzystywany w następujących kierunkach lecznictwa uzdrowiskowego:

- choroby ortopedyczno-urazowe,
- choroby układu nerwowego,
- choroby reumatologiczne,
- choroby górnych dróg oddechowych,
- choroby dolnych dróg oddechowych,
- choroby układu trawienia,
- cukrzyca,
- otyłość,
- osteoporoza,
- choroby nerek i dróg moczowych.

Zastosowanie:

W czasie pobytu pacjenta w uzdrowisku po uzyskaniu zalecenia lekarskiego, surowiec może być wykorzystywany w następujących formach aplikacji i profilach leczniczych:

- Krenoterapia (kuracja pitna), w określonym przedziale czasu podczas kuracji i pobytu w uzdrowisku:
 - choroby układu trawienia (gastrologia, hepatologia),
 - choroby górnych i dolnych dróg oddechowych (laryngologia, pulmonologia),
 - choroby nerek i dróg moczowych (nefrologia i urologia),
 - choroby reumatologiczne (reumatologia),
 - choroby ortopedyczno-urazowe (ortopedia),
 - choroby układu nerwowego (neurologia),
 - cukrzyca (diabetologia),
 - otyłość,
 - osteoporoza.

- Inhalacje lub płukanki:
 - przewlekłe nieżyty zapalne górnych dróg oddechowych,
 - zanikowy nieżyt śluzówki jamy ustnej,
 - paradontoza.

W związku z powyższym woda uzyskała Świadectwo potwierdzające właściwości lecznicze naturalnego surowca leczniczego – wody mineralnej z odwiertu „PITONIAKÓWKA WYPŁYW F” na terenie miejscowości Szczawnica, wydane 15 lipca 2018 roku przez Ośrodek Badań i Kontroli Środowiska w Katowicach z siedzibą przy ulicy Owocowej nr 8 i może być stosowana w czasie pobytu pacjenta w uzdrowisku po uzyskaniu zalecenia lekarskiego w formach aplikacji i jednostkach chorobowych określonych w Świadectwie.

Świadectwo wraz z załącznikami, stanowi Załącznik nr 8 do niniejszego opracowania;

8. **Ujęcie „MAGDALENA”** – woda mineralna swoista 2,70 % wodorowęglanowo-chlorkowo-sodowa, jodkowa, szczawa [HCO_3^- - Cl^- - Na^+ (J, CO_2)], pochodząca ze zlokalizowanego w miejscowości Szczawnica złoża wód podziemnych w utworach trzeciorzędu (paleocen/eocen dolny – warstwy szczawnickie), o udokumentowanych zasobach eksploatacyjnych w wielkości 0,024 m³/d i 0,576 m³/dobę.

Do uzyskania przez wodę z odwiertu „MAGDALENA” świadectwa potwierdzającego jej właściwości lecznicze niezbędne było wykonanie kompleksowych badań fizycznych, fizykochemicznych i mikrobiologicznych wody. Podstawą do określenia zakresu wykonanych badań oraz sporządzenia charakterystyki wód było Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 13 kwietnia 2006 roku w sprawie zakresu badań niezbędnych do ustalenia właściwości leczniczych naturalnych surowców leczniczych i właściwości leczniczych klimatu, kryteriów ich oceny oraz wzoru świadectwa potwierdzającego te właściwości (Dz. U. nr 80, poz. 565), z późniejszymi zmianami z dnia 27 lutego 2018 r. (Dz. U. 2018, poz. 605).

Badania zostały wykonane przez Ośrodek Badań i Kontroli Środowiska w Katowicach z siedzibą przy ulicy Owocowej nr 8, jednostkę, która znalazła się w wykazie jednostek uprawnionych do potwierdzania właściwości leczniczych naturalnych surowców leczniczych i właściwości leczniczych klimatu na podstawie decyzji Nr 4 Ministra Zdrowia, z dnia 16.10.2007 r. (znak: MZ-OZU-521-11260-3/GR/07), nabyła prawo do wydawania świadectw potwierdzających właściwości lecznicze naturalnych surowców leczniczych na podstawie przeprowadzonych badań.

Do badań wykorzystano próbkę wody mineralnej z odwiertu „MAGDALENA” pobraną w dniu 17 maja 2018 roku przez pracownika Ośrodka Badań i Kontroli Środowiska w Katowicach. Wyniki badań zostały przedstawione w Załączniku nr 1 dołączonym do Świadectwa; przygotowane zostały na podstawie raportu z badania nr 14904/LB/2018, które z kolei stanowi Załącznik nr 3 do Świadectwa potwierdzającego właściwości lecznicze naturalnego surowca leczniczego – wody mineralnej z odwiertu „MAGDALENA” na terenie miejscowości Szczawnica.

Na podstawie wyników badań właściwości fizycznych, fizykochemicznych woda z odwiertu „MAGDALENA” została zaklasyfikowana jako: **woda mineralna swoista 2,70 % wodorowęglanowo-chlorkowo-sodowa, jodkowa, szczawa [HCO₃⁻ - Cl⁻ - Na⁺ (J, CO₂)],** spełniająca wymagania określone dla wody leczniczej. Woda o takim składzie ma następujące właściwości lecznicze - **działanie biologiczne na ustrój:**

- trans-mineralizacja ustroju (wprowadzenie takich deficytowych pierwiastków jak: sód, potas, wapń, magnez oraz pierwiastków śladowych) i wyrównywanie ich niedoboru w ustroju,
- wyrównywanie zaburzeń proporcji między antagonistycznymi jonami sód-potas, wapń-magnez, chlor-jod,
- wyrównywanie zaburzeń gospodarki wodno-elektrolitowej ustroju,
- działanie przeciwzapalne,
- silne pobudzenie perystaltyki dróg żółciowych i wydzielania żółci, alkalizacja, trans – mineralizacja, działanie obniżające poziom cukru, cholesterolu.

Z uwagi na swoje właściwości woda może być wykorzystywany w następujących kierunkach lecznictwa uzdrowiskowego:

- choroby ortopedyczno-urazowe,
- choroby układu nerwowego,
- choroby reumatologiczne,
- choroby górnych dróg oddechowych,
- choroby dolnych dróg oddechowych,
- choroby układu trawienia,
- cukrzyca,
- otyłość,
- osteoporoza,
- choroby nerek i dróg moczowych.

Zastosowanie:

W czasie pobytu pacjenta w uzdrowisku po uzyskaniu zalecenia lekarskiego, surowiec może być wykorzystywany w następujących formach aplikacji i profilach leczniczych:

- Krenoterapia (kuracja pitna), w określonym przedziale czasu podczas kuracji i pobytu w uzdrowisku:
 - choroby układu trawienia (gastrologia, hepatologia),
 - choroby górnych i dolnych dróg oddechowych (laryngologia, pulmonologia),
 - choroby nerek i dróg moczowych (nefrologia i urologia),
 - choroby reumatologiczne (reumatologia),
 - choroby ortopedyczno-urazowe (ortopedia),
 - choroby układu nerwowego (neurologia),
 - cukrzyca (diabetologia),
 - otyłość,
 - osteoporoza.
- Inhalacje lub płukanki:
 - przewlekłe nieżyt zapalne górnych dróg oddechowych,
 - zanikowy nieżyt śluzówki jamy ustnej,
 - paradontoza.

W związku z powyższym woda uzyskała Świadectwo potwierdzające właściwości lecznicze naturalnego surowca leczniczego – wody mineralnej z odwiertu „MAGDALENA” na terenie miejscowości Szczawnica, wydane 15 lipca 2018 roku przez Ośrodek Badań i Kontroli Środowiska w Katowicach z siedzibą przy ulicy Owocowej nr 8 i może być stosowana w czasie pobytu pacjenta w uzdrowisku po uzyskaniu zalecenia lekarskiego w formach aplikacji i jednostkach chorobowych określonych w Świadectwie.

Świadectwo wraz z załącznikami, stanowi Załącznik nr 9 do niniejszego opracowania;

9. **Ujęcie „WANDA”** – woda mineralna swoista 0,76 % chlorkowo-wodorowęglanowo-sodowa, jodkowa, szczawa [Cl^- - HCO_3^- - Na^+ (J, CO_2)], pochodząca ze zlokalizowanego w miejscowości Szczawnica złoża wód podziemnych w utworach trzeciorzędu (miocen -paleocen/eocen – andezyt/warstwy szczawnickie), o udokumentowanych zasobach eksploatacyjnych w wielkości 0,030 m³/h i 0,72 m³/dobę.

Do uzyskania przez wodę z odwiertu „WANDA” świadectwa potwierdzającego jej właściwości lecznicze niezbędne było wykonanie kompleksowych badań fizycznych, fizykochemicznych i mikrobiologicznych wody. Podstawą do określenia zakresu wykonanych badań oraz sporządzenia charakterystyki wód było Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 13 kwietnia 2006 roku w sprawie zakresu badań niezbędnych do ustalenia właściwości leczniczych naturalnych surowców leczniczych i właściwości leczniczych klimatu, kryteriów ich oceny oraz wzoru świadectwa potwierdzającego te właściwości (Dz. U. nr 80, poz. 565), z późniejszymi zmianami z dnia 27 lutego 2018 r. (Dz. U. 2018, poz. 605).

Badania zostały wykonane przez Ośrodek Badań i Kontroli Środowiska w Katowicach z siedzibą przy ulicy Owocowej nr 8, jednostkę, która znalazła się w wykazie jednostek uprawnionych do potwierdzania właściwości leczniczych naturalnych surowców leczniczych i właściwości leczniczych klimatu na podstawie decyzji Nr 4 Ministra Zdrowia, z dnia 16.10.2007 r. (znak: MZ-OZU-521-11260-3/GR/07), nabyła prawo do wydawania świadectw potwierdzających właściwości lecznicze naturalnych surowców leczniczych na podstawie przeprowadzonych badań.

Do badań wykorzystano próbkę wody mineralnej z odwiertu „WANDA” pobraną w dniu 17 maja 2018 roku przez pracownika Ośrodka Badań i Kontroli Środowiska w Katowicach. Wyniki badań zostały przedstawione w Załączniku nr 1 dołączonym do Świadectwa; przygotowane zostały na podstawie raportu z badania nr 14905/LB/2018, które z kolei stanowi Załącznik nr 3 do Świadectwa potwierdzającego właściwości lecznicze naturalnego surowca leczniczego – wody mineralnej z odwiertu „WANDA” na terenie miejscowości Szczawnica.

Na podstawie wyników badań właściwości fizycznych, fizykochemicznych woda z odwiertu „WANDA” została zaklasyfikowana jako: **woda mineralna swoista 0,76 % chlorkowo-wodorowęglanowo-sodowa, jodkowa, szczawa [Cl⁻ HCO₃⁻ - Na⁺ (J, CO₂)]**, spełniająca wymagania określone dla wody leczniczej. Woda o takim składzie ma następujące właściwości lecznicze - **działanie biologiczne na ustrój:**

- trans-mineralizacja ustroju (wprowadzenie takich deficytowych pierwiastków jak: sód, potas, wapń, magnez oraz pierwiastków śladowych) i wyrównywanie ich niedoboru w ustroju,
- wyrównywanie zaburzeń proporcji między antagonistycznymi jonami sód-potas, wapń-magnez, chlor-jod,
- wyrównywanie zaburzeń gospodarki wodno-elektrolitowej ustroju,
- działanie przeciwzapalne,
- silne pobudzenie perystaltyki dróg żółciowych i wydzielania żółci, alkalizacja, trans – mineralizacja, działanie obniżające poziom cukru, cholesterolu.

Z uwagi na swoje właściwości woda może być wykorzystywany w następujących kierunkach lecznictwa uzdrowiskowego:

- choroby ortopedyczno-urazowe,
- choroby układu nerwowego,
- choroby reumatologiczne,
- choroby górnych dróg oddechowych,
- choroby dolnych dróg oddechowych,
- choroby układu trawienia,
- cukrzyca,
- otyłość,
- osteoporoza,
- choroby nerek i dróg moczowych.

Zastosowanie:

W czasie pobytu pacjenta w uzdrowisku po uzyskaniu zalecenia lekarskiego, surowiec może być wykorzystywany w następujących formach aplikacji i profilach leczniczych:

- Krenoterapia (kuracja pitna), w określonym przedziale czasu podczas kuracji i pobytu w uzdrowisku:

- choroby układu trawienia (gastrologia, hepatologia),
 - choroby górnych i dolnych dróg oddechowych (laryngologia, pulmonologia),
 - choroby nerek i dróg moczowych (nefrologia i urologia),
 - choroby reumatologiczne (reumatologia),
 - choroby ortopedyczno-urazowe (ortopedia),
 - choroby układu nerwowego (neurologia),
 - cukrzyca (diabetologia),
 - otyłość,
 - osteoporoza.
- Inhalacje lub płukanki:
 - przewlekłe nieżyty zapalne górnych dróg oddechowych,
 - zanikowy nieżyt śluzówki jamy ustnej,
 - paradontoza.

W związku z powyższym woda uzyskała Świadectwo potwierdzające właściwości lecznicze naturalnego surowca leczniczego – wody mineralnej z odwiertu „WANDA” na terenie miejscowości Szczawnica, wydane 15 lipca 2018 roku przez Ośrodek Badań i Kontroli Środowiska w Katowicach z siedzibą przy ulicy Owocowej nr 8 i może być stosowana w czasie pobytu pacjenta w uzdrowisku po uzyskaniu zalecenia lekarskiego w formach aplikacji i jednostkach chorobowych określonych w Świadectwie.

Świadectwo wraz z załącznikami, stanowi Załącznik nr 10 do niniejszego opracowania;

10. **Ujęcie „SZYMON”** – woda mineralna swoista 0,25 % wodorowęglanowo-chlorkowo-sodowo-wapniowa, szczawa [HCO_3^- - Cl^- - Na^+ - Ca^{+2} (CO_2)], pochodząca ze zlokalizowanego w miejscowości Szczawnica złoża wód podziemnych w utworach trzeciorzędu (plejstocen), o udokumentowanych zasobach eksploatacyjnych w wielkości 0,348 m³/h i 8,35 m³/dobę.

Do uzyskania przez wodę z odwiertu „SZYMON” świadectwa potwierdzającego jej właściwości lecznicze niezbędne było wykonanie kompleksowych badań fizycznych, fizykochemicznych i mikrobiologicznych wody. Podstawą do określenia zakresu wykonanych badań oraz sporządzenia charakterystyki wód było Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 13 kwietnia 2006 roku w sprawie zakresu badań niezbędnych do ustalenia właściwości leczniczych naturalnych surowców leczniczych i właściwości leczniczych klimatu, kryteriów ich oceny oraz wzoru świadectwa

potwierdzającego te właściwości (Dz. U. nr 80, poz. 565), z późniejszymi zmianami z dnia 27 lutego 2018 r. (Dz. U. 2018, poz. 605).

Badania zostały wykonane przez Ośrodek Badań i Kontroli Środowiska w Katowicach z siedzibą przy ulicy Owocowej nr 8, jednostkę, która znalazła się w wykazie jednostek uprawnionych do potwierdzania właściwości leczniczych naturalnych surowców leczniczych i właściwości leczniczych klimatu na podstawie decyzji Nr 4 Ministra Zdrowia, z dnia 16.10.2007 r. (znak: MZ-OZU-521-11260-3/GR/07), nabyła prawo do wydawania świadectw potwierdzających właściwości lecznicze naturalnych surowców leczniczych na podstawie przeprowadzonych badań.

Do badań wykorzystano próbkę wody mineralnej z odwiertu „SZYMON” pobraną w dniu 17 maja 2018 roku przez pracownika Ośrodka Badań i Kontroli Środowiska w Katowicach. Wyniki badań zostały przedstawione w Załączniku nr 1 dołączonym do Świadectwa; przygotowane zostały na podstawie raportu z badania nr 14906/LB/2018, które z kolei stanowi Załącznik nr 3 do Świadectwa potwierdzającego właściwości lecznicze naturalnego surowca leczniczego – wody mineralnej z odwiertu „SZYMON” na terenie miejscowości Szczawnica.

Na podstawie wyników badań właściwości fizycznych, fizykochemicznych woda z odwiertu „SZYMON” została zaklasyfikowana jako: **woda mineralna swoista 0,25 % wodorowęglanowo-chlorkowo-sodowo-wapniowa, szczawa [HCO₃⁻ - Cl⁻ - Na⁺ - Ca⁺² (CO₂)],** spełniająca wymagania określone dla wody leczniczej. Woda o takim składzie ma następujące właściwości lecznicze - **działanie biologiczne na ustrój:**

- trans-mineralizacja ustroju (wprowadzenie takich deficytowych pierwiastków jak: sód, potas, wapń, magnez oraz pierwiastków śladowych) i wyrównywanie ich niedoboru w ustroju,
- wyrównywanie zaburzeń proporcji między antagonistycznymi jonami sód-potas, wapń-magnez, chlor-jod,
- wyrównywanie zaburzeń gospodarki wodno-elektrolitowej ustroju,
- działanie przeciwzapalne,
- silne pobudzenie perystaltyki dróg żółciowych i wydzielania żółci, alkalizacja, trans – mineralizacja, działanie obniżające poziom cukru, cholesterolu.

Z uwagi na swoje właściwości woda może być wykorzystywany w następujących kierunkach lecznictwa uzdrowiskowego:

- choroby ortopedyczno-urazowe,
- choroby układu nerwowego,
- choroby reumatologiczne,

- choroby górnych dróg oddechowych,
- choroby dolnych dróg oddechowych,
- choroby układu trawienia,
- cukrzyca,
- otyłość,
- osteoporoza,
- choroby nerek i dróg moczowych.

Zastosowanie:

W czasie pobytu pacjenta w uzdrowisku po uzyskaniu zalecenia lekarskiego, surowiec może być wykorzystywany w następujących formach aplikacji i profilach leczniczych:

- Krenoterapia (kuracja pitna), w określonym przedziale czasu podczas kuracji i pobytu w uzdrowisku:
 - choroby układu trawienia (gastrologia, hepatologia),
 - choroby górnych i dolnych dróg oddechowych (laryngologia, pulmonologia),
 - choroby nerek i dróg moczowych (nefrologia i urologia),
 - choroby reumatologiczne (reumatologia),
 - choroby ortopedyczno-urazowe (ortopedia),
 - choroby układu nerwowego (neurologia),
 - cukrzyca (diabetologia),
 - otyłość,
 - osteoporoza.
- Inhalacje lub płukanki:
 - przewlekłe nieżyt zapalne górnych dróg oddechowych,
 - zanikowy nieżyt śluzówki jamy ustnej,
 - paradontoza.

W związku z powyższym woda uzyskała Świadectwo potwierdzające właściwości lecznicze naturalnego surowca leczniczego – wody mineralnej z odwiertu „SZYMON” na terenie miejscowości Szczawnica, wydane 15 lipca 2018 roku przez Ośrodek Badań i Kontroli Środowiska w Katowicach z siedzibą przy ulicy Owocowej nr 8 i może być stosowana w czasie pobytu pacjenta w uzdrowisku po uzyskaniu zalecenia lekarskiego w formach aplikacji i jednostkach chorobowych określonych w Świadectwie.

Świadectwo wraz z załącznikami, stanowi Załącznik nr 11 do niniejszego opracowania;

W związku z powyższym woda uzyskała:

- Świadectwo potwierdzające właściwości lecznicze naturalnego surowca leczniczego – wody mineralnej swoistej z ujęcia wody leczniczej „PD-4 (HELENA)” na terenie Uzdrowiska Szczawnica,
- Świadectwo potwierdzające właściwości lecznicze naturalnego surowca leczniczego – wody mineralnej swoistej z ujęcia wody leczniczej „STEFAN” na terenie Uzdrowiska Szczawnica,
- Świadectwo potwierdzające właściwości lecznicze naturalnego surowca leczniczego – wody mineralnej swoistej z ujęcia wody leczniczej „JÓZEFINA” na terenie Uzdrowiska Szczawnica,
- Świadectwo potwierdzające właściwości lecznicze naturalnego surowca leczniczego – wody mineralnej swoistej z ujęcia wody leczniczej „JÓZEF” na terenie Uzdrowiska Szczawnica,
- Świadectwo potwierdzające właściwości lecznicze naturalnego surowca leczniczego – wody mineralnej swoistej z ujęcia wody leczniczej „JAN” na terenie Uzdrowiska Szczawnica,
- Świadectwo potwierdzające właściwości lecznicze naturalnego surowca leczniczego – wody mineralnej swoistej z ujęcia wody leczniczej „PITONIAKÓWKA wypływy B+C+G+G” na terenie Uzdrowiska Szczawnica,
- Świadectwo potwierdzające właściwości lecznicze naturalnego surowca leczniczego – wody mineralnej swoistej z ujęcia wody leczniczej „PITONIAKÓWKA WYPŁYW F” na terenie Uzdrowiska Szczawnica,
- Świadectwo potwierdzające właściwości lecznicze naturalnego surowca leczniczego – wody mineralnej swoistej z ujęcia wody leczniczej „MAGDALENA” na terenie Uzdrowiska Szczawnica,
- Świadectwo potwierdzające właściwości lecznicze naturalnego surowca leczniczego – wody mineralnej swoistej z ujęcia wody leczniczej „WANDA” na terenie Uzdrowiska Szczawnica,
- Świadectwo potwierdzające właściwości lecznicze naturalnego surowca leczniczego – wody mineralnej swoistej z ujęcia wody leczniczej „SZYMON” na terenie Uzdrowiska Szczawnica

i może być wykorzystywana w lecznictwie uzdrowiskowym.

Świadectwa wraz z załącznikami stanowią Załączniki nr 2-11 do niniejszego opracowania.

5.2 Właściwości lecznicze klimatu

Uzdrowisko Szczawnica jest usytuowane na rozległych, eksponowanych na południe zboczach doliny Grajcarka i jego prawobrzeżnych dopływów: Szczawnego Potoku i Skotnickiego Potoku, na wysokości ok. 460 – 520 m n.p.m. Uzdrowisko otoczone jest wzniesieniami należącymi do Beskidu Sądeckiego i Małych Pienin.

Obserwacje meteorologiczne w Szczawnicy rozpoczęto już w 1860 roku. Były to początkowo tylko pomiary ciśnienia atmosferycznego. Przy ocenie zasobów leczniczych klimatu należy dokonać analizy rodzaju i natężenia różnych bodźców pogodowych, które oddziałują na organizm człowieka pozytywnie lub negatywnie.

Podstawowe elementy meteorologiczne oddziałujące na człowieka to:

- promieniowanie słoneczne i nasłonecznienie,
- temperatura i wilgotność powietrza,
- ciśnienie atmosferyczne oraz ruch powietrza i opady.

Ważne jest także zanieczyszczenie pyłowe i gazowe powietrza oraz zawartość pierwiastków śladowych i substancji biologicznych w powietrzu.

Pod ich wpływem zachodzą w organizmie człowieka zmiany czynnościowe, metaboliczne i morfologiczne.

Zależnie od intensywności bodźce atmosferyczne wywołują w organizmie różnorodne reakcje fizjologiczne:

- **bodźce słabe** – mogą powodować utratę przystosowania lub wydolikacenie organizmu,
- **bodźce umiarkowane** – działają pobudzająco, hartująco, a także leczniczo,
- **bodźce silne** – mogą powodować obciążenie lub przeciążenie organizmu, prowadzące niekiedy do pogorszenia kondycji i odporności, a nawet do powstania stanów chorobowych.

Bodźce te można ująć w trzy podstawowe zespoły:

- **zespół bodźców fizycznych:** promieniowanie słoneczne, temperatura, wilgotność powietrza, wiatr, ciśnienie atmosferyczne, elektryczność atmosferyczna, hałas;
- **zespół bodźców chemicznych:** składniki i domieszki występujące w powietrzu;
- **zespół bodźców biologicznych:** aerozole organiczne (drobne cząstki roślin i zwierząt, pyłki roślinne, mikroorganizmy).

Do uzyskania przez klimat Gminy Szczawnica świadectwa potwierdzającego jego właściwości lecznicze niezbędne było wykonanie kompleksowych badań.

Podstawą do określenia zakresu wykonanych badań oraz sporządzenia charakterystyki klimatu i bioklimatu było Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 13 kwietnia 2006 roku w sprawie zakresu badań niezbędnych do ustalenia właściwości leczniczych naturalnych surowców leczniczych i właściwości leczniczych klimatu, kryteriów ich oceny oraz wzoru świadectwa potwierdzającego te właściwości (Dz. U. nr 80, poz. 565), z późniejszymi zmianami z dnia 27 lutego 2018 r. (Dz. U. 2018, poz. 605).

Badania zostały wykonane przez Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania im. Stanisława Leszczyńskiego Polskiej Akademii Nauk z siedzibą w Warszawie przy ulicy Twardej 51/55. Z prac zespołu powstał dokument pod nazwą „Właściwości lecznicze klimatu Uzdrowiska Szczawnica”, oraz Aneks do opracowania „Właściwości lecznicze klimatu Uzdrowiska Szczawnica”, które stanowią Załącznik nr 1 do niniejszego opracowania.

Szczawnica jest to uzdrowisko górskie, zboczowe, o typie klimatu umiarkowanie i silnie bodźcowym. Charakteryzuje się, zatem następującymi:

- **warunkami solarnymi** – na podstawie pomiarów usłonecznienia w Szczawnicy w okresie od 1 kwietnia 2017 roku do 31 marca 2019 roku, który podzielono na dwa lata: 1.04.2017-31.03.2018 i 04.2018-31.03.2019 stwierdzono, że **norma dotycząca usłonecznienia w Uzdrowisku Szczawnica jest spełniona**. Średnia roczna suma usłonecznienia w ciągu dwóch lat pomiarów meteorologicznych wyniosła ok. 1675 godzin, czyli więcej niż wymagane normą 1500 godzin. Drugi rok pomiarów (od 1.04.2018 do 31.03.2019) charakteryzował się znacznie lepszymi warunkami solarnymi, aniżeli pierwszy. W tym samym okresie na stacji IMGW w Nowym Sączu średnia roczna suma usłonecznienia wyniosła 1951,5 godzin i była wyższa, aniżeli średnia wieloletnia (1665,1 godzin), co świadczy o bardzo dużym potencjale regionu pod kątem warunków solarnych. Najwyższe sumy usłonecznienia notuje się w sierpniu (średnio 233,8 godzin dla okresu pomiarowego), a najniższe w grudniu (38,3 godzin). Średnie roczne zachmurzenie nieba w rejonie Szczawnicy w okresie badań wyniosło 65,7% i było wyższe, aniżeli w wieloleciu 2008-2017 (60,1%). Liczba dni z zachmurzeniem całkowitym o godz. 12 UTC w rejonie Szczawnicy wyniosła 152 w okresie badań i była wyższa, aniżeli średnia wieloletnia (135,6 dni). Liczba dni z zachmurzeniem mniejszym lub równym 50% pokrycia nieba przez chmury w roku wyniosła 137 i była to wartość wyższa, aniżeli zaproponowane minimum (100 dni). Natomiast w wieloleciu 2008-2017 dni takich było w roku średnio ok. 158;
- **warunkami termiczno-wilgotnościowymi** – średnia roczna temperatura powietrza w Szczawnicy w pierwszym roku badań wyniosła 7,4°C, natomiast w drugim 8,2°C. Były to wartości nieco niższe, aniżeli w Krościenku, odpowiednio 7,6°C i 9,1°C. Najzimniejszy miesiącem w okresie badań był styczeń (-2,8°C), a najcieplejszym sierpień (17,9°C). Wartości skrajne niskie osiągnęły

w rejonie Szczawnicy $-22,9^{\circ}\text{C}$ (marzec 2018), a najwyższa temperatura powietrza została odnotowana w sierpniu 2017 roku ($31,0^{\circ}\text{C}$). Dni bardzo mroźne i mroźne notowano w Szczawnicy bardzo rzadko. W okresie badań odnotowano zaledwie 4 dni bardzo mroźne i było to w lutym 2018 roku. Natomiast dni mroźne występują w Szczawnicy od listopada do marca i przeciętnie w okresie badań odnotowano ich 16,5. Była to wartość zbliżona do tej zaobserwowanej w Krościenku (średnio 17 dni). Dni gorące występują od kwietnia do września. W okresie badań w Szczawnicy odnotowano średnio 39 dni gorących w roku. Najwięcej dni gorących wystąpiło w sierpniu (17-18 dni). Dni upalne odnotowane były w Szczawnicy bardzo rzadko, średnio 3,5 dnia w roku. Wystąpiły w czerwcu 2018 roku (1 dzień) oraz w sierpniu 2017 i 2018 roku (łącznie 5 dni). W porównaniu do Krościenka, Szczawnica charakteryzowała się rzadszym występowaniem dni gorących i upalnych. W Szczawnicy wartości dobowej temperatury powietrza wskazują na dość dużą intensywność bodźców termicznych w ciągu roku. Bodźce silne i bardzo silne dominowały od marca do października. Wtedy ich częstość wyniosła od ok. 65% (październik) do ok. 92% (sierpień) dni w miesiącu. Bodźce bardzo silne (dni z największą dobową amplitudą temperatury) najczęściej obserwowane były w sierpniu, a ich udział wyniósł ok. 74% dni. Słabe i bardzo słabe bodźce termiczne występują częściej od listopada do lutego. Najśłabsza bodźcowość termiczna notowana była w grudniu, wtedy nie odnotowano dnia charakteryzującego się silnymi bodźcami termicznymi, a bodźce słabe i bardzo słabe wystąpiły przez ok. 68% dni. Średnia roczna wilgotność względna powietrza w Szczawnicy w okresie badań wyniosła 79,1% była nieco wyższa niż w Krościenku (74,1%). W rozkładzie rocznym najniższa średnia miesięczna wilgotność względna została odnotowana w czerwcu (69,8%), a najwyższa w grudniu (90,5%). Stany parności w okresie badań wystąpiły w Szczawnicy rzadko. W pierwszym roku badań odnotowano ich 17, natomiast w drugim 28, co daje średnio 22,5 dni w roku. Dni parne obserwowane były od czerwca do września, najwięcej w lipcu i sierpniu (11-12 dni w miesiącu). W tym samym okresie w Krościenku odnotowano średnio 27,5 dni parnych w roku, co było wartością zbliżoną do średniej wieloletniej (26,2 dni). Zatem można stwierdzić, że badany okres oddawał przeciętne warunki regionu pod kątem stanów parności. Dni z powietrzem suchym były w Szczawnicy częste. Średnio w roku odnotowano ich 99. W rozkładzie rocznym najwięcej dni z powietrzem suchym wystąpiło w okresie od marca do maja (13,0-15,5 dni), najmniej od listopada do lutego (0-3,5 dni). Badany okres charakteryzował się nieco większą liczbą dni z powietrzem suchym niż wielolecie 2008-2017. Dni z powietrzem bardzo wilgotnym odnotowane były w Szczawnicy często, ale rzadziej niż dni z powietrzem suchym. W badanym dwuleciu odnotowano ich średnio 75 w roku. Najwięcej dni z powietrzem wilgotnym zaobserwowano w okresie jesienno-zimowym, z maksimum w grudniu (ok. 16 dni) i styczniu (ok. 12 dni);

- **opadami i zjawiskami atmosferycznymi** - średnia roczna suma opadu atmosferycznego w Szczawnicy wyniosła 884,6 mm i była nieco wyższa, niż w Krościenku (859,3 mm). Najwyższe miesięczne sumy opadu atmosferycznego odnotowano w lipcu (176,1 mm), a najniższe w lutym

(17,1 mm). Na tle wielolecia 2008-2017, okres badań charakteryzował się niższą średnią roczną sumą opadów atmosferycznych. W okresie badań odnotowano średnio 192,5 dni z opadem w roku, najwięcej we wrześniu i październiku (19,5-23,5 dni w miesiącu), najmniej w listopadzie (7 dni). Według Rozporządzenia w miejscowościach uzdrowiskowych liczba dni z opadem powinna przekraczać 183 dni, dlatego **norma dotycząca liczby dni z opadem atmosferycznym w Uzdrowisku Szczawnica nie została spełniona**. W rejonie Szczawnicy nie prowadzono obserwacji mgieł. Dlatego też do oceny częstości występowania mgieł przyjęto kryterium pośrednie, przyjmując za dzień z mgłą ten, w którym o godz. 12:00 UTC wilgotność względna była równa, bądź wyższa 93 %. **Norma dotycząca występowania mgieł została w Szczawnicy spełniona**. W półroczu chłodnym (I-III i X-XII) na podstawie przyjętego kryterium mogło wystąpić średnio 31 dni z mgłą, wystąpiło od 2,5-10 dni, natomiast w półroczu ciepłym (IV-IX) 12,5 dni, wystąpiło 0,5-3,5 dni. Miesiącem, w którym według wybranego kryterium wystąpiło najwięcej mgieł był w pierwszym roku listopad (10 dni), natomiast w drugim roku grudzień (13 dni). Dni z pokrywą śnieżną notowane są w rejonie Szczawnicy od października do kwietnia, a sporadycznie w maju. W okresie badań odnotowano średnio 66 dni z pokrywą śnieżną w roku. Dni z pokrywą śnieżną notowane są w rejonie Szczawnicy od października do kwietnia, a sporadycznie w maju. W okresie badań odnotowano 66 dni z pokrywą śnieżną w roku;

- **warunkami wietrznymi** - średnia roczna prędkość wiatru w Szczawnicy wyniosła $2,2 \text{ m}\cdot\text{s}^{-1}$, a średnia maksymalna $10,0 \text{ m}\cdot\text{s}^{-1}$. Największa średnia prędkość wiatru dla okresu badań wystąpiła w kwietniu ($2,8 \text{ m}\cdot\text{s}^{-1}$), a najmniejsza w lipcu i sierpniu ($1,6 \text{ m}\cdot\text{s}^{-1}$). W lipcu odnotowano też najwięcej dni z wiatrem słabym (24). Najmniej dni z wiatrem słabym wystąpiło w kwietniu (8,5), średnio w roku było ich 190,5. Dni z ciszą atmosferyczną były rzadko notowane w Szczawnicy. Liczba dni z ciszą w roku wyniosła średnio dla okresu badań 35, najwięcej takich dni zaobserwowano w marcu (8,5 dni), a w maju nie odnotowano ich w ogóle. Dni z dużą prędkością wiatru odnotowano w Szczawnicy średnio 6 w roku, najwięcej w grudniu (3 dni). Rozkład wiatrów uwarunkowany jest czynnikami cyrkulacyjnymi, jak też lokalnymi. Na stacji w Szczawnicy dominowały wiatry z kierunku zachodniego (ok. 28%) i południowego-wschodu (ok. 19,0%). Najrzadziej wiały wiatry z południowego-zachodu (3,3%), południa i północnego-wschodu (ok. 4,0-5,0%). Udział cisz wyniósł 7,0%. Na podstawie porównania warunków wiatrowych w Krościenku można stwierdzić, że okres badań nie odbiegał znacząco pod względem rozkładu kierunków wiatru od wielolecia 2008-2017. **Uzdrowisko charakteryzuje się bardzo częstym występowaniem dni z małą prędkością wiatru, rzadkim pojawianiem się dni z ciszą atmosferyczną i z dużą prędkością wiatru;**
- **zmianami pogody** - w Szczawnicy dominowały słabe i umiarkowane zmiany ciśnienia atmosferycznego. Silne i bardzo silne zmiany ciśnienia atmosferycznego notowane były w niemal wszystkich miesiącach, oprócz lipca i sierpnia, jednak nigdy nie przekroczyły 30% dni w miesiącu.

Najczęściej zmiany bardzo silne wystąpiły w październiku (13% dni w miesiącu) oraz grudniu (10% dni w miesiącu), co związane było z większą aktywnością frontów atmosferycznych. Natomiast w okresie od lipca do września nie odnotowano w ogóle zmian silnych i bardzo silnych ciśnienia atmosferycznego. Podobny roczny rozkład międzydobowych zmian ciśnienia atmosferycznego występuje w Nowym Sączu (2008-2017), co podkreśla **korzystne warunki regionu dla klimatoterapii pod kątem małej zmienności pogody**. Okres sprzyjający stosowaniu terenoterapii trwa cały rok, z wyjątkiem najgorętszych dni lipca i sierpnia, kiedy to uciążliwość warunków pogodowych mogą odczuwać szczególnie osoby cierpiące na astmę oraz problemy kardiologiczne, zwłaszcza niskie ciśnienie tętnicze. Okres najdogodniejszy dla helio i aeroterapii trwa od początku maja do końca października, ale latem występują dni, kiedy kuracjusze powinni przebywać w cieniu.

Podsumowując, stwierdzono, że uzdrowisko Szczawnica charakteryzuje się umiarkowanie korzystnymi warunkami klimatycznymi dla prowadzenia klimatoterapii. Dotyczy to przede wszystkim warunków solarnych oraz liczby dni z opadem. Pomimo tego, że norma usłonecznienia jest zachowana i często występują dni z małym zachmurzeniem, to często obserwuje się tam dni z zachmurzeniem całkowitym. Norma dotycząca częstości występowania mgieł była w okresie 2017-2019 w Szczawnicy spełniona. Umiarkowanie korzystne są warunki termiczno-wilgotnościowe. Rzadko występują dni uciążliwe pod względem termicznym (mroźne, bardzo mroźne, gorące i upalne) oraz dni parne. Częste są natomiast dni z powietrzem suchym i wilgotnym. Obserwowana jest także dość duża bodźcowość termiczna, szczególnie w okresie marzec-październik. Korzystne dla klimatoterapii są warunki wiatrowe. Pomimo tego, że uzdrowisko charakteryzuje się bardzo częstym występowaniem dni z małą prędkością wiatru to rzadko występują zarówno dni z ciszą atmosferyczną, jak i z dużą prędkością wiatru.

Warunki biotermiczne

Na człowieka nie oddziałują pojedyncze elementy meteorologiczne, ale cały ich zespół. Wywołują one w organizmie określone reakcje, które mają doprowadzić do stanu względnej równowagi bilansu cieplnego, czyli przychodów i strat ciepła. Natężenie tych reakcji zależy od aktualnego stanu atmosfery oraz stanu organizmu (zwłaszcza jego aktywności fizycznej). Warunki biotermiczne scharakteryzowano na podstawie 2-letniej serii danych ze stacji meteorologicznej zlokalizowanej przy ul. Połoniny/Bereśnik, ponad częścią zdrojową, na wysokości 605 m n.p.m., na odsłoniętym wypłaszczeniu garbu, górującej nad uzdrowiskiem góry Popa (843 m n.p.m.), na terenie Stacji Uzdatniania Wody. Do oceny warunków bioklimatycznych wykorzystano dwa wskaźniki biotermiczne, będące wynikiem analizy bilansu cieplnego człowieka. Są to:

- **Uniwersalny Wskaźnik Obciążeń Ciepłych (UTCI)** – definiowany jako ekwiwalentna temperatura powietrza, przy której w warunkach referencyjnych podstawowe parametry

fizjologiczne organizmu przyjmują takie same wartości, jak w warunkach rzeczywistych. W latach 2017-2019 średnie wartości *UTCI* w Szczawnicy utrzymywały się w zakresie od „silnego stresu zimna” (połowa lutego) do „umiarkowanego stresu ciepła” (pierwsza dekada sierpnia). Okres, w którym występowały obciążenia cieplne związane z wysoką temperaturą powietrza, kiedy wartość maksymalna *UTCI* przekracza 32°C (co oznacza „silny stres ciepła”) był krótki i trwał od końca czerwca do połowy sierpnia. W czasie 2 lat wystąpiło 11 takich dni, z czego aż 8 w sierpniu, co daje 13% dni w miesiącu. Z kolei „bardzo silnego stresu ciepła” nie zanotowano. Umiarkowany i silny stres ciepła obejmował łącznie 10% dni w roku, ale w sierpniu było to 47% dni, w lipcu zaś 26%. Oznacza to, że latem, jedynie w sierpniu istniało realne zagrożenie sytuacjami, w których organizm nie jest w stanie sam zbilansować przychodów ciepła i konieczne są dodatkowe działania, mające na celu usunięcie ciepła z organizmu. W półroczu ciepłym zdecydowanie dominował „brak obciążeń cieplnych”, którego częstość wahała się od 45% w sierpniu i październiku do 76% w maju. Ogólnie warunki termoneutralne stanowią 39% dni w roku. Wskaźnik *UTCI* jest zaprojektowany jako uniwersalny dla większości stref klimatycznych, dlatego też w Polsce przeważają dni charakteryzujące się obciążeniami cieplnymi związanymi z zimą. Okres potencjalnego występowania obciążeń związanych z niską temperaturą powietrza, kiedy *UTCI* przyjmuje wartość poniżej -13°C, trwał w Szczawnicy od końca października do pierwszej dekady maja. Przez 5 miesięcy w roku, od listopada do marca, najczęstszym obciążeniem cieplnym był „umiarkowany stres zimna” (37-50% dni w miesiącu). „Silny stres zimna” odgrywał znaczenie od grudnia do lutego (30-36% dni). 12-krotnie w analizowanych 2-leciu wystąpił „bardzo silny stres zimna”, najczęściej w styczniu (5 dni - 8% dni w miesiącu). W Szczawnicy łagodny, umiarkowany, silny i bardzo silny stres zimna pojawiał się łącznie w 51% dni, sięgając 98-100% dni w grudniu i styczniu. „Łagodny stres zimna” jest jedynym rodzajem obciążenia cieplnego, który występuje w każdym miesiącu w roku, od 5% dni w lipcu do 27% w listopadzie. Ta zwiększona częstość obciążeń związanych z zimą wynika raczej z położenia stacji na grzbiecie górskim i czynnika chłodzenia wiatrem. W zacisznych dolinach, na terenach zalesionych dni tych będzie mniej.

W Szczawnicy, warunki termoneutralne stanowią 39% dni w roku, a wśród obciążeń związanych ze stresem zimna, wyraźnie dominuje „umiarkowany stres zimna” (średnio 23% dni w roku, ale 50% w grudniu). Obciążenie silnym stresem ciepła jest tu rzadko spotykane (1,5% dni w roku), a bardzo silnego stresu ciepła w analizowanym okresie nie odnotowano.

- **wskaźnik dopuszczalnego poziomu aktywności fizycznej (*MHR*)** – warunki bioklimatyczne w rejonie Szczawnicy pozwalają na stosowanie zabiegów klimatoterapeutycznych o zróżnicowanej aktywności przez cały rok. W okresie od końca września do końca maja warunki termiczno-wilgotnościowe umożliwiają prowadzenie aktywnej terenoterapii (gimnastyka, intensywne spacerowanie,

marsze, jazda rowerem, gry sportowe), która nie będzie nadmiernym obciążeniem dla układu krążenia. W półroczu ciepłym, od czerwca do września intensywne sporty i gry mogą powodować nadmierne obciążenie dla rekonwalescentów, dzieci i osób starszych. Latem aeroterapię i helioterapię można stosować prawie bez ograniczeń, z wyjątkiem szczególnie gorących dni, kiedy przebywanie w terenie otwartym może prowadzić do zaostrzenia chorób układu krążenia i układu oddechowego.

Ocena pogody z punktu widzenia klimatoterapii

Poszczególne sytuacje pogodowe, w każdym dniu badanego okresu, oceniono z punktu widzenia ich przydatności dla głównych form klimatoterapii uzdrowiskowej:

- helioterapii (kąpeli słonecznych, SB),
- aeroterapii (kąpeli powietrznych, AB),
- łagodnej terenoterapii (spacerów i spokojnych zajęć terenowych, MR),
- intensywnej terenoterapii (gier terenowych i intensywnych zajęć w terenie otwartym, AR).

Zastosowano trzystopniowy wskaźnik oceny pogody (WSI):

- pogoda przydatna bez ograniczeń ($WSI = 3$),
- pogoda przydatna z ograniczeniami ($WSI = 1$),
- pogoda nieprzydatna ($WSI = 0$).

Kolejnym etapem oceny było określenie średnich wartości wskaźników oceny (WSI_{avg}) dla poszczególnych miesięcy i uśrednienie tych wartości dla całego badanego okresu. Na podstawie średnich wartości wskaźników oceny przyjęto następującą klasyfikację przydatności poszczególnych okresów:

WSI_{avg}	Przydatność pogody w badanym okresie do poszczególnych form aktywności człowieka (SB, AB, MR, AR):
poniżej 0,5	- pogoda niekorzystna,
od 0,5 do mniej niż 1,2	- pogoda umiarkowanie korzystna,
od 1,2 do mniej niż 2,0	- pogoda korzystna,
od 2,0	- pogoda bardzo korzystna.

Jako przydatne dla wybranych form klimatoterapii można traktować te okresy, w których wartość WSI_{avg} przekracza wartość 1,2.

W Szczawnicy z różnorodnych form leczenia klimatycznego można korzystać przez cały rok. **Okres sprzyjający stosowaniu terenoterapii trwa cały rok, z wyjątkiem najgorętszych dni lipca i sierpnia**, kiedy zajęcia w terenie otwartym a nawet spacer, z powodu podwyższonej temperatury powietrza, mogą stanowić za duże obciążenie dla układu termoregulacyjnego i układu krążenia. Uciążliwość warunków pogodowych mogą wtedy okresowo odczuwać osoby cierpiące na astmę oraz problemy kardiologiczne, zwłaszcza niskie ciśnienie tętnicze. **Okres najdogodniejszy dla helio i aeroterapii trwa od początku maja do końca października, ale latem występują dni, kiedy nawet helioterapia nie jest wskazana**, a kuracjusze powinni przebywać w cieniu. Należy także pamiętać, że zimą z leczenia klimatycznego mogą bezpiecznie korzystać osoby w sile wieku, o sprawnie działającym układzie termoregulacyjnym i krwionośnym.

Podsumowanie

Na podstawie wyników oceny właściwości leczniczych klimatu uzdrowiska Szczawnica na tle wieloletnich pomiarów z Krościenka lub Nowego Sącza stwierdzono, że:

- klimat i bioklimat Szczawnicy może być wykorzystywany do leczenia: chorób reumatologicznych, chorób ortopedyczno-urazowych, otyłości oraz chorób górnych i dolnych dróg oddechowych (w cieplej połowie roku). W okresie letnim występują przeciwwskazania do kierowania do Szczawnicy osób z towarzyszącymi chorobami układu krążenia;
- uzdrowisko Szczawnica charakteryzuje się umiarkowanie korzystnymi warunkami klimatycznymi dla prowadzenia klimatoterapii. Dotyczy to przede wszystkim warunków solarnych oraz liczby dni z opadem. Pomimo tego, że norma usłonecznienia jest prawdopodobnie zachowana i często występują dni z małym zachmurzeniem, to często obserwuje się tam dni z zachmurzeniem całkowitym;
- norma dotycząca częstości występowania mgieł była w okresie 2017-2019 w Szczawnicy spełniona;
- umiarkowanie korzystne są warunki termiczno-wilgotnościowe. Rzadko występują dni uciążliwe pod względem termicznym (mroźne, bardzo mroźne, gorące i upalne) oraz dni parne. Częste są natomiast dni z powietrzem suchym i wilgotnym. Obserwowana jest także dość duża bodźcowość termiczna, szczególnie w okresie marzec-październik;
- korzystne dla klimatoterapii są warunki wiatrowe. Uzdrowisko charakteryzuje się bardzo częstym występowaniem dni z małą prędkością wiatru, rzadkim pojawianiem się dni z ciszą atmosferyczną i z dużą prędkością wiatru;
- okres sprzyjający stosowaniu terenoterapii trwa cały rok, z wyjątkiem najgorętszych dni lipca i sierpnia, kiedy to uciążliwość warunków pogodowych mogą odczuwać szczególnie osoby cierpiące na astmę oraz problemy kardiologiczne, zwłaszcza niskie ciśnienie tętnicze. Okres najdogodniejszy dla helio i aeroterapii trwa od początku maja do końca października, ale latem występują dni, kiedy kuracjusze powinni przebywać w cieniu.

W związku z powyższym klimat Szczawnicy uzyskał świadectwo potwierdzające jego właściwości lecznicze, wydane przez organ do tego upoważniony, to jest Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania im. Stanisława Leszczyckiego Polskiej Akademii Nauk z siedzibą w Warszawie przy ulicy Twardej 51/55, dnia 25 kwietnia 2019 roku. Klimat Szczawnicy ma, bowiem właściwości lecznicze w odniesieniu do chorób reumatologicznych, chorób ortopedyczno-urazowych, otyłości i chorób górnych i dolnych dróg oddechowych (w ciepłej połowie roku).

„Świadectwo potwierdzające właściwości lecznicze klimatu”, wydane w dniu 25 kwietnia 2019 roku, stanowi Załącznik nr 12 do niniejszego opracowania. Natomiast dokument pod nazwą: „Właściwości lecznicze klimatu Uzdrowiska Szczawnica” oraz Aneks do opracowania „Właściwości lecznicze klimatu Uzdrowiska Szczawnica”, stanowią Załącznik nr 1 do niniejszego opracowania.

ROZDZIAŁ 6.

Świadectwa potwierdzające właściwości lecznicze naturalnych surowców leczniczych i właściwości lecznicze klimatu

Na podstawie wyżej opisanych badań (raporty z tych badań stanowią załącznik do niniejszego operatu uzdrowiskowego), instytucje do tego uprawnione, to jest Ośrodek Badań i Kontroli Środowiska w Katowicach z siedzibą przy ulicy Owocowej nr 8 w odniesieniu do wody leczniczej, oraz Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania im. Stanisława Leszczyckiego Polskiej Akademii Nauk z siedzibą w Warszawie przy ulicy Twardej 51/55, w odniesieniu do klimatu, wydały świadectwa potwierdzające właściwości lecznicze naturalnych surowców leczniczych Gminy Szczawnica oraz jej klimatu, w tym:

1. Świadectwo wydane w dniu 15 lipca 2018 roku, potwierdzające właściwości lecznicze naturalnego surowca leczniczego – wody mineralnej swoistej z ujęcia wody leczniczej „PD-4 (HELENA)” na terenie Uzdrowiska Szczawnica, Załącznik nr 2 do niniejszego opracowania;
2. Świadectwo wydane w dniu 15 lipca 2018 roku, potwierdzające właściwości lecznicze naturalnego surowca leczniczego – wody mineralnej swoistej z ujęcia wody leczniczej „STEFAN” na terenie Uzdrowiska Szczawnica, Załącznik nr 3 do niniejszego opracowania;
3. Świadectwo wydane w dniu 15 lipca 2018 roku, potwierdzające właściwości lecznicze naturalnego surowca leczniczego – wody mineralnej swoistej z ujęcia wody leczniczej „JÓZEFINA” na terenie Uzdrowiska Szczawnica, Załącznik nr 4 do niniejszego opracowania;
4. Świadectwo wydane w dniu 15 lipca 2018 roku, potwierdzające właściwości lecznicze naturalnego surowca leczniczego – wody mineralnej swoistej z ujęcia wody leczniczej „JÓZEF” na terenie Uzdrowiska Szczawnica, Załącznik nr 5 do niniejszego opracowania;
5. Świadectwo wydane w dniu 15 lipca 2018 roku, potwierdzające właściwości lecznicze naturalnego surowca leczniczego – wody mineralnej swoistej z ujęcia wody leczniczej „JAN” na terenie Uzdrowiska Szczawnica, Załącznik nr 6 do niniejszego opracowania;
6. Świadectwo wydane w dniu 15 lipca 2018 roku, potwierdzające właściwości lecznicze naturalnego surowca leczniczego – wody mineralnej swoistej z ujęcia wody leczniczej „PITONIAKÓWKA wypływy B+C+G+G” na terenie Uzdrowiska Szczawnica, Załącznik nr 7 do niniejszego opracowania;
7. Świadectwo wydane w dniu 15 lipca 2018 roku, potwierdzające właściwości lecznicze naturalnego surowca leczniczego – wody mineralnej swoistej z ujęcia wody leczniczej „PITONIAKÓWKA WYPŁYW F” na terenie Uzdrowiska Szczawnica, Załącznik nr 8 do niniejszego opracowania;

8. Świadcstwo wydane w dniu 15 lipca 2018 roku, potwierdzające właściwości lecznicze naturalnego surowca leczniczego – wody mineralnej swoistej z ujęcia wody leczniczej „MAGDALENA” na terenie Uzdrowiska Szczawnica, Załącznik nr 9 do niniejszego opracowania;
9. Świadcstwo wydane w dniu 15 lipca 2018 roku, potwierdzające właściwości lecznicze naturalnego surowca leczniczego – wody mineralnej swoistej z ujęcia wody leczniczej „WANDA” na terenie Uzdrowiska Szczawnica, Załącznik nr 10 do niniejszego opracowania;
10. Świadcstwo wydane w dniu 15 lipca 2018 roku, potwierdzające właściwości lecznicze naturalnego surowca leczniczego – wody mineralnej swoistej z ujęcia wody leczniczej „SZYMON” na terenie Uzdrowiska Szczawnica, Załącznik nr 11 do niniejszego opracowania;
11. Świadcstwo potwierdzające właściwości lecznicze klimatu, wydane w dniu 25 kwietnia 2019 roku, Załącznik nr 12 do niniejszego opracowania.

ROZDZIAŁ 7.

Zakłady i urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego

Rozwój medycyny wpłynął na charakter lecznictwa uzdrowiskowego, które w obecnym stanie wiedzy jest złożonym zespołem czynników oddziałujących na ustrój chorego. Zespół czynników obejmuje ukształtowanie terenu, właściwości klimatu i naturalnych tworzyw leczniczych, rodzaje i ilość stosowanych zabiegów leczniczych, wiedzę i doświadczenie kadry lekarskiej, pielęgniarskiej i zabiegowej, a także sposób zakwaterowania kuracjuszy i ich żywienia.

Podstawową formą leczenia uzdrowiskowego w Szczawnicy jest leczenie sanatoryjne, czyli zamknięte, którego rozwój w okresie powojennym doprowadził do stworzenia sanatoriów uzdrowiskowych, do których to kierowani są chorzy z poważnymi chorobami przewlekłymi po okresie leczenia w klinikach, oddziałach szpitalnych i przychodniach specjalistycznych.

Do dyspozycji kuracjuszy Uzdrowiska Szczawnica, oddane są zakłady lecznictwa uzdrowiskowego, do których zalicza się:

- sanatoria uzdrowiskowe,
- sanatorium uzdrowiskowe dla dzieci,
- przychodnia uzdrowiskowa,
- zakłady przyrodolecznicze.

Udzielanie świadczeń zdrowotnych przy wykorzystaniu naturalnych surowców leczniczych należy do zadań zakładu przyrodoleczniczego, który jest jednostką organizacyjną zakładu lecznictwa uzdrowiskowego.

Zgodnie z Ustawą z dnia 28 lipca 2005 roku o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1056) do zadań sanatorium uzdrowiskowego zaś należy w szczególności zapewnienie pacjentowi, którego skierowano na leczenie uzdrowiskowe albo rehabilitację uzdrowiskową:

- udzielania całodobowych świadczeń opieki zdrowotnej w warunkach stacjonarnych,
- opieki lekarskiej i całodobowej opieki pielęgniarskiej,
- realizacji przewidzianych programem leczenia zabiegów,
- świadczeń profilaktycznych,
- edukacji zdrowotnej.

Do zadań sanatorium uzdrowiskowego dla dzieci należy zapewnienie dziecku, które skierowano na leczenie uzdrowiskowe albo rehabilitację uzdrowiskową:

- udzielania całodobowych świadczeń opieki zdrowotnej w warunkach stacjonarnych,
- opieki lekarskiej i całodobowej opieki pielęgniarstwa,
- realizacji przewidzianych programem leczenia zabiegów,
- świadczeń profilaktycznych,
- świadczeń opiekuńczych,
- edukacji zdrowotnej.

Do zadań przychodni uzdrowiskowej należy w szczególności zapewnienie pacjentowi:

- ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych, w tym świadczeń profilaktycznych, z wykorzystaniem naturalnych surowców leczniczych zleconych przez lekarza,
- edukacji zdrowotnej.

Sanatorium uzdrowiskowe dla dzieci udzielające świadczeń opieki zdrowotnej osobom objętym obowiązkiem szkolnym i obowiązkiem nauki zapewniają warunki do prowadzenia nauczania i wychowania w zakresie i na zasadach określonych w art. 128 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r., poz. 59) (t.j. Dz.U. 2018, poz. 996).

Wymagania, jakim powinny odpowiadać zakłady i urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego określa rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 marca 2018 roku (Dz. U. z 2018, poz. 496).

W Uzdrowisku Szczawnica lecznictwo uzdrowiskowe jest prowadzone w zakładach uzdrowiskowych zlokalizowanych w strefie „A” ochrony uzdrowiskowej, które zostały opisane w poniższym podpunkcie.

7.1 Zakłady lecznictwa uzdrowiskowego

1.	Nazwa	Zespół Sanatoriów Uzdrowiskowych - Sanatorium Uzdrowiskowe „INHALATORIUM”
	Adres	ul. Park Górny 2 34-460 Szczawnica
	Nazwa podmiotu prowadzącego zakład	Uzdrowisko Szczawnica Spółka Akcyjna ul. Zdrojowa 26 34-460 Szczawnica

	Tel. 18 540 04 20 sekretariat@uzdrowiskoszczawnica.pl www.uzdrowiskoszczawnica.pl
Rodzaj zakładu	Sanatorium uzdrowiskowe
Charakterystyka zakładu	<p>Samodzielny budynek, położony w Parku Zdrojowym, w centrum uzdrowiska, w ścisłej strefie A, w bliskiej odległości deptaków spacerowych, pijalni wód mineralnych. Zakład mieści się w budynku trzykondygnacyjnym murowanym, na terenie o powierzchni 2206,51 m².</p> <p>Zdjęcie 1. Sanatorium Uzdrowiskowe „Inhalatorium”</p> <p>Źródło: www.uzdrowiskoszczawnica.pl</p> <p>W Sanatorium Uzdrowiskowym „Inhalatorium” znajdują się urządzenia rekreacyjne:</p> <ul style="list-style-type: none">• Park Górny Uzdrowiskowy. <p><u>Stan techniczny budynku:</u></p> <p>Budynek o pięknej zabytkowej architekturze, wybudowany w roku 1934. Modernizacja i generalny remont przeprowadzono w latach 1994-1995 oraz w 2007 r. Przeprowadzono również remont elewacji w 2012 r., remont dachu 2016 r., przebudowę pomieszczeń zabiegowych 2017 r., a także dokonywane są bieżące prace konserwacyjno-remontowe.</p>

	<p><u>Przystosowanie dla osób niepełnosprawnych:</u></p> <ul style="list-style-type: none">• liczba kondygnacji: 3,• windy: 2,• pomieszczenia sanitarne dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich: 1,• szerokość korytarzy: 120 cm,• szerokość drzwi: 90 cm. <p><u>Zabezpieczenie p/pož.:</u> wg obowiązujących wymogów (podręczny sprzęt gaśniczy, hydranty wewnętrzne, informacje, drogi ewakuacyjne, telefony, instrukcja pożarowa dla budynku).</p> <p><u>System ogrzewania:</u> kotłownia centralna gazowa usytuowana poza budynkiem, ogrzewanie centralne.</p> <p><u>Pomieszczenia:</u></p> <ul style="list-style-type: none">• pomieszczenia pielęgnacyjne:<ul style="list-style-type: none">– 1 gabinet lekarski,– 1 punkt pielęgniarstwa,– 1 gabinet zabiegowy,• pokoje łóżkowe:<ul style="list-style-type: none">liczba ogółem: 15,– jednoosobowe z węzłem sanitarnym: 3,– dwuosobowe z węzłem sanitarnym: 10,– wieloosobowe z węzłem sanitarnym: 2,– 1 zbiorowe WC,• pomieszczenia zabiegowe/zakład przyrodolecznicy:<ul style="list-style-type: none">– dział kąpiele leczniczych wannowych (7 stanowisk),– dział hydroterapii (3 stanowiska),– dział kąpiele/zawijań peloidowych (6 stanowisk),– dział wzięwań i zabiegów laryngologicznych (21 stanowisk),– dział masażu leczniczego (2 stanowiska),– dział kinezyterapii indywidualnej (11 stanowisk),– dział kinezyterapii zbiorowej (27 stanowisk),
--	---

		<ul style="list-style-type: none"> – dział fizykoterapii (17 stanowisk), – dział światłolecznictwa (2 stanowiska), – dział krioterapii (1 stanowisko); • pomieszczenia ogólne: <ul style="list-style-type: none"> – jadalnia – 30 miejsc, – 1 pokój pracowników medycznych i administracyjnych, – 2 pomieszczenia higieniczno-sanitarnych dla personelu, • pomieszczenia gospodarcze: zaplecze gastronomiczne, magazyny bielizny czystej i brudnej, pomieszczenie porządkowe. • recepcja;
	Kierunki lecznicze	<ul style="list-style-type: none"> • choroby reumatologiczne, • choroby górnych dróg oddechowych, • choroby dolnych dróg oddechowych;
	Liczba łóżek ogółem	Oddział sanatoryjny – 30 łóżek;

2.	Nazwa	Zespół Sanatoriów Uzdrowiskowych, Zespół Zakładów Lecznictwa Ambulatoryjnego - Zakład Przyrodolecznicy
	Adres	ul. Park Górny 2 34-460 Szczawnica
	Nazwa podmiotu prowadzącego zakład	Uzdrowisko Szczawnica Spółka Akcyjna ul. Zdrojowa 26 34-460 Szczawnica Tel. 18 540 04 20 sekretariat@uzdrowiskoszczawnica.pl www.uzdrowiskoszczawnica.pl
	Rodzaj zakładu	Zakład Przyrodolecznicy
	Charakterystyka zakładu	<p>Zakład jest położony w Parku Zdrojowym, w centrum uzdrowiska, w ścisłej strefie A, w bliskiej odległości deptaków spacerowych, pijalni wód mineralnych. Mieści się w budynku trzykondygnacyjnym murowanych pn. Sanatorium Inhalatorium.</p> <p>W przyziemiu wykonywane są zabiegi z zakresu: hydroterapii i kinezyterapii; na parterze z zakresu: inhalacji i wziewań, fizykoterapii, masażu klasycznego.</p>

	<p><u>Przystosowanie dla osób niepełnosprawnych:</u></p> <ul style="list-style-type: none">• liczba kondygnacji: 3,• windy: 2,• pomieszczenia sanitarne dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich: 2. <p><u>Zabezpieczenie p/poż.:</u> wg obowiązujących wymogów (podręczny sprzęt gaśniczy, hydranty wewnętrzne i zewnętrzne, informacje, drogi ewakuacyjne, telefony, instrukcja pożarowa dla budynku).</p> <p><u>System instalacji przywoławczych:</u> instalacje przywoławcze na każdym stanowisku hydroterapii.</p> <p><u>System wentylacji:</u> w pomieszczeniach zabiegowych wentylacja grawitacyjna i mechaniczna.</p> <p><u>Pomieszczenia:</u></p> <ul style="list-style-type: none">• pomieszczenia medyczne:<ul style="list-style-type: none">– 2 gabinety lekarskie,– 1 punkt pielęgniarski,– 1 gabinet zabiegowy wyposażony w: leki pierwszej pomocy, zestaw do udzielania pierwszej pomocy;• działy zakładu przyrodoleczniczego:<ul style="list-style-type: none">– dział balneoterapii – wanny do kąpeli leczniczych (7 stanowisk),– dział peloidoterapii – wanny do kąpeli peloidowych - (2 stanowiska), stanowiska do zawijań/okładów peloidowych - (6 stanowisk),– dział hydroterapii – wanny (3 stanowiska), natryski (1 stanowisko),– dział termoterapii – kriostymulacja (2 stanowiska), kriosauna (1 stanowisko),– dział fototerapii – laseroterapia (2 stanowiska), lampy do naświetlań (4 stanowiska),– dział fizykoterapii – elektroterapia (11 stanowisk),
--	---

		<p>magnetoterapia (4 stanowiska), ultradźwięki (2 stanowiska),</p> <ul style="list-style-type: none"> - dział masażu leczniczego (3 stanowiska), - dział kinezyterapii indywidualnej (11 stanowisk), - dział kinezyterapii grupowej (27 stanowisk), - dział wziewań i zabiegów laryngologicznych (21 stanowisk), <p>• pomieszczenia ogólne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1 wypoczynialnia, - 1 pomieszczenie higieniczno-sanitarne/WC, - inne pomieszczenia: 1 składzik środków czystości, 3 szatnie; <p>Rodzaje wykorzystywanych tworzyw leczniczych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wody lecznicze: woda mineralna „Jan”, „Helena”, „Stefan”, „Józef” „Józefina” - koncesja Solanka z Zabłocia – umowa. • torfy lecznicze: pasta borowinowa z Kołobrzegu - umowa, plastry borowinowe z Czarnego Dunajca - umowa; <p>Zdolność zabiegowa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • szacowana ogólna dzienna zdolność zabiegowa: 1636, • średnia liczba zabiegów wydawanych dziennie: 820;
	Kierunki lecznicze	<ul style="list-style-type: none"> • choroby ortopedyczno-urazowe, • choroby reumatologiczne, • choroby górnych dróg oddechowych, • choroby dolnych dróg oddechowych;

3.	Nazwa	Zespół Zakładów Lecznictwa Ambulatoryjnego - Przychodnia Uzdrowiskowa
	Adres	ul. Park Górny 2 34-460 Szczawnica
	Nazwa podmiotu prowadzącego zakład	Uzdrowisko Szczawnica Spółka Akcyjna ul. Zdrojowa 26 34-460 Szczawnica Tel. 18 540 04 20 sekretariat@uzdrowiskoszczawnica.pl

		www.uzdrowiskoszczawnica.pl
	Rodzaj zakładu	Przychodnia uzdrowiskowa
	Charakterystyka zakładu	<p>Przychodnia zlokalizowana jest w obiekcie Inhalatorium. Posiada 1 kondygnację i 1 pomieszczenie sanitarne dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich.</p> <p><u>Pomieszczenia:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • pomieszczenia medyczne: <ul style="list-style-type: none"> – 1 gabinet lekarski, – 1 gabinet zabiegowy wyposażony w: leki pierwszej pomocy, zestaw do udzielania pierwszej pomocy, – 1 pracownia spirometryczna wyposażona w: spirometr LUNGTEST 1000, – 1 pracownia elektrokardiografii wyposażona w: zestaw do EKG ASPEL B5 AS CARD; • pomieszczenia zabiegowe/zakład przyrodolecznicy: <ul style="list-style-type: none"> – dział kąpieli leczniczych wannowych (7 stanowisk), – dział hydroterapii (3 stanowiska), – dział kąpieli/zawijań peloidowych (6 stanowisk), – dział wziewań i zabiegów laryngologicznych (21 stanowisk), – dział masażu leczniczego (2 stanowiska), – dział kinezyterapii indywidualnej (11 stanowisk), – dział kinezyterapii zbiorowej (27 stanowisk), – dział fizykoterapii (17 stanowisk), – dział światłolecznictwa (2 stanowiska), – dział krioterapii (1 stanowisko); • pomieszczenia ogólne: <ul style="list-style-type: none"> – 1 pomieszczenie sanitarne/WC, – 1 rejestracja, – 1 poczekalnia, – 1 pokój pracowników medycznych i administracyjnych;
	Kierunki lecznicze	<ul style="list-style-type: none"> • choroby ortopedyczno-urazowe, • choroby reumatologiczne, • choroby górnych dróg oddechowych, • choroby dolnych dróg oddechowych;
	Poradnie	<ul style="list-style-type: none"> • Prywatna poradnia otolaryngologiczna,

	specjalistyczne	<ul style="list-style-type: none"> • Prywatna pracownia balneologii, • Prywatna poradnia neurologiczna, • Prywatna poradnia alergologiczna;
	Rodzaje udzielanych świadczeń	<ul style="list-style-type: none"> • Uzdrowskie leczenie ambulatoryjne dorosłych i dzieci, • Świadczenia udzielane na zasadach pełnej odpłatności;

1A. 2A. 3A.	Nazwa	Zespół Sanatoriów Uzdrowskich, Zespół Zakładów Lecznictwa Ambulatoryjnego - OBSŁUGA PERSONALNA
	Uzdrowsko	Szczawnica
	Podmiot leczniczy	Uzdrowsko Szczawnica Spółka Akcyjna
Lekarze prowadzący leczenie		
	Liczba ogółem	4
	Lekarze prowadzący leczenie	<ul style="list-style-type: none"> • dr n. med. specjalista chorób wewnętrznych, specjalista alergolog, umowa o pracę, 2,5 etatu, • lek. med. specjalista neurolog - poradnia prywatna neurologiczna / konsultacje neurologiczne, umowa o pracę, etat 37 godzin 55 minut tygodniowo, • lek. med. specjalista pediatrii, II stopień specjalizacji balneoklimatologii i medycyny fizykalnej, kontrakt, 50 godzin tygodniowo, • lek. med. specjalista otolaryngolog poradnia prywatna laryngologiczna / konsultacje laryngologiczne, kontrakt;
Lekarze nadzorujący zakład przyrodoleczniczy		
	Liczba ogółem	1
	Lekarze nadzorujący zakład przyrodoleczniczy	<ul style="list-style-type: none"> • lek. med. specjalista pediatrii, II stopień specjalizacji balneoklimatologii i medycyny fizykalnej, kontrakt, 58 godzin tygodniowo,
Lekarze pełniący dyżur		
	Liczba ogółem	3
	Lekarze pełniący dyżur	<ul style="list-style-type: none"> • lek. med. specjalista neurolog, • lek. med. II stopień specjalizacji z laryngologiem, specjalista medycyny pracy, • lek. med. specjalista laryngolog, specjalista medycyny fizykalnej i balneologii;

Pielęgniarki/położne		
	Liczba ogółem	7
	Pielęgniarki/położne	<ul style="list-style-type: none"> • 1 osoba - pielęgniarka dyplomowana oddziałowa, umowa o pracę, etat, 37 godzin 55 minut tygodniowo, kurs spec. wykonywanie spirometrii, kurs spec. wykonywanie i ocena testów skórnych, kurs RKO, • 1 osoba - pielęgniarka dyplomowana, umowa o pracę, etat, 37 godzin 55 minut tygodniowo, kurs spec. wykonywanie spirometrii, kurs wykonywanie i ocena testów skórnych, kurs RKO, • 2 osoby - magister pielęgniarstwa, umowa o pracę, etat, 37 godzin 55 minut tygodniowo, • 3 osoby - pielęgniarka dyplomowana, umowa o pracę, etat, 37 godzin 55 minut tygodniowo;
Personel zabiegowy/fizjoterapeuci		
	Liczba ogółem	15
	Personel zabiegowy	<ul style="list-style-type: none"> • z tytułem magistra: <ul style="list-style-type: none"> – 1 osoba - specjalista rehabilitacji ruchowej, umowa zlecenie, 16 godzin tygodniowo, – 7 osób - magister fizjoterapii, umowa o pracę, etat, 37 godzin 55 minut tygodniowo, • z tytułem licencjata: 1 osoba licencjat fizjoterapii, umowa o pracę, etat, 37 godzin 55 minut tygodniowo, • z tytułem technika: 5 osób technik fizjoterapii, umowa o pracę, etat, 37 godzin 55 minut tygodniowo.
Pozostały personel		
	Pozostały personel:	<ul style="list-style-type: none"> • dietetyk - 1 osoba - umowa na usługę gastronomiczną wraz z usługą dietetyka, 7 godzin tygodniowo, • pozostały personel: <ul style="list-style-type: none"> – 1 osoba - referat ds. sprzedaży, administrator budynku Inhalatorium, umowa o pracę, etat, 40 godzin tygodniowo, – 1 osoba - specjalista ds. komunikacji, umowę o pracę, etat, 40 godzin tygodniowo, – 2 osoby - sprzątające, umowa o pracę, etat, 40 godzin tygodniowo, – 1 osoba - referat ds. sprzedaży, umowy o pracę, etat, 40 godzin

		<p>tygodniowo,</p> <ul style="list-style-type: none"> - 2 osoby - obsługa stołówki, umowa o pracę, etat, średnio 40 godzin tygodniowo; - 3 osoby – osoba balneologiczna zabiegowa
--	--	---

4.	Nazwa	Sanatorium Uzdrowiskowe „DZWONKÓWKA” Spółdzielnia Pracy
	Adres	ul. Połoniny 14A 34-460 Szczawnica
	Nazwa podmiotu prowadzącego zakład	Sanatorium Uzdrowiskowe „DZWONKÓWKA” Spółdzielnia Pracy ul. Połoniny 14A 34-460 Szczawnica Tel. 18 262 01 05, 18 262 01 06, 18 262 21 58, Fax. 18 262 27 29 sekretariat@szczawnicadzwonkowka.pl www.szczawnicadzwonkowka.pl
	Rodzaj zakładu	Sanatorium uzdrowiskowe
	Charakterystyka zakładu	<p>Samodzielny budynek z 1985 roku, modernizowany i remontowany w latach: 2013 r., 2015 r., 2016 r., 2017 r., położony na terenie o powierzchni 7786 m².</p> <p>Zdjęcie 2. Sanatorium Uzdrowiskowe „DZWONKÓWKA”</p> <p>Źródło: www.szczawnicadzwonkowka.pl</p> <p>Na terenie obiektu znajdują się następujące urządzenia rekreacyjne:</p>

	<ul style="list-style-type: none">• świetlica,• pokój klubowy,• biblioteka,• teren zielony z ławkami. <p><u>Przystosowanie dla osób niepełnosprawnych:</u></p> <ul style="list-style-type: none">• liczba kondygnacji: 6,• windy: 3,• pokoje dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich: 14 pokoi,• pomieszczenia sanitarne dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich: 5 pokoi,• szerokość korytarzy: 182 cm,• szerokość drzwi: 90 cm; <p><u>Zabezpieczenie p/poż.:</u> system oddymiania.</p> <p><u>System ogrzewania:</u> 2 x kocioł ECA-4 Dezamet 500 kW (koks), 1 x kocioł ECA-4 Dezamet 250 kW (koks), 2 x piec zgazujący na drewno ATMOS 100 kW.</p> <p><u>Pomieszczenia:</u></p> <ul style="list-style-type: none">• pomieszczenia pielęgnacyjne:<ul style="list-style-type: none">– 2 gabinety lekarskie,– 2 punkty pielęgniarstwa,– 1 gabinet zabiegowy wyposażony w: kozetka, szafka na lekarstwa,– 1 gabinet/pracownia diagnostyczna wyposażona w: EKG, spirometr, glukometr, ciśnieniomierz,– 1 sala intensywnego nadzoru lekarsko-pielęgniarstwa z wyposażeniem: kardiomonitor, defibrylator, instalacje gazów medycznych,– 3 zbiorowe WC,– pokoje łóżkowe: liczba ogółem: 136,
--	---

		<p>jednoosobowe z węzłem sanitarnym: 14, dwuosobowe z węzłem sanitarnym: 53, wieloosobowe z węzłem sanitarnym: 4,</p> <ul style="list-style-type: none"> • pomieszczenia zabiegowe/zakład przyrodolecznicy: <ul style="list-style-type: none"> – dział kąpeli leczniczych wannowych (5 stanowisk), – dział hydroterapii (4 stanowiska), – dział kąpeli/zawijań peloidowych (12 stanowisk), – dział wziewań i zabiegów laryngologicznych (14 stanowisk), – dział masażu leczniczego (1 stanowisko), – dział kinezyterapii indywidualnej (1 stanowisko), – dział kinezyterapii zbiorowej (18 stanowisk), – dział fizykoterapii (12 stanowisk), – dział światłolecznictwa (4 stanowiska), – dział krioterapii (3 stanowiska); • pomieszczenia ogólne: <ul style="list-style-type: none"> – jadalnia - 136 miejsc, – 4 pokoje pracowników medycznych i administracyjnych, – 9 pomieszczeń higieniczno-sanitarnych dla personelu, • pomieszczenia gospodarcze: kuchnia, kotłownia, magazyny żywnościowe, magazyny gospodarcze, pomieszczenie służące do przechowywania środków czystości, • inne pomieszczenia i komórki organizacyjne nie związane z udzielaniem świadczeń zdrowotnych: biblioteka, świetlica, pokój klubowy;
	Kierunki lecznicze	<ul style="list-style-type: none"> • choroby reumatologiczne, • choroby górnych dróg oddechowych, • choroby dolnych dróg oddechowych, • cukrzyca, • otyłość;
	Liczba łóżek ogółem	Oddział sanatoryjny – 136 łóżek
	Rodzaje udzielanych świadczeń	<ul style="list-style-type: none"> • Lecznictwo uzdrowiskowe, • Turnusy rehabilitacyjne PFRON/PCPR/MOPS, • Świadczenia udzielane na zasadach pełnej odpłatności;

4A.	Nazwa	Sanatorium Uzdrowiskowe „DZWONKÓWKA” Spółdzielnia Pracy ul. Połoniny 14 A - OBSŁUGA PERSONALNA
	Uzdrowisko	Szczawnica
	Podmiot leczniczy	Sanatorium Uzdrowiskowe „DZWONKÓWKA” Spółdzielnia Pracy
Lekarze prowadzący leczenie		
	Liczba ogółem	2
	Lekarze prowadzący leczenie	<ul style="list-style-type: none"> • Specjalista II stopnia balneoklimatologii i medycyny fizykalnej, Specjalista I stopnia otolaryngologii - umowa o pracę etat 1/1, 37:55 średniotygodniowy czas pracy, • Specjalista w zakresie medycyny rodzinnej, Specjalista I stopnia medycyny ogólnej – kontrakt,
Lekarze nadzorujący zakład przyrodolecznicy		
	Liczba ogółem	1
	Lekarze nadzorujący zakład przyrodolecznicy	<ul style="list-style-type: none"> • Specjalista II stopnia balneoklimatologii i medycyny fizykalnej, Specjalista I stopnia otolaryngologii - umowa o pracę etat 1/1, 37:55 średniotygodniowy czas pracy,
Lekarze pełniący dyżur		
	Liczba ogółem	3
	Lekarze pełniący dyżur	3
Pielęgniarki/położne		
	Liczba ogółem	7
	Pielęgniarki/położne	<ul style="list-style-type: none"> • 4 pielęgniarki – umowa o pracę – etat 1/1, 37:55 średniotygodniowy czas pracy, • 3 pielęgniarki na umowę zlecenie,
Personel zabiegowy/fizjoterapeuci		
	Liczba ogółem	
	Personel zabiegowy	<ul style="list-style-type: none"> • z tytułem magistra 2 fizjoterapeutów – umowa o pracę – etat 1/1, 37:55 średniotygodniowy czas pracy, • z tytułem licencjata 2 fizjoterapeutów – umowa o pracę – etat 1/1, 37:55 średniotygodniowy czas pracy, • z tytułem technika 1, w tym: 1 technik fizjoterapii umowa o pracę – etat 1/1, 37:55 średniotygodniowy czas pracy.
Pozostały personel		
	pozostały personel:	<ul style="list-style-type: none"> • specjalista ds. żywienia i dietetyki - umowa o pracę – etat 1/1, 40 godz./tygodniowo;

5.B.	Nazwa	Sanatorium Uzdrowiskowe Dzwonkówka Spółdzielnia Pracy - Zakład Przyrodoleczniczy
	Adres	ul. Połoniny 14 a 34-460 Szczawnica Tel. 18 26201 05, 18 262 01 06, 18 262 2158 sekretariat@szczawnicadzwonkowka.pl www.szczawnicadzwonkowka.pl
	Rodzaj zakładu	Zakład Przyrodoleczniczy
	Charakterystyka zakładu	<p>Zakład przyrodoleczniczy zlokalizowany jest na terenie Zakładu Lecznictwa Uzdrowiskowego pn. w Sanatorium Uzdrowiskowym Dzwonkówka Spółdzielnia Pracy</p> <p><u>Układ pomieszczeń:</u></p> <p>Zakład zlokalizowany na I piętrze naprzeciw jadalni z podjazdem dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich, wypoczywalnia dla osób po zabiegach oraz na II piętrze.</p> <ul style="list-style-type: none"> • I piętro: dział balneoterapii, peloidoterapii, hydroterapii, fototerapii, fizykoterapii, hydrodet. • II piętro: dział balneoterapii, peloidoterapii, hydroterapii, termoterapii. Kinezyterapii, wziewań, hydrojet. • Parter: dział masażu leczniczego. <p><u>Przystosowanie dla osób niepełnosprawnych:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • liczba kondygnacji: 6, • 2 windy, • 2 pomieszczenie sanitarne dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich na I piętrze, 1 na II piętrze, 1 na partarze. <p><u>Zabezpieczenie p/pož.:</u> system oddymiania.</p> <p><u>Pomieszczenia:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • pomieszczenia medyczne: <ul style="list-style-type: none"> – 2 gabinety lekarskie,

		<ul style="list-style-type: none"> - 2 punkty pielęgniarskie, - 1 gabinet zabiegowy z wyposażeniem: leki pierwszej pomocy, zestaw do udzielania pierwszej pomocy. - 4 pomieszczenia higieniczno-sanitarne/WC; <p><u>Działy zakładu przyrodoleczniczego:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • dział balneoterapii – wanny do kąpeli leczniczych (2), • dział peloidoterapii – wanny do kąpeli peloidowych (3), stanowiska do zawijań/okładów peloidowych (7), • dział hydroterapii – baseny rehabilitacyjne (0), wanny (2), natryski (0), pozostałe stanowiska (0), • dział termoterapii – kriostymulacja (1), pozostałe stanowiska (0) • dział fototerapii – laseroterapia (1), lampy do naświetlań (4), • dział fizykoterapii – elektroterapia (8), magnetoterapia (1), ultradźwięki (3), pozostałe stanowiska(0) • dział masażu leczniczego – 1 stanowiska do masażu leczniczego, • dział kinezyterapii: <ul style="list-style-type: none"> - kinezyterapia indywidualna – 3 stanowiska z wyposażeniem: UGUŁ, rowerki, fotel do ćwiczeń - kinezyterapia grupowa – 18 stanowiska – materace, drabinki. • dział wziewań i zabiegów laryngologicznych - 6 stanowisk, • inne działy i metody terapeutyczne (2 x hydrojet); <p><u>Zdolność zabiegowa:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • szacowana ogólna dzienna zdolność zabiegowa: 450, • średnia liczba zabiegów wydawanych dziennie: 437;
	Kierunki lecznicze	<ul style="list-style-type: none"> • choroby reumatologiczne, • choroby górnych dróg oddechowych, • choroby dolnych dróg oddechowych; • choroby układu trawienia; • cukrzyca.

5.	Nazwa	Sanatorium Uzdrowiskowe „BUDOWLANI”
	Adres	ul. Zdrojowa 27 34-460 Szczawnica

Nazwa podmiotu prowadzącego zakład	Sanatorium Uzdrowiskowe „Budowlani” Szczawnica M. Gonciarz W. Gonciarz-Jeziorek Sp.J. Podegrodzie 183 33-386 Podegrodzie Tel. 18 262 25 10, 18 262 01 76 biuro@spabudowlani.pl www.spabudowlani.pl
Rodzaj zakładu	Sanatorium uzdrowiskowe
Charakterystyka zakładu	<p>Budynek z 1977 r. ma 6 kondygnacji z 1 windą osobową, z 1 pokojem i 2 pomieszczeniami sanitarnymi dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich, wyposażony w centralne ogrzewanie, w elektroniczny system ostrzegania pożarowego z monitoringiem całodobowym i podłączeniem do PSP Nowy Targ oraz czujniki zadymienia, sygnalizację dźwiękową, ROP, oddymianie klatki schodowej. Budynek znajduje się w należytym stanie technicznym. Przeprowadzono w 2015 r. remont jadalni i zaplecza żywieniowego, a w 2018 r. remont basenu. Corocznie dokonywane są również etapowe remonty pokoi.</p> <p>Na terenie obiektu znajdują się urządzenia rekreacyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • basen kryty, • ścieżka zdrowia, • boisko do siatkówki. <p>Zdjęcie 3. Sanatorium Uzdrowiskowe „BUDOWLANI”</p> <p>Źródło: www.spabudowlani.pl</p>

	<p><u>Przystosowanie dla osób niepełnosprawnych:</u></p> <ul style="list-style-type: none">• liczba kondygnacji: 6,• windy: 1,• pokoje dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich: 1 pokój,• pomieszczenia sanitarne dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich: 2 (wysoki parter i poziom -1),• szerokość drzwi: 90 cm,• podjazd, dźwig na wózki, schodołaz gąsienicowy, dźwig do transportu do basenu; <p><u>Pomieszczenia:</u></p> <ul style="list-style-type: none">• pomieszczenia pielęgnacyjne:<ul style="list-style-type: none">– 2 gabinety lekarskie,– 1 punkt pielęgniarstwa,– 1 gabinet zabiegowy wyposażony w: zestaw przeciwwstrząsowy, leżanka lekarska, glukometr, ambu, waga, butla z tlenem, leki pierwszej potrzeby, EKG, apteczka.– 3 zbiorowe WC,– pokoje łóżkowe:<ul style="list-style-type: none">jednoosobowe z węzłem sanitarnym: 36,dwuosobowe z węzłem sanitarnym: 60,wielosobowe z węzłem sanitarnym: 3;• pomieszczenia zabiegowe/zakład przyrodolecznicy:<ul style="list-style-type: none">– dział kąpeli leczniczych wannowych (1 stanowisko),– dział hydroterapii (3 stanowisk),– dział kąpeli/zawijań peloidowych (7 stanowisk),– dział wziewań i zabiegów laryngologicznych (7 stanowisk),– dział masażu leczniczego (3 stanowiska),– dział kinezyterapii indywidualnej (2 stanowiska),– dział kinezyterapii zbiorowej (2 stanowiska),– dział fizykoterapii (16 stanowisk),– dział światłolecznictwa (4 stanowiska),
--	---

		<ul style="list-style-type: none"> - dział krioterapii (2 stanowiska), - masaże mechaniczne (7); <p>Urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego dostępne w obiekcie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - basen rehabilitacyjny; • pomieszczenia ogólne: - jadalnia (250 miejsc), - 4 pokoje pracowników medycznych i administracyjnych, - 3 pomieszczenia higieniczno-sanitarnych dla personelu, • pomieszczenia gospodarcze: kuchnia, kotłownia, magazyny żywnościowe, magazyny gospodarcze, pomieszczenie służące do przechowywania środków czystości, • sala konferencyjna, kawiarnia, salon SPA;
	Kierunki lecznicze	<ul style="list-style-type: none"> • choroby reumatologiczne, • choroby górnych dróg oddechowych, • choroby dolnych dróg oddechowych;
	Liczba łóżek	<ul style="list-style-type: none"> • Oddział sanatoryjny / liczba łóżek: 140, • Oddział rehabilitacji uzdrowiskowej sanatoryjnej / liczba łóżek: 25;
	Rodzaje udzielanych świadczeń	<ul style="list-style-type: none"> • Lecznictwo uzdrowiskowe, • Turnusy rehabilitacyjne PFRON/PCPR/MOPS, • Świadczenia udzielane na zasadach pełnej odpłatności;

6.	Nazwa	Sanatorium Uzdrowiskowe Budowlani - Zakład Przyrodolecznicy
	Adres	ul. Zdrojowa 27 34-460 Szczawnica
	Nazwa podmiotu prowadzącego zakład	Sanatorium Uzdrowiskowe „Budowlani” Szczawnica M. Gonciarz W. Gonciarz-Jeziorek Sp.J. Podegrodzie 183 33-386 Podegrodzie Tel. 18 262 25 10, 18 262 01 76 biuro@spabudowlani.pl www.spabudowlani.pl

	Rodzaj zakładu	Zakład Przyrodolecznicy
	Charakterystyka zakładu	<p>Zakład przyrodolecznicy zlokalizowany jest na terenie Zakładu Lecznictwa Uzdrowiskowego pn. Sanatorium Uzdrowiskowe „Budowlani”.</p> <p><u>Układ pomieszczeń:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Wysoki parter: fizykoterapia, światłolecznictwo, kinezyterapia, gabinet masażu, • Poziom -1: Basen rehabilitacyjny, hydroterapia, peloidoterapia, kinezyterapia, masaże mechaniczne, balneoterapii. • Poziom -2: inhalacje. <p><u>Przystosowanie dla osób niepełnosprawnych:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • liczba kondygnacji: 3, • 1 winda, • 2 pomieszczenie sanitarne dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich. <p><u>Zabezpieczenie p/pož.:</u> sygnalizacja dźwiękowa, czujniki dymu, ROP.</p> <p><u>Pomieszczenia:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • pomieszczenia medyczne: <ul style="list-style-type: none"> – 2 gabinety lekarskie, – 1 punkt pielęgniarski, – 1 gabinet zabiegowy z wyposażeniem: leki pierwszej pomocy, zestaw do udzielania pierwszej pomocy, butla z tlenem, zestaw przeciwstrząsowy, kozetka, EKG, ciśnieniomierz. – 4 pomieszczenia higieniczno-sanitarne/WC; <p><u>Działy zakładu przyrodoleczniczego:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • dział balneoterapii – wanny do kąpeli leczniczych (1), • dział peloidoterapii – wanny do kąpeli peloidowych (1), stanowiska do zawijań/okładów peloidowych (5), • dział hydroterapii – baseny rehabilitacyjne (1), wanny (2), natryski (1), pozostałe stanowiska (2),

	<ul style="list-style-type: none"> • dział termoterapii – kriostymulacja (2), • dział fototerapii – laseroterapia (2), lampy do naświetlań (2), • dział fizykoterapii – elektroterapia (5), magnetoterapia (2), ultradźwięki (1), • dział masażu leczniczego – 3 stanowiska do masażu leczniczego, • dział kinezyterapii: <ul style="list-style-type: none"> – kinezyterapia indywidualna – 2 stanowisk z wyposażeniem: drabinka, system redcord, materace, rotory kończyn górnych i dolnych, cykloergometr; – kinezyterapia grupowa – 2 stanowiska - 1 sala gimnastyczna dla 18 osób oraz 1 basen rehabilitacyjny z wyposażeniem: drabinki, piłki, kije, stepy, krzesła, poręcze, makarony. • dział wziewań i zabiegów laryngologicznych - 7 stanowisk, w tym inhalatoria do inhalacji z leczniczych wód mineralnych (7 stanowisk), • inne działy i metody terapeutyczne (sucha kąpiel w ozonie lub CO₂ – 2 stanowiska, masaże mechaniczne – 7 stanowisk); <p><u>Zdolność zabiegowa:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • szacowana ogólna dzienna zdolność zabiegowa: 1591, • średnia liczba zabiegów wydawanych dziennie: 400;
Kierunki lecznicze	<ul style="list-style-type: none"> • choroby reumatologiczne, • choroby górnych dróg oddechowych, • choroby dolnych dróg oddechowych;

5A. 6A.	Nazwa	Sanatorium Uzdrowiskowe „BUDOWLANI” ul. Zdrojowa 27 - OBSŁUGA PERSONALNA
	Uzdrowisko	Szczawnica
	Podmiot leczniczy	Sanatorium Uzdrowiskowe „Budowlani” Szczawnica M. Gonciarz W. Gonciarz-Jeziorek Sp.J.
Lekarze prowadzący leczenie		
	Liczba ogółem	3
	Lekarze prowadzący	• Fizjoterapia i balneoklimatologia – kontrakt 40 h/tyg.

	leczenie	<ul style="list-style-type: none"> Balneoklimatologia i medycyna fizykalna - kontrakt 10 h/tyg. Laryngologia – kontrakt 14 h/tyg.;
Lekarze nadzorujący zakład przyrodolecznicy		
	Liczba ogółem	2
	Lekarze nadzorujący zakład przyrodolecznicy	<ul style="list-style-type: none"> Fizjoterapia i balneoklimatologia – kontrakt 40 h/tyg. Balneoklimatologia i medycyna fizykalna - kontrakt 10 h/tyg.;
Lekarze pełniący dyżur		
	Liczba ogółem	
	Lekarze pełniący dyżur	
Pielęgniarki/położne		
	Liczba ogółem	5
	Pielęgniarki/położne	<ul style="list-style-type: none"> z tytułem licencjata: 1 osoba bez specjalizacji – etat 37:55 h/tyg. 4 pielęgniarki dyplomowane – umowa o pracę – etat 1/1, 37:55 średniotygodniowy czas pracy,
Personel zabiegowy/fizjoterapeuci		
	Liczba ogółem	6
	Personel zabiegowy	<ul style="list-style-type: none"> z tytułem magistra: 3 osoby - mgr fizjoterapii – bez specjalizacji – etat 37:55 h/tyg. z tytułem licencjata: 1 osoba – lic. fizjoterapii – bez specjalizacji – etat 37:55 h/tyg. masażysty: 2 osoby - Technik masażysta – etat – 35 h/tyg.;
Pozostały personel		
	pozostały personel:	<ul style="list-style-type: none"> 1 specjalista ds. żywienia i dietetyki – umowa zlecenie – 40 h;

7.	Nazwa	Centrum Wczasowo-Lecznicze Solar Sanatorium Uzdrowiskowe
	Adres	ul. Zdrojowa 4 34-460 Szczawnica
	Nazwa i dane podmiotu	Adam Wolfram ul. Zdrojowa 4

prowadzącego zakład	34-460 Szczawnica Tel. 18 262 22 32 Fax. 18 262 22 79 sanatorium@solarspa.pl www.solarspa.pl
Rodzaj zakładu	Sanatorium uzdrowiskowe, Sanatorium uzdrowiskowe dla dzieci
Charakterystyka zakładu	<p>Sanatorium składa się z 3-ch miejsc udzielania świadczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Budynek ADRIA wolnostojący przeznaczony dla dzieci pod nadzorem opiekuna, 30 miejsc w pokojach dwuosobowych (sala zabaw, dla dzieci kuchnia z jadalnią, gabinet pielęgniarско-lekarski) • Budynek JULIA wolnostojący (pokoje 1-2-3 osobowe jadalnia dla wszystkich kuracjuszy) • Budynek SYLWIA wolnostojący (pokoje 1-2-3 osobowe z pełnym węzłem sanitarnym, baza zabiegowa, recepcja, gabinet zabiegowy, gabinet pielęgniarско, jadalnia). <p>Zdjęcie 4. Sanatorium Uzdrowiskowe „SolarSpa”</p> <p>Źródło: http://osrodek.solarspa.pl/sanatorium</p> <p>Na terenie obiektu znajdują się urządzenia rekreacyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • plac zabaw dla dzieci, • kryty basen z atrakcjami, • plac z urządzeniami do ćwiczeń; <p><u>Stan techniczny budynku:</u></p>

	<ul style="list-style-type: none">• budynek ADRIA:<ul style="list-style-type: none">– gruntowny remont całkowity - 1996 r.,2013.• budynek JULIA:<ul style="list-style-type: none">– gruntowny remont całkowity - 1999 r., 2014• budynek SYLWIA:<ul style="list-style-type: none">– remont całkowity – 2007.,2017 <p><u>Przystosowanie dla osób niepełnosprawnych:</u></p> <ul style="list-style-type: none">• liczba kondygnacji: 2,• pokoje dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich: 4 pokoje,• pomieszczenia sanitarne dla osób niepełnosprawnych: 1,• szerokość korytarzy: 150 cm,• szerokość drzwi: 100 cm,• schodolaz; <p><u>Zabezpieczenie p/poż.:</u> hydranty, gaśnice.</p> <p><u>System ogrzewania:</u> centralny (własne kotłownie).</p> <p><u>Pomieszczenia:</u></p> <ul style="list-style-type: none">• pomieszczenia pielęgnacyjne:<ul style="list-style-type: none">– 3 gabinety lekarskie,– 3 punkty pielęgniarские,– 1 gabinet zabiegowy wyposażony w:kozetka, szafka i stolik zabiegowy, szafka z lekami, szafka zamykana na dokumentację zestaw do udzielania pierwszej pomocy, koncentrator tlenu, zestaw przeciwwstrząsowy, waga, lodówka, ciśnieniomierz.– 2 zbiorowe WC,– pokoje łóżkowe: liczba ogółem: budynek ADRIA 22, budynek JULIA 29, budynek SYLWIA 36, jednoosobowe z węzłem sanitarnym: budynek JULIA 8, budynek SYLWIA 5,
--	--

		<p>dwuosobowe z węzłem sanitarnym: budynek ADRIA 20, budynek JULIA 17, budynek SYLWIA 29,</p> <p>wieloosobowe z węzłem sanitarnym: budynek JULIA 4, budynek SYLWIA 2; ADRIA 5.</p> <ul style="list-style-type: none"> • pomieszczenia zabiegowe/zakład przyrodolecznicy: <ul style="list-style-type: none"> – dział kąpeli leczniczych wannowych (1 stanowisko), – dział hydroterapii (3 stanowiska), – dział kąpeli/zawijań peloidowych (7 stanowisk), – dział wziewań i zabiegów laryngologicznych (10 stanowisk), – dział masażu leczniczego (3 stanowiska), – dział kinezyterapii indywidualnej (10 stanowiska), – dział kinezyterapii zbiorowej (1 stanowisko), – dział fizykoterapii (85 stanowisk), – dział krioterapii (1 stanowisko), – Inne działy zabiegowe: ultradźwięki (1 stanowisko) <p>Urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego dostępne w obiekcie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – basen rehabilitacyjny; • pomieszczenia ogólne: <ul style="list-style-type: none"> – jadalnia (80 miejsc dla dorosłych w budynku JULIA oraz 50 miejsc w budynku ADRIA), – 3 pokoje pracowników medycznych i administracyjnych, – 7 pomieszczenia higieniczno-sanitarne dla personelu, • pomieszczenia gospodarcze: kuchnia, kotłownia, magazyny żywnościowe, magazyny gospodarcze, pomieszczenie służące do przechowywania środków czystości, • pomieszczenia szpitala/sanatorium uzdrowiskowego dla dzieci: <ul style="list-style-type: none"> – świetlica dla dzieci (1 szt.), – sala kinezyterapii (1 szt.);
	Kierunki lecznicze	<ul style="list-style-type: none"> • choroby ortopedyczno-urazowe, • choroby reumatologiczne, • choroby górnych dróg oddechowych, • choroby dolnych dróg oddechowych;
	Liczba łóżek ogółem	<ul style="list-style-type: none"> • Oddział sanatoryjny dla dorosłych: 147 łóżek, • Oddział sanatoryjny dla dzieci: 30 łóżek;
	Rodzaje udzielanych świadczeń	<ul style="list-style-type: none"> • Lecznictwo uzdrowiskowe,

	Zakres udzielanych świadczeń w rodzaju lecznictwo uzdrowiskowe	<ul style="list-style-type: none"> • Uzdrowiskowe leczenie sanatoryjne dzieci w wieku od 3 do 6 lat pod opieką dorosłych, • Uzdrowiskowe leczenie sanatoryjne dorosłych;
--	---	--

7A.	Nazwa	Centrum Wczasowo-Lecznicze Solar Sanatorium Uzdrowiskowe - OBSŁUGA PERSONALNA
	Uzdrowisko	Szczawnica
	Podmiot leczniczy	Adam Wolfram
Lekarze prowadzący leczenie		
	Liczba ogółem	5
	Lekarze prowadzący leczenie	<ul style="list-style-type: none"> • balneologia i medycyna fizykalna – kontrakt 160 godz., • chirurgia ogólna – kontrakt 160 godz., • otalaryngologia – kontrakt 160 godz., • choroby wewnętrzne – kontrakt 160 godz., • pediatria – kontrakt 160 godz.;
Lekarze nadzorujący zakład przyrodoleczniczy		
	Liczba ogółem	1
	Lekarze nadzorujący zakład przyrodoleczniczy	<ul style="list-style-type: none"> • balneologia i medycyna fizykalna – kontrakt 160 godz.;
Lekarze pełniący dyżur		
	Liczba ogółem	0
	Lekarze pełniący dyżur	0
Pielęgniarki/położne		
	Liczba ogółem	10
	Pielęgniarki/położne	<ul style="list-style-type: none"> • 2 osoby – etat 160 godz., • 8 osób – kontrakt 80 godz./m-c;
Personel zabiegowy/fizjoterapeuci		
	Liczba ogółem	14
	Personel zabiegowy	<ul style="list-style-type: none"> • 10 osób z tytułem magistra – etat 160 g,

		<ul style="list-style-type: none"> 4 – licencjat – kontrakt 160 godz.;
Pozostały personel		
	pozostały personel:	<ul style="list-style-type: none"> dietetyk 1 osoba – etat 160 godz.;

8.	Nazwa	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Sanatorium Uzdrowiskowe „NAUCZYCIEL” Związku Nauczycielstwa Polskiego ZG
	Adres	ul. Połoniny 14 34-460 Szczawnica
	Numer telefonu	18 262 24 67, 18 262 20 05, 18 262 20 04
	Adres poczty elektronicznej	znp@szczawnicanauczyciel.pl nauczyciel_szczawnica@pro.onet.pl
	Adres strony www	www.szczawnicanauczyciel.pl
	Nazwa i dane podmiotu prowadzącego zakład	Związek Nauczycielstwa Polskiego ul. Juliana Smulikowskiego 6/8 00-389 Warszawa tel. 22 318 92 17 znp@znp.edu.pl http://www.znp.edu.pl
	Rodzaj zakładu	Sanatorium uzdrowiskowe
	Charakterystyka zakładu	<p>Obiekt położony jest na terenie o powierzchni 9.070 m². Budynek z 1973 r., posiada 5 kondygnacji (4 piętra) z windą osobową, z pokojami i pomieszczeniami sanitarnymi dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich (5 pokoi), wyposażony w centralne ogrzewanie (piece ECA-IV) i instalacje solarne (pow. 200 m²) oraz w system alarmowy SAP (Siemens), system oddymiania, gaśnice i hydranty. Budynek znajduje się w należyłym stanie technicznym, zapewniającym dalsze, bezpieczne jego użytkowanie. Remonty i modernizacje wykonywane są sukcesywnie w czasie corocznych przerw eksploatacyjnych.</p> <p>Zdjęcie 5. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Sanatorium</p>

Uzdrowskie „NAUCZYCIEL” Związku Nauczycielstwa Polskiego ZG

Źródło: www.szczawnicanauczyciel.pl

Pomieszczenia:

- pomieszczenia pielęgnacyjne:
 - 2 gabinety lekarskie,
 - 1 punkt pielęgniarstwa,
 - 1 gabinet zabiegowy wyposażony w: nebulizator, koncentrator tlenu, aparat EKG, wózek inwalidzki,
 - pracownie: 1 - pracownia spirometryczna, gabinet laryngologiczny,
 - 1 sala intensywnego nadzoru lekarsko-pielęgniarskiego wyposażona w: łóżko antystatyczne do intensywnej terapii, kardiomonitor, defibrylator, elektryczne urządzenie do ssania, zestaw do intubacji, zestaw do wentylacji (worek samorozprężalny), instalacje gazów medycznych,
 - zbiorowe WC – 2;
 - pokoje łóżkowe:
 - liczba ogółem: 65,
 - jednoosobowe z węzłem sanitarnym: 11+14 studio,
 - dwuosobowe z węzłem sanitarnym: 20+2 studiu,
 - wielooosobowe z węzłem sanitarnym: 19,

		<ul style="list-style-type: none"> • pomieszczenia zabiegowe/zakład przyrodolecznicy: <ul style="list-style-type: none"> – dział kąpeli leczniczych wannowych (5 stanowisk), – dział hydroterapii (3 stanowiska), – dział kąpeli/zawijań peloidowych (12 stanowisk), – dział wziewań i zabiegów laryngologicznych (9 stanowisk), – dział masażu leczniczego (2 stanowiska), – dział kinezyterapii indywidualnej (12 stanowisk), – dział kinezyterapii zbiorowej (15 stanowisk), – dział fizykoterapii (9 stanowisk), – dział światłolecznictwa (5 stanowisk), • pomieszczenia ogólne: <ul style="list-style-type: none"> – jadalnia (125 miejsc), – 6 pokoi pracowników medycznych i administracyjnych, – 8 pomieszczeń higieniczno-sanitarnych dla personelu, • pomieszczenia gospodarcze: <ul style="list-style-type: none"> – kuchnia, – kotłownia, – magazyny żywnościowe, – magazyny gospodarcze, – pomieszczenie służące do przechowywania środków czystości, – garaż, – pomieszczenie instalacji solarnej, – pomieszczenia na czystą i brudną bieliznę, – warsztat konserwatora, – budynek agregatu prądotwórczego, • inne pomieszczenia: <ul style="list-style-type: none"> – sala konferencyjna, – biblioteka, – stołówka personelu, – bilard, – sala tenisa stołowego;
	Kierunki lecznicze	<ul style="list-style-type: none"> • choroby ortopedyczno-urazowe, • choroby reumatologiczne, • choroby górnych dróg oddechowych, • choroby dolnych dróg oddechowych, • cukrzyca, • otyłość,

		<ul style="list-style-type: none"> choroby endokrynologiczne;
	Liczba łóżek ogółem:	Oddział sanatoryjny: 125 łóżek
	Rodzaje udzielanych świadczeń	<ul style="list-style-type: none"> Lecznictwo uzdrowiskowe, Turnusy rehabilitacyjne PFRON/PCPR/MOPS, Świadczenia udzielane na zasadach pełnej odpłatności, Uzdrowiskowe leczenie sanatoryjne dorosłych

8A.	Nazwa	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Sanatorium Uzdrowiskowe „NAUCZYCIEL” Związku Nauczycielstwa Polskiego ZG, ul. Połoniny 14 - OBSŁUGA PERSONALNA
	Uzdrowisko	Szczawnica
	Podmiot leczniczy	Związek Nauczycielstwa Polskiego
Lekarze prowadzący leczenie		
	Liczba ogółem	1
	Lekarze prowadzący leczenie	specjalista medycyny rodzinnej, I stopnia medycyny ogólnej + kurs z zakresu podstaw balneologii, umowa o pracę - pełny etat,
Lekarze nadzorujący zakład przyrodolecznicy		
	Liczba ogółem	1
	Lekarze nadzorujący zakład przyrodolecznicy	specjalista balneologii i medycyny fizykalnej, specjalista położnictwa i ginekologii, specjalista seksuologii, dr n. medycznych – kontrakt odpowiadający pełnemu etatowi,
Lekarze pełniący dyżur		
	Liczba ogółem	
	Lekarze pełniący dyżur	Dyżury lekarskie pod telefon
Pielęgniarki/położne		
	Liczba ogółem	6
	Pielęgniarki/położne	<ul style="list-style-type: none"> 2 osoby pełny etat, w tym jedna posiada licencjat pielęgniarstwa, 1 osoba pełny etat - licencjat pielęgniarstwa + kurs pielęgniarstwo rodzinne, kurs specjalistyczny w zakresie resuscytacji krążeniowo-oddech., kurs specj. w zakresie wykonywania i interpretacji zapisu elektrokardiologicznego, 1 osoba kontrakt – mgr pielęgniarstwa + kurs specj. w zakresie leczenia ran, kurs piel. opieki długoterminowej, kurs piel.

		środowiska nauczania i wychowania, <ul style="list-style-type: none"> • 2 osoby - umowa zlecenie;
Personel zabiegowy/fizjoterapeuci		
	Liczba ogółem	4
	Personel zabiegowy	<ul style="list-style-type: none"> • z tytułem magistra: 1 osoba – pełny etat, • z tytułem licencjata: 1 osoba – pełny etat, • z tytułem technika: 2 osoby – pełny etat,
Pozostały personel		
	pozostały personel:	<ul style="list-style-type: none"> • dietetyk/specjalista ds. żywienia i dietetyki – 1 osoba – pełny etat, • pomocnik rehabilitanta – 2 osoby – pełny etat;

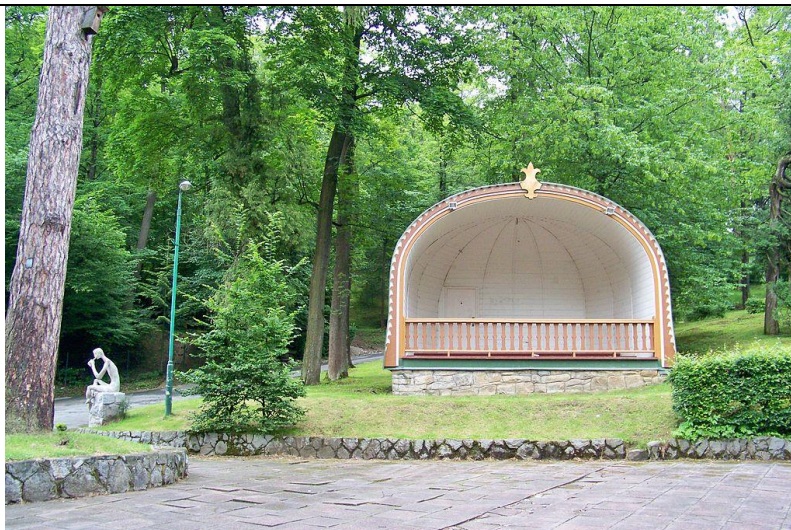
7.2 Urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego

Zgodnie z art. 5 obowiązującej Ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1056) lecznictwo uzdrowiskowe jest prowadzone przy wykorzystaniu urządzeń lecznictwa uzdrowiskowego służących do leczniczego wykorzystania naturalnych surowców leczniczych oraz właściwości leczniczych klimatu.

W Szczawnicy takimi urządzeniami lecznictwa są w szczególności:

1.	Nazwa	Pijalnia Wód Mineralnych
	Adres	Plac Dietla 1 34-460 Szczawnica pijalnia@uzdrowiskoszczawnica.pl
	Zakład prowadzący	Uzdrowisko Szczawnica Spółka Akcyjna
	Charakterystyka zakładu	Pijalnia Wód Mineralnych znajduje się w centrum uzdrowiska, w ścisłej strefie A, we wschodniej części Placu Dietla w stylowym „Domu nad zdrojami”, wybudowanym przez Józefa Stefana Szalaya w 1863 roku. W 2002 roku został zniszczony przez pożar, a Pijalnia została przeniesiona w inne miejsce. Odbudowy „Domu nad Zdrojami” w jego historycznej lokalizacji podjęła się rodzina Mańkowskich. W 2008 roku budynek przy Placu Dietla został ponownie otwarty. Obecnie znajduje się tu przepiękna stylowa pijalnia sześciu wód mineralnych a na piętrze Galeria Pijalni Wód Mineralnych.

		<p>Pijalnia mieści się w budynku trzykondygnacyjnym murowanym, odrestaurowanym.</p> <p>W pijalni dostępna jest woda lecznicza z ujęć: Stefan, Józef, Józefina, Jan, Helena, Magdalena.</p> <p>Zdjęcie 6. Pijalnia Wód Mineralnych</p> <p>Źródło: www.uzdrowiskoszczawnica.pl</p>
2.	Nazwa	Park Górny Uzdrowiskowy
	Położenie	Park zlokalizowany w strefie uzdrowiskowej A, w północnej części centrum Szczawnicy, po wschodniej stronie ulicy Zdrojowej i placu Józefa Dietla. Przy parku zlokalizowany jest budynek Sanatorium Inhalatorium, gdzie znajdują się pomieszczenia higieniczno-sanitarne.
	Powierzchnia	10 hektarów
	Charakterystyka	<p>Park Górny Uzdrowiskowy został utworzony w 1824 roku przez Jana Kutscherę. W późniejszych latach o park zadbał Józef Szalay, który sprowadził rzadkie okazy drzew. Zadbał również o zorganizowanie w parku kwiatnych klombów, postawienie ławeczek, wybudowanie wygodnych chodników.</p> <p>Zdjęcie 7. Park Górny Uzdrowiskowy</p>

Źródło: https://pl.wikipedia.org/wiki/Park_G%C3%B3rny_w_Szczawnicy

Na terenie parku znajduje się wiele zabytkowych obiektów, wille, pensjonaty, hotele, wiele rzeźb i pomników. Do ważniejszych należą:

- neogotycka kaplica zdrojowa z lat 1844–1847, nad placem Dietla i tuż obok muszla koncertowa zbudowana w 1950 roku,
- budynek Inhalatorium, zbudowany w latach 1934–1936,
- sanatorium, obecnie Hotel Modrzewie,
- dom gościnny Malinowa,
- sanatorium Świerki,
- gruntownie przebudowany Dworzec Gościnny z 1884 roku,
- willa Pod Batorym, obecnie stojący w tym miejscu nowy Hotel Batory,
- willa Modrzewie, obecnie stojący w tym miejscu Hotel Modrzewie,
- wille Palma, wille Szalay, Alma, Biała i Żółta Sokolica i wiele innych,
- popiersie Józefa Szalaya;

3.	Nazwa	Park Dolny Uzdrowiskowy
	Położenie	Park w centrum Szczawnicy po północnej stronie ulicy Głównej, u podnóża góry Bryjarki, ograniczony ulicami: Park Dolny i Aleją Parkową, graniczący z dzielnicą Szczawnicy Miedziusie.
	Powierzchnia	4,0 hektara (w tym 1111 m ² stawu)

Charakterystyka	<p>Park został utworzony w latach 1861–1868. Jego powstanie związane było z planami zagospodarowania znajdujących się tu źródeł: „Szymona”, „Anieli” i „Heleny”. Józef Szalay wydzierżawił 20 stycznia 1860 roku na okres 50 lat 17,5 morgi gruntu Spółce Zdrojowisk Krajowych, pod warunkiem założenia przez nią Zakładu Kąpielowego. Już w 1860 roku wybudowano szereg drewnianych obiektów, a źródła ujęto w kamienne cembrowiny. Po wygaśnięciu umowy dzierżawy w 1910 roku Dolny Zakład stał się własnością Adama Stadnickiego.</p> <p>W 2012 roku przeprowadzono gruntowną rewitalizację parku, odnowiono altany, oczyszczono i uregulowano staw, oraz zasadzono nowe, rzadkie gatunki drzew i roślin.</p> <p>Park został ogrodzony, zamontowano też nowe, stylowe ławki i utworzono plac zabaw dla dzieci.</p> <p>Do ważniejszych obiektów na terenie parku należą:</p> <ul style="list-style-type: none">• „Hydropatia”, obecnie willa „Maria”,• pensjonat „Pod Mickiewiczem”, obecnie „Chemik” (w latach 1964–1995 należący do Krakowskich Zakładów Sodowych, obecnie w rękach prywatnych),• źródło „Wanda”,• kaplica Matki Bożej Częstochowskiej,• willa „Szwajcarka Dolna”, powstała w latach 70. XIX wieku,• willa „Leonówka” z lat 1866–1870,• „Klub Kuracjusza” (później zwany „Zaciszem”, obecnie – restauracja „Alt”),• sztuczna grotta z 1890 roku sławiąca Mikołaja Zyblikiewicza,• pensjonat „Marta” z 1876 roku,• źródło „Szymon”. <p>W centralnej części parku znajduje się oczko wodne oraz altana.</p> <p>Zdjęcie 8. Park Dolny</p>
------------------------	---

Źródło: https://pl.wikipedia.org/wiki/Park_Dolny_w_Szczawnicy

4.	Nazwa	Rehabilitacyjny basen uzdrowiskowy
	Zakład prowadzący	Sanatorium Uzdrowiskowe „BUDOWLANI” ul. Zdrojowa 27 34-460 Szczawnica
	Charakterystyka	<p>Basen wewnątrz obiektu, napełniony wodą użytkową, o wymiarach: 8m x 16,5 m i głębokości od 105 cm do 145 cm z atrakcjami:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przeciwprąd, • gejzer powietrzny, • masaż ścienny 4-dyszowy, • kaskada wodna. <p>Strefa SPA przy basenie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sauna sucha (5-osobowa), • łaźnia parowa (5-osobowa), • sauna aroma (5-osobowa), • prysznic wrażeń, • wiadro bosmańskie, • słoneczna łączka, • jacuzzi, • strefa relaksu.

Zdjęcie 9. Rehabilitacyjny basen uzdrowiskowy

Źródło: <http://www.spabudowlani.pl/basen>

7.3 Plany w zakresie zakładów i urządzeń leczniczych

Uzdrowisko Szczawnica posiada wyjątkowo cenne naturalne surowce lecznicze, korzystne położenie oraz naturalne walory przyrodnicze, które pozwalają mu się systematycznie rozwijać. Jak dotąd odrestaurowano już wiele obiektów uzdrowiskowych: pijalnia, rozlewnia wody, obiekty gastronomiczne, hotelowe, Dworzec Gościnny. Stworzono nowy układ urbanistyczno-przestrzenny centralnego Placu Dietla oraz wybudowano nowe altany i publiczne ujęcia wód. Obiekty te są pieczołowicie odtwarzane przy zachowaniu XIX wiecznego stylu architektonicznego, ale w standardzie XXI wieku.

Wybudowano najdłuższą w Polsce uzdrowiskową promenadę spacerową (deptak) wzdłuż potoku Grajcarek, która stanowi uzupełnienie infrastruktury uzdrowiskowej i znakomitą atrakcję turystyczną i rekreacyjną. Odtworzono również i odrestaurowywano ścieżki spacerowe, parków, zieleni. Władze samorządowe Szczawnicy skutecznie zrealizowały program estetyzacji uzdrowiska oraz program ekologiczny związany z uporządkowaniem gospodarki odpadami, ściekowej i wodnej. Zmodernizowane lub odrestaurowane zostały Parki Zdrojowe, ulice, chodniki, oświetlenie i zieleń miejska. Planuje się także inne prace związane między innymi z budową parkingów i wprowadzeniem nowego układu komunikacyjnego.

Poniżej wymieniono projekty współfinansowane przez Unię Europejską dotyczące infrastruktury turystycznej i uzdrowiskowej na lata 2007-2013:

1. Rozbudowa i modernizacja ujęć i stacji uzdatniania wody dla miasta Szczawnica z elementami ochrony środowiska,
2. Kompleksowa rehabilitacja i modernizacja sieci kanalizacyjnej i wodociągowej dla Uzdrowiska Szczawnica,
3. Poprawa jakości infrastruktury turystycznej w rejonie Pienińskiego Parku Narodowego,
4. Rewitalizacja uzdrowiskowego Parku Dolnego w Szczawnicy wraz z elementami małej architektury uzdrowiskowej,
5. Rewitalizacja placu Dietla oraz promenady spacerowej do pijalni w Szczawnicy wraz z elementami małej architektury uzdrowiskowej i przebudową pijalni wody mineralnej,
6. Poprawa bezpieczeństwa ruchu turystycznego na ścieżce pieszo-rowerowej łączącej centrum Uzdrowiska Szczawnica ze Słowacją,
7. System międzynarodowej informacji turystycznej dla miasta Szczawnica,
8. Wzrost atrakcyjności turystycznej Szczawnicy i Leśnicy - miast pogranicza polsko - słowackiego poprzez rozbudowę infrastruktury turystycznej,
9. Rozbudowa systemu wodno-kanalizacyjnego Szczawnicy i Spiżkiej Beli, jako element ochrony środowiska i budowania wspólnej oferty turystycznej

oraz na lata 2014-2020:

1. Uzdrowiska pogranicza polsko-słowackiego jako rozpoznawalny w skali Europy obszary realizacji turystyki zdrowotnej – etap I – budowa pętli rowerowej łączącej miejscowości uzdrowiskowe Doliny Popradu,
2. Poprawa jakości infrastruktury rekreacyjnej na terenie sołectwa Jaworki,
3. Wsparcie rozwoju turystyki rowerowej w mieście Biała Spiska.

W ramach Gminnego Programu Rewitalizacji przyjętego Uchwałą Nr XXXIV/244/2017 Rady Miejskiej w Szczawnicy z dnia 10 kwietnia 2017 r. zaplanowano 21 zadań zgłoszonych w procesie otwartego naboru. Zadania dotyczące infrastruktury turystycznej i uzdrowiskowej, zostały zaprezentowane w poniższej tabeli.

Lp.	Nazwa zadania	Wartość projektu	Termin realizacji	Źródło finansowania
1.	Rewitalizacja obszaru pomiędzy historyczną częścią Uzdrowiska, a promenadą nad Grajcarkiem wraz z rozwiązaniem problemów społecznych występujących na tym obszarze	5 500 000,00	wrzesień 2017 – wrzesień 2018	RPO WM, oś 11.1, środki własne

2.	Rewitalizacja przestrzeni publicznej w centrum miasta wraz z utworzeniem parku pamięci na cmentarzu szalayowskim	3 500 000,00	styczeń 2018 – wrzesień 2020	RPO WM, oś 11.1, środki własne
3.	Rewitalizacja Sanatorium Uzdrowiskowego Budowlani w Szczawnicy z rozszerzeniem przedmiotu działalności o rehabilitację	5 270 000,00	październik 2017 – grudzień 2018	Środki własne
4.	Budowa Centrum Usług Zdrowotnych, Rehabilitacyjnych oraz Edukacji Zdrowotnej pn.: Pienińskie Centrum Medyczne w Szczawnicy	8 424 485,25	październik 2017 – grudzień 2019	RPO WM (oś 12), środki własne
5.	Czysta Szczawnica – kompleksowy program likwidacji niskiej emisji na terenie Uzdrowiska i poprawy efektywności energetycznej	15 000 000,00	wrzesień 2017 – grudzień 2022	RPO WM (oś 4), WFOŚiGW, NFOŚiGW, środki własne
6.	Modernizacja i rozbudowa sanatorium uzdrowiskowego Papiernik	35 000 000,00	grudzień 2017 – grudzień 2020	RPO WM, oś 11.1, środki własne
7.	Rewitalizacja Górnego Parku Zdrojowego w Szczawnicy wraz z elementami małej architektury	3 000 000,00	grudzień 2017 – grudzień 2020	RPO WM, oś 11.1, środki własne
8.	Rewitalizacja zabytkowego Pałacu z galerią spacerową przy Placu Dietla wraz z przylegającą infrastrukturą	12 000 000,00	grudzień 2017 – grudzień 2020	RPO WM, oś 11.1, środki własne
9.	Rewitalizacja zakładu przyrodoleczniczego i nadanie mu funkcji centrum uzdrowiskowego	8 000 000,00	grudzień 2017 – grudzień 2020	grudzień 2017 – grudzień 2020
10.	Poprawa efektywności energetycznej osiedli XX-lecia oraz Połoniny w Szczawnicy	5 300 000,00	wrzesień 2017 – grudzień 2023	środki własne, RPO WM działanie 4.3.4, WFOŚiGW, NFOŚiGW (pożyczki,

				poręczenia, częściowe umorzenie)
--	--	--	--	--

Źródło: Gminny Program Rewitalizacji Miasta i Gminy Szczawnica na lata 2017-2023

ROZDZIAŁ 8.

Kierunki lecznictwa

8.1 Wskazanie kierunków leczniczych dla uzdrowiska

W art. 13 Ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1056), ustawodawca zawarł katalog kierunków leczniczych dla uzdrowisk.

Zgodnie z § 4 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 5 stycznia 2012 roku w sprawie sposobu kierowania i kwalifikowania pacjentów do zakładów lecznictwa uzdrowiskowego (Dz. U. 2012, poz. 14) wydanego na podstawie powyższego zapisu Ustawy, dla uzdrowisk ustalono, że przy kwalifikowaniu pacjenta do zakładu lecznictwa uzdrowiskowego lekarz ocenia:

1. stan zdrowia pacjenta;
2. możliwość leczenia uzdrowiskowego przy wykorzystaniu właściwości naturalnych surowców leczniczych;
3. przebieg choroby będącej wskazaniem do leczenia uzdrowiskowego lub rehabilitacji uzdrowiskowej, w ramach kierunków leczniczych uzdrowisk, o których mowa w art. 13 ust. 1 ustawy (Dz. U. z 2017 r., poz. 1056);
4. efekty przebytego w przeszłości leczenia uzdrowiskowego lub rehabilitacji uzdrowiskowej, jeżeli pacjent korzystał z tej formy leczenia lub rehabilitacji;
5. zdolność pacjenta do samoobsługi i samodzielnego poruszania się lub zdolność pacjenta do samoobsługi i samodzielnego przemieszczania się na wózku inwalidzkim.

Ponadto, zgodnie z § 5 rozporządzenia Ministra Zdrowia (Dz. U. 2012, poz. 14) przeciwwskazania do lecznictwa uzdrowiskowego albo rehabilitacji uzdrowiskowej stanowią:

1. stan chorobowy, w którym leczenie uzdrowiskowe albo rehabilitacja uzdrowiskowa przy wykorzystaniu właściwości naturalnych surowców leczniczych mogłyby spowodować pogorszenie stanu zdrowia pacjenta;
2. choroba zakaźna w fazie ostrej;
3. ciąża i połóg;
4. czynna choroba nowotworowa oraz okres przed upływem:
 - a) 5 lat w przypadku: czerniaka złośliwego, białaczki, ziarnicy złośliwej, chłoniaków złośliwych, nowotworów nerki,

- b) 12 miesięcy w przypadku innych nowotworów złośliwych
- od zakończenia leczenia operacyjnego, chemioterapii lub radioterapii, z wyłączeniem leczenia hormonalnego.

Rozporządzenie MZ (Dz. U. 2012, poz. 14) ponadto zawiera wykaz:

1. Szczegółowych wskazań i przeciwwskazań do leczenia uzdrowiskowego w poszczególnych rodzajach zakładów lecznictwa uzdrowiskowego (załącznik nr 1 do rozporządzenia);
2. Szczegółowych wskazań i przeciwwskazań do rehabilitacji uzdrowiskowej w poszczególnych rodzajach zakładów lecznictwa uzdrowiskowego (załącznik nr 2 do rozporządzenia).

Mając na uwadze powyższe zapisy Ustawy (Dz. U. z 2017 r., poz. 1056) i rozporządzenia MZ (Dz. U. 2012, poz. 14) oraz lecznicze właściwości wszystkich obecnych tu czynników uzdrowiskowych, w tym: ukształtowanie terenu, klimat oraz naturalne surowce lecznicze, a także wyniki prac naukowych na temat gminy i jej zasobów, dla uzdrowiska Szczawnica określono następujące profile lecznicze:

- choroby ortopedyczno-urazowe,
- choroby reumatologiczne,
- choroby górnych dróg oddechowych,
- choroby dolnych dróg oddechowych,
- otyłość,

8.2 Przeciwwskazania dla uzdrowiska

Przeciwwskazania do leczenia uzdrowiskowego oznaczają te grupy chorób i jednostek chorobowych, które wymagają leczenia innymi metodami niż te, które stosuje się w uzdrowisku. Choroby te wymagają zwykle intensywnego leczenia w szpitalu. Poniższe bezwzględne przeciwwskazania do leczenia uzdrowiskowego nie zależą od rodzaju uzdrowiska i typu zakładu leczniczego, ale dotyczą wszystkich uzdrowisk, zatem i Szczawnicy.

Zgodnie z rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 5 stycznia 2012 roku w sprawie sposobu kierowania i kwalifikowania pacjentów do zakładów lecznictwa uzdrowiskowego (Dz. U. 2012, poz. 14) przeciwwskazania do leczenia uzdrowiskowego dla poszczególnych rodzajów zakładów lecznictwa uzdrowiskowego (załącznik nr 1 do powyższego rozporządzenia) stanowią:

1. Przeciwwskazania ogólne (bezwzględne):

- ostre choroby zakaźne,
- przewlekłe choroby zakaźne (czynna gruźlica, choroby weneryczne, pasożytnicze),
- ogniska zapalne (ropne zapalenie migdałów, ropnie okołożębowe, grzybica skóry),
- żółtaczką,
- choroby mające istotne wskazania do zabiegów chirurgicznych (kamica nerkowa, pęcherzyka żółciowego itp.),
- pełnoobjawowa niewydolność krążenia i oddychania,
- niewydolność narządowa wątroby i nerek,
- skazy krwotoczne ciężkiego stopnia,
- choroby psychiczne, niedorozwój umysłowy znacznego stopnia,
- poważne zaburzenia osobowości i zachowania,
- zespół psychoorganiczny, otępienie starcze,
- zniedołężnienie całkowite, niesprawność do samoobsługi,
- choroby wyniszczające układowe,
- choroby w ciężkim stanie ogólnym z przeciwwskazaniem do transportu,
- dużego stopnia nieotrzymania moczu i kału,
- alkoholizm i narkomania,
- padaczka z częstymi napadami,
- czynna choroba nowotworowa,
- stany w przebiegu leczenia operacyjnego lub zachowawczego nowotworów nerki, czerniaka złośliwego, białaczki i ziarnicy złośliwej oraz chłoniaków złośliwych przed upływem 5 lat, pozostałe przed upływem 1 roku od zakończenia leczenia,
- ciąża i okres karmienia,
- ostre zapalne i niedokrwienia choroby kardiologiczne,
- groźne zaburzenia rytmu, w tym napadowe migotanie przedsionków,
- nadciśnienie tętnicze 3 stopnia z dwoma i więcej czynnikami ryzyka;

2. Przeciwwskazania szczegółowe:

1) choroby ortopedyczno-urazowe:

- nowotwory złośliwe kości lub chrząstki stawowej w okresie do 12 miesięcy od zakończenia leczenia operacyjnego, chemioterapii lub radioterapii,
- stany po złamaniach kości kończyn z opóźnionym zrostem, stawem rzekomym lub powikłane zapaleniem kości lub szpiku kostnego,
- zapalenie kości lub szpiku kostnego z odczynem ogólnym lub czynnymi przetokami,
- stany po zabiegach operacyjnych ortopedycznych z niezdolnością do samoobsługi,

- stany po urazach kręgosłupa z objawami tetraplegii, z odleżynami lub z niezdolnością do samoobsługi;

2) choroby układu nerwowego:

- stanu po udarach mózgowych z utrwalonymi niedowładami z afazją sensoryczną lub motoryczną, zespołem psychoorganicznym oraz z pełną niepełnosprawnością,
- padaczka z często powtarzającymi się napadami (jeden raz w miesiącu lub częściej),
- stwardnienie rozsiane w okresie ostrego rzutu lub z często powtarzającym się rzutami,
- całkowite wypadnięcie jądra galaretowatego i inne stany chorobowe ze wskazaniem do operacji,
- stany po udarach mózgowych z utrwalonymi niedowładami, z afazją sensoryczną lub motoryczną, zespołem psychoorganicznym oraz pełną niepełnosprawnością,
- stany po urazach kręgosłupa z objawami tetraplegii, powikłane z odleżynami lub niezdolnością do samoobsługi,
- stany pourazowe, pozapalne lub pooperacyjne mózgu, rdzenia i inne choroby neurologiczne z dysfunkcją ruchową uniemożliwiającą podstawową samoobsługę;

3) choroby reumatologiczne:

- reumatoidalne zapalenie stawów w IV stopniu sprawności czynnościowej (unieruchomienie w łóżku);
- zaostrzenie stanu zapalnego w reumatoidalnym zapaleniu stawów z odczynem ogólnym (stany gorączkowe, świeże wysięki, duże obrzęki stawowe),
- ograniczenie funkcji ruchowych w przebiegu reumatoidalnego zapalenia stawów, zeszywniającego zapalenia stawów kręgosłupa i innych artropatii, z całkowitą niepełnosprawnością,
- zaawansowane zmiany narządowe w przebiegu schorzeń reumatoidalnych,
- układowe choroby tkanki łącznej w fazie ostrej,
- infekcyjne zapalenie kości lub stawów w fazie ostrej,
- stany w przebiegu chorób reumatycznych wymagające pilnej interwencji,
- chirurgicznej lub ortopedycznej;

4) choroby górnych dróg oddechowych:

- nowotwory złośliwe górnych dróg oddechowych przed upływem 12 miesięcy od zakończenia leczenia operacyjnego, chemioterapii lub radioterapii,
- ostre infekcje górnych dróg oddechowych, wymagające intensywnej farmakoterapii,
- choroby górnych dróg oddechowych z upośledzoną drożnością w wyniku znacznego przerostu adenoidalnego lub skrzywienia przegrody nosa, wymagające zabiegu operacyjnego,

- Zespół Meniera lub zespoły pseudomenierowskie;

5) choroby dolnych dróg oddechowych:

- gruźlica płuc lub opłucnej w okresie aktywnym,
- nowotwory złośliwe dolnych dróg oddechowych przed upływem 12 miesięcy od zakończenia leczenia operacyjnego, chemioterapii lub radioterapii,
- pełnoobjawowa niewydolność oddechowa lub oddechowo-kръżeniowa,
- ostre zapalenie oskrzeli, płuc lub opłucnej,
- dychawica oskrzelowa o ciężkim przebiegu, ze stanami astmatycznymi w wywiadzie,
- rozstrzenie oskrzeli na tle gruźliczym,
- krwawienie lub krwotoki z górnych dróg oddechowych oraz stany po krwotokach płucnych;

6) choroby układu trawienia:

- nowotwory złośliwe układu trawienia przed upływem 12 miesięcy od zakończenia leczenia operacyjnego, chemioterapii lub radioterapii,
- ostre wirusowe zapalenie wątroby,
- pełnoobjawowy marskość wątroby,
- niewydolność wątroby niesklasyfikowane gdzie indziej,
- zwężenie odźwiernika z owrzodzeniem i krwawieniem,
- choroby żołądka i jelit przebiegające z krwawieniem z przewodu pokarmowego,
- choroby żołądka, jelit, pęcherzyka żółciowego wymagającego leczenia operacyjnego,
- choroby Leśniowskiego-Crohna z ciężkim przebiegu,
- wrzodziejące zapalenie jelita grubego o ciężkim przebiegu,
- ostre zapalenie trzustki,
- nawracające, niezdiagnozowane zaburzenia żołądkowo-jelitowe (biegunki, zaparcia, bóle brzucha, krwawienia z przewodu pokarmowego);

7) cukrzyca:

- cukrzyca typu 1 albo typu 2 w okresie kwasicy, stan przedśpiączkowy,
- zespół stopy cukrzycowej ze zgorzelą wymagający interwencji chirurgicznej,
- stany po amputacji kończyn z niezagojoną raną operacyjną,
- cukrzyca z nefropatią w okresie mocznicy,
- cukrzyca z makroangiopatią kończyn dolnych w okresie III albo IV choroby naczyniowej,
- cukrzyca z niewydolnością krąŜenia w klasie niewydolności serca III albo IV według NYHA,
- pełna niezdolność do samoobsługi z powodu powikłań cukrzycy lub chorób towarzyszących;

8) otyłość:

- otyłość z cukrzycą powikłaną zmianami naczyniowymi,
- otyłość z pełnoobjawową niewydolnością krążenia,
- otyłość u osób ze znacznym ograniczeniem umysłowym;

9) osteoporoza:

- osteoporozy wtórne w przebiegu przewlekłej niewydolności nerek, szpiczaka mnogiego, nadczynności tarczycy, nadczynność przytarczyc, nadczynności kory nadnerczy,
- osteoporoza ze świeżym złamaniem,
- osteoporoza późna za ograniczeniem zdolności podstawowej samoobsługi lub powikłana niewydolnością układu krążenia i oddechowego;

10) choroby nerek i dróg moczowych:

- nowotwór złośliwy nerki przed upływem 5 lat od zakończenia leczenia operacyjnego, chemioterapii, radioterapii,
- nowotwór złośliwy moczowodu, pęcherza moczowego, nieokreślonych narządów moczowych przed upływem 12 miesięcy od zakończenia leczenia operacyjnego, chemioterapii lub radioterapii,
- ostre stany zapalne nerek i dróg moczowych,
- choroby nerek z utrwalonym wysokim nadciśnieniem tętniczym,
- schyłkowa niewydolność nerek w stadium V - z objawami mocznicy, dotyczy pacjentów, którzy nie rozpoczęli leczenia nerkozastępczego,
- kamica nerkowa zagrażające powstaniem wodonercza lub roponercza, wymagająca leczenia operacyjnego,
- ostre kłębuszkowe zapalenie nerek lub zaostrzenie przewlekłego zapalenia nerek,
- przetoka pochwowo-pęcherzowe lub pochwowo-odbytnicze,
- zespół nerczycowy z niewydolnością nerek,
- krwimocz nawracający o nieustalonej etiologii.

ROZDZIAŁ 9

Obszary i tereny górnicze

Zgodnie z art. 34 Ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1056), gmina, która występuje o potwierdzenie możliwości prowadzenia lecznictwa uzdrowiskowego, winna posiadać złoża naturalnych surowców leczniczych zlokalizowane na określonym obszarze górniczym.

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. 2018, poz. 650, 723) określa, co rozumiemy pod pojęciem obszar górniczy, teren górniczy i zakład górniczy:

- **obszarem górniczym** jest przestrzeń, w granicach której przedsiębiorca jest uprawniony do wydobywania kopaliny, podziemnego bezzbiornikowego magazynowania substancji, podziemnego składowania odpadów, podziemnego składowania dwutlenku węgla oraz prowadzenia robót górniczych niezbędnych do wykonywania koncesji;
- **terenem górniczym** jest przestrzeń objęta przewidywanymi szkodliwymi wpływami robót górniczych zakładu górniczego;
- **zakładem górniczym** jest wyodrębniony technicznie i organizacyjnie zespół środków służących bezpośrednio do wykonywania działalności regulowanej ustawą w zakresie wydobywania kopaliny ze złóż, a w podziemnych zakładach górniczych wydobywających węgiel kamienny wraz z pozostającym w związku technologicznym z wydobyciem kopaliny przygotowaniem wydobytej kopaliny do sprzedaży, podziemnego bezzbiornikowego magazynowania substancji, podziemnego składowania odpadów albo podziemnego składowania dwutlenku węgla, w tym wyrobiska górnicze, obiekty budowlane, urządzenia oraz instalacje.

Obszar górniczy podlega wpisowi do rejestru obszarów górniczych i zamkniętych podziemnych składowisk dwutlenku węgla. Granice obszaru i terenu górniczego określonego w koncesji podlegają ogłoszeniu w sposób zwyczajowo przyjęty w gminie. Rejestr obszarów górniczych i zamkniętych podziemnych składowisk dwutlenku węgla, zgodnie z art. 152a ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. 2018, poz. 650, 723) stanowi szczegółową ewidencję wszystkich obszarów górniczych wyznaczonych w Polsce. Prowadzony jest w księgach rejestrowych oraz w aktualizowanej na bieżąco, ogólnodostępnej bazie danych MIDAS (podsystem Rejestr Obszarów Górniczych). Informacje dotyczące obszarów i terenów górniczych gromadzone są w bazie ROG w postaci danych opisowych (nazwa, powierzchnia, położenie administracyjne, status – aktualny lub

zniesiony, numer w rejestrze, nazwa złoża i rodzaj kopaliny) oraz danych przestrzennych (kontury obszarów i terenów górniczych). Ponadto, baza ROG udostępnia szczegóły decyzji ustanawiających, zmieniających i likwidujących obszary i tereny górnicze (data wydania, wydawca, termin ważności) wraz z informacjami o przedsiębiorcach eksploatujących kopaliny w granicach wyznaczonych obszarów górniczych.

9.1 Granice obszarów górniczych

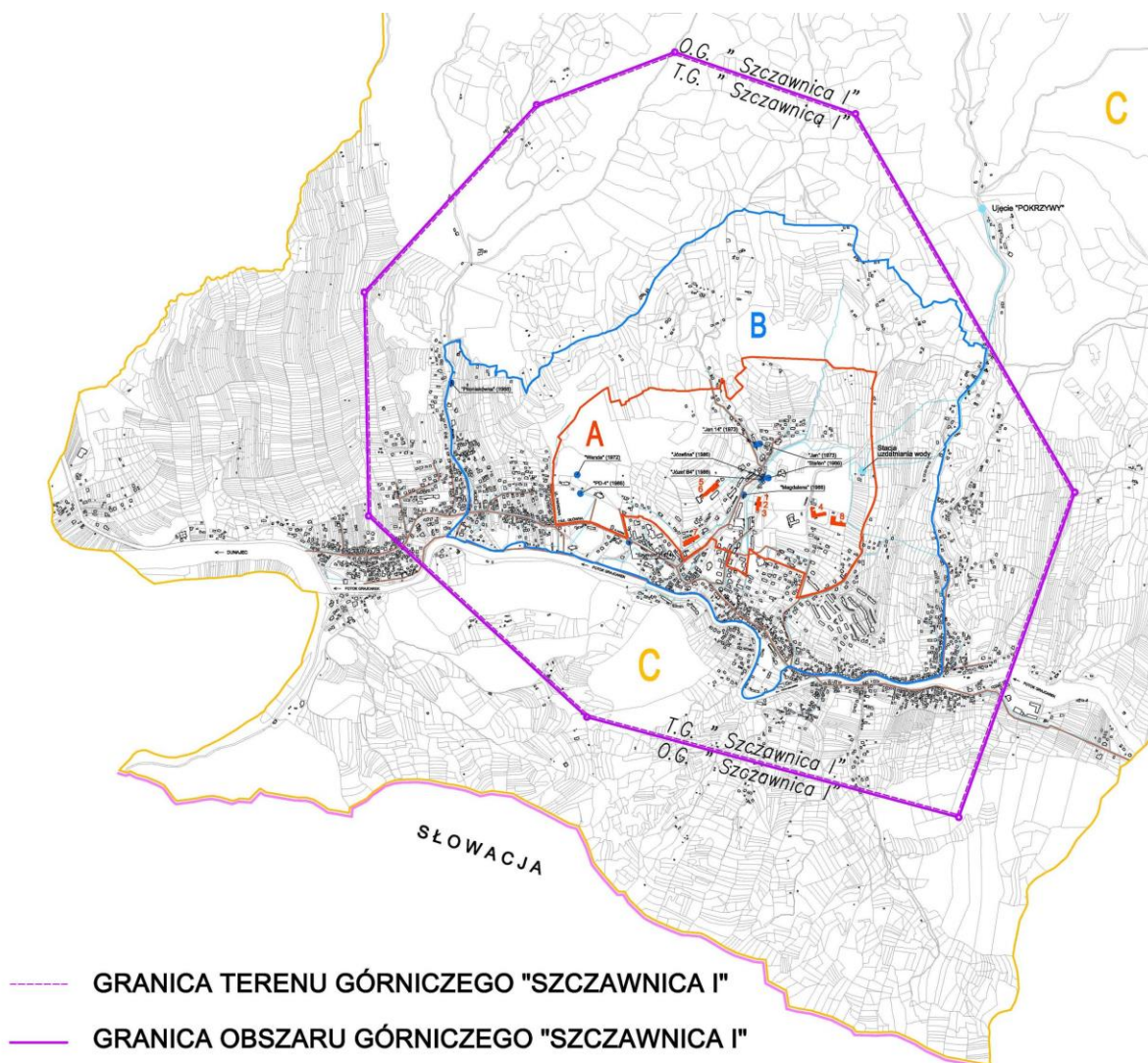
Część obszaru rewitalizacji zlokalizowana jest w granicach obszaru i terenu górniczego „Szczawnica I” (nr w rejestrze 5/1/35) o powierzchni 8,41 km², ustanowionego dla złoża wód leczniczych oraz jego eksploatacji. Użytkownikiem z ROG jest Przedsiębiorstwo „Uzdrowisko Szczawnica” S.A. Na obszarze tym obowiązują przepisy szczególne wynikające z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. 2018, poz. 650, 723), na którym wszelka zamierzona i prowadzona działalność inwestycyjna oraz jakkolwiek ingerencja w środowisko, w tym dotycząca prac wiertniczych i wszelkich robót ziemnych wymaga uzgodnienia z Uzdrowiskowym Zakładem Górniczym w Szczawnicy oraz z Dyrektorem Okręgowego Urzędu Górniczego w Krakowie, a ponadto w celu zabezpieczenia ciągłości ruchu Uzdrowiskowego Zakładu Górniczego obowiązuje:

- uzgadnianie wszystkich etapów dokumentacji projektowej z kierownictwem ruchu Uzdrowiskowego Zakładu Górniczego,
- zgłoszenie kierownictwu ruchu UZG terminu rozpoczęcia prac ziemnych oraz wszelkich wpływów wód z wykopów i przerwanie wówczas robót celem przebadania wód i określenia sposobu ich odprowadzenia;
- zorganizowanie robót ziemnych w sposób umożliwiający jak najkrótszy okres otwartych wykopów,
- prowadzenie wszelkich robót ziemnych pod bezpośrednim nadzorem Uzdrowiskowego Zakładu Górniczego, w tym umożliwienie kierownictwu UZG prawa kontroli robót w każdym czasie oraz zabezpieczenie udziału kierownictwa UZG we wszystkich odbiorach robót.

Ponadto dla obszaru i terenu górniczego „Szczawnica I” uchwalono miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Szczawnica w obrębie obszaru i terenu górniczego „Szczawnica I”, z poszerzeniem o przyległe tereny zainwestowania i przyjęty Uchwałą Nr XVII/100/2004 Rady Miasta Szczawnica z dnia 26 lipca 2004 roku.

Szczegółowy zasięg obszaru górniczego na terenie Gminy Szczawnica pokazuje poniższa mapa.

Mapa 5. Mapa obszaru górniczego na terenie Gminy Szczawnica

9.2 Kopalina główna

Najcenniejszym zasobem naturalnym omawianego obszaru i jednocześnie jedyną kopaliną wydobywaną na nim, są wody lecznicze.

Źródła wód mineralnych, które na dzień sporządzenia obowiązującego obecnie Operatu Uzdrowiskowego dysponowały świadectwami (stanowiące Załączniki od nr 2 do nr 11 do niniejszego opracowania) potwierdzającymi właściwości lecznicze to:

1. ujęcie „PD-4 (HELENA)”

Odwiert o głębokości 30m. znajduje się w północnej części Parku Dolnego u stóp góry Bryjarka. Wykonany został w 1966 roku w piaskowcach jarmuckich przez Przedsiębiorstwo

Hydrogeologiczne w Krakowie, w ramach prowadzonych wówczas na obszarze Parku Dolnego prac wiertniczych i badawczych.

Naturalny surowiec leczniczy - woda mineralna „PD-4 (HELENA)” pochodzi ze zlokalizowanego w miejscowości Szczawnica złoża wód podziemnych w utworach kredy górnej (warstwie jarmuckie) o udokumentowanych zasobach eksploatacyjnych w wielkości 0,38 m³/h i 9,12 m³/dobę.

Woda z odwiertu „PD-4 (HELENA)” została zaklasyfikowana jako: **woda mineralna swoista 0,18 % wodorowęglanowo-chlorkowo-sodowo-wapniowa, szczawa [HCO₃⁻ - Cl⁻ - Na⁺ - Ca⁺² (J, CO₂)],** spełniająca wymagania określone dla wody leczniczej. Woda o takim składzie ma następujące właściwości lecznicze - działanie biologiczne na ustrój:

- trans-mineralizacja ustroju (wprowadzenie takich deficytowych pierwiastków jak: sód, potas, wapń, magnez) i wyrównywanie ich niedoboru w ustroju,
- wyrównywanie zaburzeń proporcji między antagonistycznymi jonami sód-potas, wapń-magnez, chlor-jod,
- wyrównywanie zaburzeń gospodarki wodno-elektrolitowej ustroju,
- działanie przeciw zapalne,
- silne pobudzenie perystaltyki dróg żółciowych i wydzielania żółci, alkalizacja, trans – mineralizacja, działanie obniżające poziom cukru, cholesterolu.

Z uwagi na swoje właściwości woda może być wykorzystywany w następujących kierunkach lecznictwa uzdrowiskowego:

- choroby ortopedyczno-urazowe,
- choroby układu nerwowego,
- choroby reumatologiczne,
- choroby górnych dróg oddechowych,
- choroby dolnych dróg oddechowych,
- choroby układu trawienia,
- cukrzyca,
- otyłość,
- osteoporoza,
- choroby nerek i dróg moczowych.

W związku z powyższym woda uzyskała Świadectwo potwierdzające właściwości lecznicze naturalnego surowca leczniczego – wody mineralnej z odwiertu „PD-4 (Helena)” na terenie miejscowości Szczawnica, wydane 15 lipca 2018 roku przez Ośrodek Badań i Kontroli Środowiska

w Katowicach z siedzibą przy ulicy Owocowej nr 8 i może być stosowana w czasie pobytu pacjenta w uzdrowisku po uzyskaniu zalecenia lekarskiego w formach aplikacji i jednostkach chorobowych określonych w Świadectwie.

Świadectwo wraz z załącznikami, stanowi Załącznik nr 2 do niniejszego opracowania;

2. ujęcie „STEFAN”

Źródło znane od 1828 roku. Nazwane na cześć właściciela uzdrowiska Stefana Szalaya. Znajduje się przy Placu Dietla, w szybie eksploatacyjnym pod budynkiem pijalni. Składa się z dwóch ujęć eksploatujących wody lecznicze z łupkowo – piaskowcowych warstw szczawnickich (paleogen).

Naturalny surowiec leczniczy - woda mineralna „STEFAN” pochodzi ze zlokalizowanego w miejscowości Szczawnica złoża wód podziemnych w utworach trzeciorzędu (paleocen/eocen dolny – warstwy szczawnickie), o udokumentowanych zasobach eksploatacyjnych w wielkości 0,120 m³/h i 2,88 m³/dobę.

Woda z odwiertu „STEFAN” została zaklasyfikowana jako: **woda mineralna swoista 0,48 % wodorowęglanowo-chlorkowo-sodowa, jodkowa, szczawa [HCO₃⁻ - Cl⁻ - Na⁺ (J, CO₂)],** spełniająca wymagania określone dla wody leczniczej. Woda o takim składzie ma następujące właściwości lecznicze - działanie biologiczne na ustrój:

- trans-mineralizacja ustroju (wprowadzenie takich deficytowych pierwiastków jak: sód, potas, wapń, magnez) i wyrównywanie ich niedoboru w ustroju,
- wyrównywanie zaburzeń proporcji między antagonistycznymi jonami sód-potas, wapń-magnez, chlor-jod,
- wyrównywanie zaburzeń gospodarki wodno-elektrolitowej ustroju,
- działanie przeciw zapalne,
- silne pobudzenie perystaltyki dróg żółciowych i wydzielania żółci, alkalizacja, trans – mineralizacja, działanie obniżające poziom cukru, cholesterolu.

Z uwagi na swoje właściwości woda może być wykorzystywany w następujących kierunkach lecznictwa uzdrowiskowego:

- choroby ortopedyczno-urazowe,
- choroby układu nerwowego,
- choroby reumatologiczne,
- choroby górnych dróg oddechowych,

- choroby dolnych dróg oddechowych,
- choroby układu trawienia,
- cukrzyca,
- otyłość,
- osteoporoza,
- choroby nerek i dróg moczowych.

W związku z powyższym woda uzyskała Świadectwo potwierdzające właściwości lecznicze naturalnego surowca leczniczego – wody mineralnej z odwiertu „STEFAN” na terenie miejscowości Szczawnica, wydane 15 lipca 2018 roku przez Ośrodek Badań i Kontroli Środowiska w Katowicach z siedzibą przy ulicy Owocowej nr 8 i może być stosowana w czasie pobytu pacjenta w uzdrowisku po uzyskaniu zalecenia lekarskiego w formach aplikacji i jednostkach chorobowych określonych w Świadectwie.

Świadectwo wraz z załącznikami, stanowi Załącznik nr 3 do niniejszego opracowania;

3. ujęcie „JÓZEFINA”

Źródło znane od 1822 roku. Nazwane na cześć właścicielki uzdrowiska Józefiny Szalay. Znajduje się przy Placu Dietla w tym samym szybie eksploatacyjnym co ujęcie „Stefan” i „Józef”. Składa się z trzech ujęć wykonanych w łupkowo – piaskowcowych warstwach szczawnickich (paleogen).

Naturalny surowiec leczniczy - woda mineralna „JÓZEFINA” pochodzi ze zlokalizowanego w miejscowości Szczawnica złoża wód podziemnych w utworach trzeciorzędu (paleocen/eocen dolny – warstwy szczawnickie), o udokumentowanych zasobach eksploatacyjnych w wielkości 0,054 m³/h i 1,296 m³/dobę.

Woda z odwiertu „JÓZEFINA” została zaklasyfikowana jako: **woda mineralna swoista 0,59 % wodorowęglanowo-chlorkowo-sodowa, jodkowa, szczawa [HCO₃⁻ - Cl⁻ - Na⁺ (J, CO₂)],** spełniająca wymagania określone dla wody leczniczej. Woda o takim składzie ma następujące właściwości lecznicze - działanie biologiczne na ustrój:

- trans-mineralizacja ustroju (wprowadzenie takich deficytowych pierwiastków jak: sód, potas, wapń, magnez) i wyrównywanie ich niedoboru w ustroju,
- wyrównywanie zaburzeń proporcji między antagonistycznymi jonami sód-potas, wapń-magnez, chlor-jod,
- wyrównywanie zaburzeń gospodarki wodno-elektrolitowej ustroju,
- działanie przeciw zapalne,

- silne pobudzenie perystaltyki dróg żółciowych i wydzielania żółci, alkalizacja, trans – mineralizacja, działanie obniżające poziom cukru, cholesterolu.

Z uwagi na swoje właściwości woda może być wykorzystywany w następujących kierunkach lecznictwa uzdrowiskowego:

- choroby ortopedyczno-urazowe,
- choroby układu nerwowego,
- choroby reumatologiczne,
- choroby górnych dróg oddechowych,
- choroby dolnych dróg oddechowych,
- choroby układu trawienia,
- cukrzyca,
- otyłość,
- osteoporoza,
- choroby nerek i dróg moczowych.

W związku z powyższym woda uzyskała Świadectwo potwierdzające właściwości lecznicze naturalnego surowca leczniczego – wody mineralnej z odwiertu „JÓZEFINA” na terenie miejscowości Szczawnica, wydane 15 lipca 2018 roku przez Ośrodek Badań i Kontroli Środowiska w Katowicach z siedzibą przy ulicy Owocowej nr 8 i może być stosowana w czasie pobytu pacjenta w uzdrowisku po uzyskaniu zalecenia lekarskiego w formach aplikacji i jednostkach chorobowych określonych w Świadectwie.

Świadectwo wraz z załącznikami, stanowi Załącznik nr 4 do niniejszego opracowania;

4. ujęcie „JÓZEF”

Źródło znane od 1986 roku. Nazwane na cześć właściciela uzdrowiska Józefa Szalaya oraz prof. Józefa Dietla. Odwiert o głębokości 26,9 m eksploatujący wodę leczniczą z warstw szczawnickich (paleogen).

Naturalny surowiec leczniczy - woda mineralna „JÓZEF” pochodzi ze zlokalizowanego w miejscowości Szczawnica złoża wód podziemnych w utworach trzeciorzędu (paleocen/eocen dolny – warstwy szczawnickie), o udokumentowanych zasobach eksploatacyjnych w wielkości 0,120 m³/h i 2,88 m³/dobę.

Woda z odwiertu „JÓZEF” została zaklasyfikowana jako: **woda mineralna swoista 1,10 % wodorowęglanowo-chlorkowo-sodowa, jodkowa, szczawa [HCO₃⁻ - Cl⁻ - Na⁺ (J, CO₂)],** spełniająca wymagania określone dla wody leczniczej. Woda o takim składzie ma następujące właściwości lecznicze - działanie biologiczne na ustrój:

- trans-mineralizacja ustroju (wprowadzenie takich deficytowych pierwiastków jak: sód, potas, wapń, magnez) i wyrównywanie ich niedoboru w ustroju,
- wyrównywanie zaburzeń proporcji między antagonistycznymi jonami sód-potas, wapń-magnez, chlor-jod,
- wyrównywanie zaburzeń gospodarki wodno-elektrolitowej ustroju,
- działanie przeciw zapalne,
- silne pobudzenie perystaltyki dróg żółciowych i wydzielania żółci, alkalizacja, trans – mineralizacja, działanie obniżające poziom cukru, cholesterolu.

Z uwagi na swoje właściwości woda może być wykorzystywany w następujących kierunkach lecznictwa uzdrowiskowego:

- choroby ortopedyczno-urazowe,
- choroby układu nerwowego,
- choroby reumatologiczne,
- choroby górnych dróg oddechowych,
- choroby dolnych dróg oddechowych,
- choroby układu trawienia,
- cukrzyca,
- otyłość,
- osteoporoza,
- choroby nerek i dróg moczowych.

W związku z powyższym woda uzyskała Świadectwo potwierdzające właściwości lecznicze naturalnego surowca leczniczego – wody mineralnej z odwiertu „JÓZEF” na terenie miejscowości Szczawnica, wydane 15 lipca 2018 roku przez Ośrodek Badań i Kontroli Środowiska w Katowicach z siedzibą przy ulicy Owocowej nr 8 i może być stosowana w czasie pobytu pacjenta w uzdrowisku po uzyskaniu zalecenia lekarskiego w formach aplikacji i jednostkach chorobowych określonych w Świadectwie.

Świadectwo wraz z załącznikami, stanowi Załącznik nr 5 do niniejszego opracowania;

5. ujęcie „JAN”

Źródło znane od 1869 roku. Położone jest 150m na północ od Placu Dietla przy ul. Języki. Po ostatniej rekonstrukcji przeprowadzonej w latach 1969-1973 jest to odwiert o głębokości 32,8m ppt wykonany w strefie kontaktu warstw szczawnickich z intruzją andezytową ale jeszcze w obrębie andezytu.

Naturalny surowiec leczniczy - woda mineralna „JAN” pochodzi ze zlokalizowanego w miejscowości Szczawnica złoża wód podziemnych w utworach trzeciorzędu (miocen/paleocen/eocen – andezyt/warstwy szczawnickie), o udokumentowanych zasobach eksploatacyjnych w wielkości 0,117 m³/h i 2,808 m³/dobę.

Woda z odwiertu „JAN” została zaklasyfikowana jako: **woda mineralna swoista 0,46 % wodorowęglanowo-chlorkowo-sodowa, jodkowa, szczawa [HCO₃⁻ - Cl⁻ - Na⁺ (J, CO₂)],** spełniająca wymagania określone dla wody leczniczej. Woda o takim składzie ma następujące właściwości lecznicze - działanie biologiczne na ustrój:

- trans-mineralizacja ustroju (wprowadzenie takich deficytowych pierwiastków jak: sód, potas, wapń, magnez) i wyrównywanie ich niedoboru w ustroju,
- wyrównywanie zaburzeń proporcji między antagonistycznymi jonami sód-potas, wapń-magnez, chlor-jod,
- wyrównywanie zaburzeń gospodarki wodno-elektrolitowej ustroju,
- działanie przeciw zapalne,
- silne pobudzenie perystaltyki dróg żółciowych i wydzielania żółci, alkalizacja, trans – mineralizacja, działanie obniżające poziom cukru, cholesterolu.

Z uwagi na swoje właściwości woda może być wykorzystywany w następujących kierunkach lecznictwa uzdrowiskowego:

- choroby ortopedyczno-urazowe,
- choroby układu nerwowego,
- choroby reumatologiczne,
- choroby górnych dróg oddechowych,
- choroby dolnych dróg oddechowych,
- choroby układu trawienia,
- cukrzyca,
- otyłość,
- osteoporoza,

- choroby nerek i dróg moczowych.

W związku z powyższym woda uzyskała Świadectwo potwierdzające właściwości lecznicze naturalnego surowca leczniczego – wody mineralnej z odwiertu „JAN” na terenie miejscowości Szczawnica, wydane 15 lipca 2018 roku przez Ośrodek Badań i Kontroli Środowiska w Katowicach z siedzibą przy ulicy Owocowej nr 8 i może być stosowana w czasie pobytu pacjenta w uzdrowisku po uzyskaniu zalecenia lekarskiego w formach aplikacji i jednostkach chorobowych określonych w Świadectwie.

Świadectwo wraz z załącznikami, stanowi Załącznik nr 6 do niniejszego opracowania;

6. ujęcie „PITONIÓWKA B+C+D+G”

Nazwa pochodzi od nazwiska Pitoniak - wójta wsi Szczawnica, który w okresie międzywojennym ujął dziko wypływające źródło na lewym brzegu potoku skotnickiego. Dostępna w punkcie czerpalnym ogólnodostępnym przy ul. Skotnickiej. Czynna w sezonie letnim.

Ujęcie grupowe „Pitoniakówka” to szyb o średnicy 3,3 m i głębokości 9,7 m. Na dnie szybu wykonano tamę szybową. Z podszybia o wysokości 4,8 m i średnicy 2,5 m poprowadzono chodniki:

- południowy o dł. 17,0 m, podzielony tamami na dwie komory,
- wschodni o dł. 11,5 m, podzielony tamami na cztery komory.

Wypływy B+C+D+G zgrupowano jako jedno ujęcie wód o niższej mineralizacji, przeznaczonych dla przyszłej rozlewni. Ujęcie wyposażone jest w 47 zbiorników magazynowych. Ze zbiorników pompa głębinowa podaje wodę z wypływu F do punktu czerpalnego.

Naturalny surowiec leczniczy - woda mineralna „PITONIÓWKA B+C+D+G” pochodzi ze zlokalizowanego w miejscowości Szczawnica złoża wód podziemnych w utworach trzeciorzędu (miocen/paleocen/eocen dolny - warstwy szczawnickie/andezyt), o udokumentowanych zasobach eksploatacyjnych w wielkości 0,996 m³/h i 23,904 m³/dobę.

Woda z odwiertu „PITONIÓWKA B+C+D+G” została zaklasyfikowana jako: **woda mineralna swoista 0,26 % wodorowęglanowo-chlorkowo-sodowa, szczawa [HCO₃⁻ - Cl⁻ - Na⁺ (CO₂)],** spełniająca wymagania określone dla wody leczniczej. Woda o takim składzie ma następujące właściwości lecznicze - działanie biologiczne na ustrój:

- trans-mineralizacja ustroju (wprowadzenie takich deficytowych pierwiastków jak: sód, potas, wapń, magnez) i wyrównywanie ich niedoboru w ustroju,
- wyrównywanie zaburzeń proporcji między antagonistycznymi jonami sód-potas, wapń-magnez, chlor-jod,
- wyrównywanie zaburzeń gospodarki wodno-elektrolitowej ustroju,
- działanie przeciw zapalne,
- silne pobudzenie perystaltyki dróg żółciowych i wydzielania żółci, alkalizacja, trans – mineralizacja, działanie obniżające poziom cukru, cholesterolu.

Z uwagi na swoje właściwości woda może być wykorzystywany w następujących kierunkach lecznictwa uzdrowiskowego:

- choroby ortopedyczno-urazowe,
- choroby układu nerwowego,
- choroby reumatologiczne,
- choroby górnych dróg oddechowych,
- choroby dolnych dróg oddechowych,
- choroby układu trawienia,
- cukrzyca,
- otyłość,
- osteoporoza,
- choroby nerek i dróg moczowych.

W związku z powyższym woda uzyskała Świadectwo potwierdzające właściwości lecznicze naturalnego surowca leczniczego – wody mineralnej z odwiertu „PITONIAKÓWKA B+C+D+G” na terenie miejscowości Szczawnica, wydane 15 lipca 2018 roku przez Ośrodek Badań i Kontroli Środowiska w Katowicach z siedzibą przy ulicy Owocowej nr 8 i może być stosowana w czasie pobytu pacjenta w uzdrowisku po uzyskaniu zalecenia lekarskiego w formach aplikacji i jednostkach chorobowych określonych w Świadectwie.

Świadectwo wraz z załącznikami, stanowi Załącznik nr 7 do niniejszego opracowania;

7. ujęcie „PITONIAKÓWKA WYPŁYW F”

Nazwa pochodzi od nazwiska Pitoniak - wójta wsi Szczawnica, który w okresie międzywojennym ujął dziko wypływające źródło na lewym brzegu potoku skotnickiego. Dostępna w punkcie czerpalnym ogólnodostępnym przy ul. Skotnickiej. Czynna w sezonie letnim.

Ujęcie grupowe „Pitoniakówka” to szyb o średnicy 3,3 m i głębokości 9,7 m. Na dnie szybu wykonano tamę szybową. Z podszybia o wysokości 4,8 m i średnicy 2,5 m poprowadzono chodniki:

- południowy o dł. 17,0 m, podzielony tamami na dwie komory,
- wschodni o dł. 11,5 m, podzielony tamami na cztery komory.

W ociosie chodnika wschodniego ujęty został wypływ F trzema poziomymi odwiertami o łącznej długości 42 m. Komory i podszybie ujmują wody o różnej mineralizacji. Z każdej z komór wyprowadzono rurociąg wodny i gazowy. Rurociągi są doprowadzone do wjazdu w tamie szybowej. Jest razem 5 wypływów wodnych i 5 gazowych.

Naturalny surowiec leczniczy - woda mineralna „PITONIAKÓWKA WYPŁYW F” pochodzi ze zlokalizowanego w miejscowości Szczawnica złoża wód podziemnych w utworach trzeciorzędu (miocen/paleocen/eocen dolny - warstwy szczawnickie/andezyt), o udokumentowanych zasobach eksploatacyjnych w wielkości 0,294 m³/h i 7,056 m³/dobę.

Woda z odwiertu „PITONIAKÓWKA WYPŁYW F” została zaklasyfikowana jako: **woda mineralna swoista 0,28 % wodorowęglanowo-chlorkowo-sodowa, jodkowa, szczawa [HCO₃⁻ - Cl⁻ - Na⁺ (J, CO₂)]**, spełniająca wymagania określone dla wody leczniczej. Woda o takim składzie ma następujące właściwości lecznicze - działanie biologiczne na ustrój:

- trans-mineralizacja ustroju (wprowadzenie takich deficytowych pierwiastków jak: sód, potas, wapń, magnez) i wyrównywanie ich niedoboru w ustroju,
- wyrównywanie zaburzeń proporcji między antagonistycznymi jonami sód-potas, wapń-magnez, chlor-jod,
- wyrównywanie zaburzeń gospodarki wodno-elektrolitowej ustroju,
- działanie przeciwzapalne,
- silne pobudzenie perystaltyki dróg żółciowych i wydzielania żółci, alkalizacja, trans – mineralizacja, działanie obniżające poziom cukru, cholesterolu.

Z uwagi na swoje właściwości woda może być wykorzystywany w następujących kierunkach lecznictwa uzdrowiskowego:

- choroby ortopedyczno-urazowe,
- choroby układu nerwowego,
- choroby reumatologiczne,
- choroby górnych dróg oddechowych,

- choroby dolnych dróg oddechowych,
- choroby układu trawienia,
- cukrzyca,
- otyłość,
- osteoporoza,
- choroby nerek i dróg moczowych.

W związku z powyższym woda uzyskała Świadectwo potwierdzające właściwości lecznicze naturalnego surowca leczniczego – wody mineralnej z odwiertu „PITONIAKÓWKA WYPŁYW F” na terenie miejscowości Szczawnica, wydane 15 lipca 2018 roku przez Ośrodek Badań i Kontroli Środowiska w Katowicach z siedzibą przy ulicy Owocowej nr 8 i może być stosowana w czasie pobytu pacjenta w uzdrowisku po uzyskaniu zalecenia lekarskiego w formach aplikacji i jednostkach chorobowych określonych w Świadectwie.

Świadectwo wraz z załącznikami, stanowi Załącznik nr 8 do niniejszego opracowania;

8. ujęcie „MAGDALENA”

Źródło znane od 1839 roku. Nazwane na cześć Pani Magdaleny Kownackiej. Znajduje się ok. 100 m poniżej Placu Dietla, na lewym brzegu potoku szczawnego. Źródło to znajduje się przy S kontakcie andezytu widocznego na zboczu góry Bryjarki (andezyt skarbonatyzowany) z warstwami szczawnickimi.

Naturalny surowiec leczniczy - woda mineralna „MAGDALENA” pochodzi ze zlokalizowanego w miejscowości Szczawnica złoża wód podziemnych w utworach trzeciorzędu (paleocen/eocen dolny – warstwy szczawnickie), o udokumentowanych zasobach eksploatacyjnych w wielkości 0,024 m³/d i 0,576 m³/dobę.

Woda z odwiertu „MAGDALENA” została zaklasyfikowana jako: **woda mineralna swoista 2,70 % wodorowęglanowo-chlorkowo-sodowa, jodkowa, szczawa [HCO₃⁻ - Cl⁻ - Na⁺ (J, CO₂)]**, spełniająca wymagania określone dla wody leczniczej. Woda o takim składzie ma następujące właściwości lecznicze - działanie biologiczne na ustrój:

- trans-mineralizacja ustroju (wprowadzenie takich deficytowych pierwiastków jak: sód, potas, wapń, magnez) i wyrównywanie ich niedoboru w ustroju,
- wyrównywanie zaburzeń proporcji między antagonistycznymi jonami sód-potas, wapń-magnez, chlor-jod,
- wyrównywanie zaburzeń gospodarki wodno-elektrolitowej ustroju,

- działanie przeciwzapalne,
- silne pobudzenie perystaltyki dróg żółciowych i wydzielania żółci, alkalizacja, trans – mineralizacja, działanie obniżające poziom cukru, cholesterolu.

Z uwagi na swoje właściwości woda może być wykorzystywana w następujących kierunkach lecznictwa uzdrowiskowego:

- choroby ortopedyczno-urazowe,
- choroby układu nerwowego,
- choroby reumatologiczne,
- choroby górnych dróg oddechowych,
- choroby dolnych dróg oddechowych,
- choroby układu trawienia,
- cukrzyca,
- otyłość,
- osteoporoza,
- choroby nerek i dróg moczowych.

W związku z powyższym woda uzyskała Świadectwo potwierdzające właściwości lecznicze naturalnego surowca leczniczego – wody mineralnej z odwiertu „MAGDALENA” na terenie miejscowości Szczawnica, wydane 15 lipca 2018 roku przez Ośrodek Badań i Kontroli Środowiska w Katowicach z siedzibą przy ulicy Owocowej nr 8 i może być stosowana w czasie pobytu pacjenta w uzdrowisku po uzyskaniu zalecenia lekarskiego w formach aplikacji i jednostkach chorobowych określonych w Świadectwie.

Świadectwo wraz z załącznikami, stanowi Załącznik nr 9 do niniejszego opracowania;

9. ujęcie „WANDA”

Źródło znane od 1867 roku powstało w miejscu dwóch starych źródeł Anieli i Heleny. Dostępna w punkcie czerpalnym ogólnodostępnym obok D.W. „ChemiK” w Parku Dolnym. Ujęcie źródła stanowi kielichowa studnia kamionkowa o głębokości 2,35m. Znajduje się w północnej części Parku Dolnego u stóp góry Bryjarka.

Naturalny surowiec leczniczy - woda mineralna „WANDA” pochodzi ze zlokalizowanego w miejscowości Szczawnica złoża wód podziemnych w utworach trzeciorzędu (miocen - paleocen/eocen – andezyt/warstwy szczawnickie), o udokumentowanych zasobach eksploatacyjnych w wielkości 0,030 m³/h i 0,72 m³/dobę.

Woda z odwiertu „WANDA” została zaklasyfikowana jako: **woda mineralna swoista 0,76 % chlorkowo-wodorowęglanowo-sodowa, jodkowa, szczawa [Cl⁻ -HCO₃⁻ - Na⁺ (J, CO₂)]**, spełniająca wymagania określone dla wody leczniczej. Woda o takim składzie ma następujące właściwości lecznicze - działanie biologiczne na ustrój:

- trans-mineralizacja ustroju (wprowadzenie takich deficytowych pierwiastków jak: sód, potas, wapń, magnez) i wyrównywanie ich niedoboru w ustroju,
- wyrównywanie zaburzeń proporcji między antagonistycznymi jonami sód-potas, wapń-magnez, chlor-jod,
- wyrównywanie zaburzeń gospodarki wodno-elektrolitowej ustroju,
- działanie przeciw zapalne,
- silne pobudzenie perystaltyki dróg żółciowych i wydzielania żółci, alkalizacja, trans – mineralizacja, działanie obniżające poziom cukru, cholesterolu.

Z uwagi na swoje właściwości woda może być wykorzystywany w następujących kierunkach lecznictwa uzdrowiskowego:

- choroby ortopedyczno-urazowe,
- choroby układu nerwowego,
- choroby reumatologiczne,
- choroby górnych dróg oddechowych,
- choroby dolnych dróg oddechowych,
- choroby układu trawienia,
- cukrzyca,
- otyłość,
- osteoporoza,
- choroby nerek i dróg moczowych.

W związku z powyższym woda uzyskała Świadectwo potwierdzające właściwości lecznicze naturalnego surowca leczniczego – wody mineralnej z odwiertu „WANDA” na terenie miejscowości Szczawnica, wydane 15 lipca 2018 roku przez Ośrodek Badań i Kontroli Środowiska w Katowicach z siedzibą przy ulicy Owocowej nr 8 i może być stosowana w czasie pobytu pacjenta w uzdrowisku po uzyskaniu zalecenia lekarskiego w formach aplikacji i jednostkach chorobowych określonych w Świadectwie.

Świadectwo wraz z załącznikami, stanowi Załącznik nr 10 do niniejszego opracowania;

10. ujęcie „SZYMON”

Dostępna w punkcie czerpalnym ogólnodostępnym niedaleko dolnej stacji kolejki linowej. Pierwsze wzmianki o źródle pojawiły się w 1816 r. Pierwotna nazwa: źródło "Pod Pagórkami". Znajduje się poniżej Parku Dolnego. Jest to studnia kamionkowa o głębokości 2,30 m. Woda odprowadzona jest rurociągiem do punktu czerpalnego ogólnodostępnego znajdującego się 14 m od ujęcia.

Naturalny surowiec leczniczy - woda mineralna „SZYMON” pochodzi ze zlokalizowanego w miejscowości Szczawnica złoża wód podziemnych w utworach trzeciorzędu (plejstocen) o udokumentowanych zasobach eksploatacyjnych w wielkości 0,348 m³/h i 8,35 m³/dobę.

Woda z odwiertu „SZYMON” została zaklasyfikowana jako: **woda mineralna swoista 0,25 % wodorowęglanowo-chlorkowo-sodowo-wapniowa, szczawa [HCO₃⁻ - Cl⁻ - Na⁺ - Ca⁺² (CO₂)],** spełniająca wymagania określone dla wody leczniczej. Woda o takim składzie ma następujące właściwości lecznicze - działanie biologiczne na ustrój:

- trans-mineralizacja ustroju (wprowadzenie takich deficytowych pierwiastków jak: sód, potas, wapń, magnez) i wyrównywanie ich niedoboru w ustroju,
- wyrównywanie zaburzeń proporcji między antagonistycznymi jonami sód-potas, wapń-magnez, chlor-jod,
- wyrównywanie zaburzeń gospodarki wodno-elektrolitowej ustroju,
- działanie przeciw zapalne,
- silne pobudzenie perystaltyki dróg żółciowych i wydzielania żółci, alkalizacja, trans – mineralizacja, działanie obniżające poziom cukru, cholesterolu.

Z uwagi na swoje właściwości woda może być wykorzystywany w następujących kierunkach lecznictwa uzdrowiskowego:

- choroby ortopedyczno-urazowe,
- choroby układu nerwowego,
- choroby reumatologiczne,
- choroby górnych dróg oddechowych,
- choroby dolnych dróg oddechowych,
- choroby układu trawienia,
- cukrzyca,
- otyłość,
- osteoporoza,
- choroby nerek i dróg moczowych.

W związku z powyższym woda uzyskała Świadectwo potwierdzające właściwości lecznicze naturalnego surowca leczniczego – wody mineralnej z odwiertu „SZYMON” na terenie miejscowości Szczawnica, wydane 15 lipca 2018 roku przez Ośrodek Badań i Kontroli Środowiska w Katowicach z siedzibą przy ulicy Owocowej nr 8 i może być stosowana w czasie pobytu pacjenta w uzdrowisku po uzyskaniu zalecenia lekarskiego w formach aplikacji i jednostkach chorobowych określonych w Świadectwie.

Świadectwo wraz z załącznikami, stanowi Załącznik nr 11 do niniejszego opracowania;

Więcej informacji o powyższych wodach znajduje się w Rozdziale 5.1 niniejszego opracowania.

9.3 Kopaliny towarzyszące

Jedyną kopaliną obecną w obrębie omawianego obszaru są wody lecznicze; brak kopaliny towarzyszącej.

ROZDZIAŁ 10.

Infrastruktura i system komunikacji

Gmina, która występuje o potwierdzenie możliwości prowadzenia lecznictwa uzdrowiskowego musi wywiązać się z warunków, o których mówi art. 34 Ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1056). Gmina taka winna, zatem posiadać infrastrukturę techniczną w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej, w zakresie transportu zbiorowego, a także prowadzić gospodarkę odpadami. Szczawnica spełnia wszystkie wymienione wyżej wymogi ustawowe, co zostało szczegółowo przedstawione w poniższych punktach niniejszego rozdziału.

10.1 Gospodarka wodna

Łączna długość sieci wodociągowej na terenie Miasta Szczawnica – zgodnie z danymi Miejskiego Zakładu Gospodarki Komunalnej w Szczawnicy - wynosi 35 km. W 2015 roku liczba podłączeń wyglądała następująco:

- w Szczawnicy do sieci wodociągowej podłączonych było 1116 gospodarstw indywidualnych oraz 169 podmiotów prowadzących działalność gospodarczą,
- w Szlachtowej do sieci wodociągowej podłączone były 2 gospodarstwa indywidualne oraz 5 podmiotów prowadzących działalność gospodarczą,
- w Jaworkach do sieci wodociągowej podłączonych było 115 gospodarstw indywidualnych oraz 7 podmiotów prowadzących działalność gospodarczą.

W latach 2010 – 2011 w ramach projektu finansowanego ze środków UE zmodernizowano 29,51 km sieci na terenie miasta. Inwestycja pozwoliła znacząco ograniczyć ogromne straty wody występujące w sieci przesyłowej sięgające 70%. Drugą inwestycją, która pozwoliła zapewnić nieprzerwane dostawy wody pitnej dla odbiorców w Szczawnicy oraz zasadniczo podnieść jej jakość, była modernizacja ujęć wody i rurociągów przesyłowych z elementami ochrony środowiska oraz rozbudowa Stacji Uzdatniania Wody w Szczawnicy. Inwestycja polegała na modernizacji ujęć „Pokrzywy” i „Sewerynowka”, budowie rurociągów przesyłowych wody surowej, rozbudowie Stacji Uzdatniania Wody wraz z montażem aparatury kontrolno-pomiarowej i systemu sterowania. Całość zadania zrealizowano kosztem ponad 16 mln zł, w około połowie finansując zadanie ze środków europejskich. Zakończono także realizację kolejnego projektu, którego przedmiotem była budowa nowego ujęcia wody na potoku Czarna Woda wraz ze stacją uzdatniania oraz nowej sieci wodociągowej dla części miejscowości Jaworki (cała ul. Czarna Woda, Kościelna) z docelowym doprowadzeniem wody do miejscowości Szlachtowa. W ramach

I etapu projektu wykonano łącznie ok. 5,6 km głównej sieci wodociągowej z 78 przyłączami do budynków dla ok. 300 os. W kolejnych latach inwestycja będzie kontynuowana, tak aby docelowo w roku 2020 mieszkańcy całej gminy mieli dostęp do dobrej jakości wody pitnej pochodzącej z sieci komunalnej.

Obecnie sieć kanalizacji sanitarnej zarządzana jest przez Podhalańskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. Kolektory kanalizacji sanitarnej i ogólnospławnej doprowadzają ścieki do centralnej Oczyszczalni Miejskiej. Miejska Oczyszczalnia posiada maksymalną przepustowość na poziomie 3030 m³/dobę. Jest to mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków, usytuowana w pobliżu granicy z gminą Krościenko nad Dunajcem. Odbiornikiem ścieków oczyszczonych jest rzeka Dunajec. Ilość ścieków komunalnych odprowadzanych zbiorczym systemem kanalizacyjnym do oczyszczalni wyniosła w 2013 roku 217,4 tys. m³, zaś dostarczana do oczyszczalni taborem asenizacyjnym 8,1 tys. m³.

Osady ściekowe poddawane są procesowi stabilizacji tlenowej i wstępnemu zagęszczaniu w zbiorniku osadu nadmiernego (ZON), następnie są odwadniane na prasie taśmowej, a potem wywożone na bieżąco w kontenerze w celu dalszego zagospodarowania. Ilość suchej masy osadów powstających w oczyszczalni wyniosła w 2013 roku 142,4 Mg.

Długość czynnej sieci kanalizacyjnej rozdzielczej wyniosła w 2014 roku 18,9 km. Stan kanalizacji ogólnospławnej jest raczej dobry. Sieć zbudowana została w okresie międzywojennym z rur betonowych i azbestowych. W roku 2008 r. władze samorządowe Szczawnicy doprowadziły do likwidacji przestarzałej oczyszczalni ścieków przy dolnej stacji kolejki linowej na Palenicę oraz modernizacji istniejącej sieci. Tylko w latach 2008 – 2009 wymieniona została sieć kanalizacyjna na szeregu ulic miasta (w tym m.in.: Zawodzie, Zdrojowa, Języki, Kowalczyk, Św. Krzyża, Połoniny oraz na osiedlach mieszkaniowych) co w znaczący sposób wpłynęło na poprawę jakości sieci w odniesieniu do całego Uzdrowiska. Z kolei w roku 2015 oddano do użytkowania po rozbudowie i modernizacji oczyszczalnię ścieków w Szczawnicy o przepustowości 3600 m³/d, a także wybudowano kanalizację sanitarną o długości 4,6 km wraz z 4 przepompowniami oraz zmodernizowano 3,07 km na terenie Szczawnicy. W tym samym roku rozbudowano sieć w Jaworkach i Szlachtowej (20,93 km wraz z 8 przepompowniami ścieków).

Podhalańskie Przedsiębiorstwo Komunalne, administrujące siecią na terenie Szczawnicy przystąpiło także do realizacji programu „Modernizacji sieci kanalizacji sanitarnej w całej Szczawnicy”. Program ten obejmuje także budowę 22,5 km sieci kanalizacji sanitarnej w Jaworkach i Szlachtowej oraz uzupełnienie braków w sieci w Szczawnicy na dł. ok. 3,5 km (ulice Flisacka, Brzeg, Staszowa oraz wzdłuż Potoku Skotnickiego). Elementem projektu jest także modernizacja istniejącej oczyszczalni ścieków do 3600 m³ przepływu średniodobowego, która będzie mogła przyjąć i oczyścić ładunek pochodzący od ok. 15500 RLM.

10.2 Gospodarka odpadami

Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2013 r. poz. 21 z późn. zm.) (t.j. z 2018 r. poz. 992, 1000) definiuje odpady jako każdą substancję lub przedmiot, których posiadacz pozbywa się, zamierza się pozbyć lub do których pozbycia się jest obowiązany.

Odpady komunalne

Zgodnie z ustawą o odpadach z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2013 r. poz. 21 z późn. zm.) (t.j. z 2018 r. poz. 992, 1000) odpady komunalne definiuje się jako: odpady powstające w gospodarstwach domowych, z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych; zmieszane odpady komunalne pozostają zmieszanymi odpadami komunalnymi, nawet jeżeli zostały poddane czynności przetwarzania odpadów, która nie zmieniła w sposób znaczący ich właściwości.

W związku z powyższym, głównymi źródłami wytwarzania odpadów komunalnych na terenie Miasta Szczawnica są:

- obiekty wczasowo-sanatoryjne,
- gospodarstwa domowe,
- obiekty infrastruktury, tj. handel, usługi, zakłady rzemieślnicze, targowiska, szkolnictwo, i inne.

Zgodnie z Ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z dnia 13 września 1996 r. (Dz. U. 1996, Nr 132, poz. 622) (t.j. z 2018 r., poz. 1454) utrzymaniem czystości i porządku w gminach należy do obowiązkowych zadań własnych gminy.

Od 1 lipca 2013 roku obowiązuje nowy system gospodarki. W systemie tym za odbieranie i właściwe gospodarowanie odpadami odpowiedzialna jest gmina. Zgodnie z nowymi zasadami Rada Miejska w Szczawnicy podjęła następujące Uchwały:

- w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta i Gminy Szczawnica (Uchwała Nr XXVII/200/2016 Rady Miejskiej w Szczawnicy z dnia 5 grudnia 2016 r. poz. 7550),
- wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości położonych na obszarze Miasta i Gminy Szczawnica (Uchwała Nr XXVII/203/2016 Rady Miejskiej w Szczawnicy z dnia 5 grudnia 2016 r. poz. 7553),

- terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (Uchwała Nr XXIII/166/2016 Rady Miejskiej w Szczawnicy z dnia 5 września 2016 r. poz. 5000),
- szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie zagospodarowania i odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości położonych na terenie Miasta i Gminy Szczawnica (Uchwała Nr XXVII/201/2016 Rady Miejskiej w Szczawnicy z dnia 5 grudnia 2016 r. poz. 7551),
- określenia górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli, którzy nie są zobowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy, za usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych, oraz opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych (Uchwała Nr XXXIV/203/2013 Rady Miejskiej w Szczawnicy z dnia 22 lutego 2013 r.),
- wyboru metody ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości tej opłaty (Uchwała Nr XXVII/202/2016 Rady Miejskiej w Szczawnicy z dnia 5 grudnia 2016 r., poz. 7552).

Od wejścia w życie ustawy o gospodarce odpadami na terenie Szczawnicy osiągnięto następujące wskaźniki dotyczące poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania:

Tabela 10. Poziom recyklingu odpadów wytworzonych na terenie Szczawnicy w latach 2012 i 2013

Przedmiot	2012	2013
Osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów ulegających biodegradacji kierowanych do składowania	22,96%	18,09%
Osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła	19%	25,38%
osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych	100%	100 %

Źródło: UMiG Szczawnica

W roku 2017 system gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Miasta i Gminy Szczawnica uległ zmianie. W ramach systemu gospodarowania odpadami komunalnymi Miasto i Gmina Szczawnica odbiera odpady komunalne od właścicieli, którzy mają możliwość pozbywania się wytworzonych odpadów komunalnych zbieranych w sposób selektywny lub nieselektywny. Odbiór odpadów komunalnych z nieruchomości odbywa się zgodnie z obowiązującym harmonogramem. Dla potrzeb selektywnej zbiórki odpadów stosuje się następujące oznakowania kolorystyczne worków przeznaczonych do zbierania:

- kolor żółty - plastik i opakowania wielomateriałowe typu tetra pak,
- kolor biały - opakowania typy pet,
- kolor zielony - szkło,
- kolor czerwony - metal i drobny złom,
- kolor niebieski - papier,
- kolor biały - szmaty,
- kolor brązowy - bioodpady i odpady zielone.

Na terenie Miasta i Gminy Szczawnica funkcjonuje Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK). Jest to miejsce, w którym mieszkańcy Szczawnicy w ramach poniesionej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi mogą pozostawić wytworzone przez siebie, selektywnie zebrane odpady komunalne, takie jak: meble i odpady wielkogabarytowe, chemikalia, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, odpady remontowe, zużyte baterie i akumulatory, przeterminowane leki, zużyte opony, gruz, odpady budowlane i rozbiórkowe. Punkt działa na terenie bazy Miejskiego Zakładu Gospodarki Komunalnej, przy ul. Zawodzie 19 C.

Na terenie Miasta Szczawnica wg stanu na dzień 31.12.2017 r. deklaracje o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi złożyło 1590 gospodarstw (100%), z czego 95% gospodarstw zadeklarowało gromadzenie odpadów w sposób selektywny, a zaledwie 5% zadeklarowało gromadzenie odpadów w sposób zmieszany.

Dla nieruchomości niezamieszkałych (prowadzących działalność gospodarczą) na dzień 31.12.2017 r. podpisano 267 (ok. 90%) umów na wywóz odpadów, z czego 95% zadeklarowało gromadzenie odpadów w sposób selektywny.

Na terenie zlikwidowanego składowiska odpadów komunalnych w Jaworkach wyznaczono punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych.

W chwili obecnej odbiorem odpadów na terenie Miasta Szczawnica zajmuje się Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej w Szczawnicy.

Do największych wytwórców odpadów komunalnych w Szczawnicy w 2017 roku należały następujące firmy: Spółdzielnia Lokatorsko - Własnościowa „Połoniny”, Przedsiębiorstwo „Uzdrowisko Szczawnica”, domy wczasowe i sanatoria.

W ramach prowadzonej działalności leczniczej przez podmioty w Uzdrowisku Szczawnica, wytwarzane są odpady pochodzące z zabiegów z wykorzystaniem naturalnych surowców leczniczych w postaci zużytych plastrów borowinowych.

W większości podmiotów, zgodnie z przyjętą procedurą po oddzieleniu folii zużyte plastry borowinowe umieszcza się na bieżąco w pojemnikach na odpady zmieszane i odbierane przez uprawniony podmiot w ramach posiadanych umów na odbiór odpadów komunalnych. Jeden podmiot zużytą borowinę wykorzystuje do nawożenia przyległych terenów zielonych.

Nadmienić należy, że zgodnie z opinią PZH tzw. „plastry borowinowe” to naturalna borowina lecznicza (torf), nie zawierająca żadnych substancji potencjalnie szkodliwych, także dla środowiska naturalnego. Odpad ten nie jest odpadem zakaźnym i nie stanowi zagrożenia dla ludzi i środowiska naturalnego zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 20 stycznia 2015 r. w sprawie odzysku R102

Tym samym użyty organiczny materiał może być wykorzystany do celów ogrodniczych (nawożenie) lub wywożony na składowiska bez obawy negatywnego oddziaływania na środowisko.

Jak wynika z wyżej przedstawionych danych zbiórka odpadów komunalnych w Mieście Szczawnica prowadzona jest w ogromnej większości w systemie selektywnym. Selekcję odpadów prowadzi się „u źródła” tj. w miejscu ich wytworzenia.

Ilość odpadów komunalnych

Ilość odpadów komunalnych odebranych z terenu Miasta i Gminy Szczawnica przedstawia poniższa tabela.

Tabela 11. Ilość odpadów komunalnych odebranych z terenu Miasta i Gminy Szczawnica w 2017 r.

Kod odebranych odpadów komunalnych	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów komunalnych [Mg]
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	230,9

15 01 07	Opakowania ze szkła	175,210
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	1.694,010
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	1,62

Źródło: „Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Miasta i Gminy Szczawnica za 2017 rok”, Szczawnica, kwiecień 2018 rok

Ilość odpadów zebranych w punkcie selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (PSZOK) prezentuje poniższa Tabela.

Tabela 12. Ilość odpadów zebranych w punkcie selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (PSZOK)

Kod odebranych odpadów komunalnych	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów komunalnych [Mg]
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	9,06
Ex 15 01 09	Opakowania z tekstyliów z włókien naturalnych	2,520
20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	4,25
20 01 28	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje lepiszczce i żywice inne niż wymienione w 20 01 27	0,66
20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	48,08
20 01 32	leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,25
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 02 e 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	6,51
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 02 21 20 01 23 i 20 01 35	1,66

20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	95,72
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	88,840

Źródło: „Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Miasta i Gminy Szczawnica za 2017 rok”, Szczawnica, kwiecień 2018 rok

Firmy uprawnione do odbioru i transportu nieczystości ciekłych w 2017 r. odebrały i dostarczyły do zlewni 2826,25 m³ nieczystości ciekłych z terenu Miasta i Gminy Szczawnica.

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Miasta i Gminy Szczawnica za 2017 rok sporządzona przez Referat Gospodarki i Nieruchomościami, Planowania Przestrzennego, Rolnictwa i Ochrony Środowiska wykazała:

- poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania** - zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz.U. z 2017 r., poz. 1289, 2056 i 2361) dopuszczalny (maksymalny) poziom masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 roku w 2017 roku wynosi 45%.

Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania osiągnięty przez Miasto i Gminę Szczawnica w 2017 roku wyniósł: 0,2%;
- poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła**

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz.U. z 2016 r., poz. 2167) w 2017 roku dopuszczalny (minimalny) poziom recyklingu przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła wynosi: 20%.

Osiągnięty przez Miasto i Gminę Szczawnica poziom recyklingu wyniósł 31,6%;
- poziom recyklingu przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami, innymi niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych osiągnięte przez Gminę i Miasto Szczawnica w 2017 roku wyniósł 0%.**

Jak wynika z analizy Miasto i Gmina Szczawnica osiągnęła wymagane przepisami prawa poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów selektywnie zebranych oraz ograniczenia masy odpadów biodegradowalnych przekazanych do składowania.

10.3 Sieć komunikacyjna

Gmina Szczawnica położona jest pomiędzy dwoma pasmami górskimi – Beskidem Sądeckim oraz Pieninami w dolinie dopływu Dunajca – potoku Grajcarek. Południowa granica miasta stanowi także granicę państwa ze Słowacją. Takie położenie determinuje możliwości rozwoju sieci komunikacyjnej, na którą składają się jedynie drogi powiatowe oraz gminne.

Osią komunikacyjną Szczawnicy jest droga powiatowa łącząca niemal wszystkie części miasta z drogą wojewódzką nr 969 (już na terenie gminy Krościenko nad Dunajcem). Obecnie cały system drogowy na terenie miasta wynosi ok. 58,53 km dróg. Drogi powiatowe reprezentowane są wyłącznie przez 12 km odcinek drogi łączącej Szczawnicę z Krościenkiem nad Dunajcem. Długość dróg gminnych wynosi łącznie 38,3 km (26,1 km w mieście i 12,2 na terenach wiejskich), w tym o nawierzchni asfaltowej 17,4 km (8,8 km w mieście oraz 8,6 w Szlachtowej i Jaworkach), z kostki betonowej i brukowej 11,8 km (z czego 11,7 km na terenie samej Szczawnicy), zaś o nawierzchni gruntowej 9,1 km (5,6 km w mieście i 3,5 km na terenach wiejskich).

Drogi gminne zarządzane i utrzymywane są przez miasto Szczawnica. Stan techniczny dróg gminnych asfaltowych należy ocenić jako dobry. Miasto od wielu już lat inwestuje w rozwój własnej infrastruktury drogowej dbając o jej jakość i stan techniczny - szczególnie zauważalne zwiększenie nakładów na ten cel obserwowany był w ostatnich latach.

Obsługa transportowa mieszkańców miasta realizowana jest poprzez zbiorowy transport publiczny, zbiorowy transport prywatny i transport indywidualny. Bardzo duże znaczenie na terenie miasta ma transport turystyczno-wypoczynkowy, który osiąga swoje natężenie w sezonie letnim i zimowym, a związany jest z ruchem turystycznym i uzdrowiskowym. W ostatnich latach w dużym stopniu zwiększył się także ruch rowerowy, dzięki systematycznie powiększanej długości i jakości tras rowerowych. Została również znacznie rozbudowana zbiorowa komunikacja prywatna, charakteryzująca się powszechną dostępnością i konkurencyjnymi cenami.

10.4 Pozostała infrastruktura techniczna

Zaopatrzenie w energię

Szczawnica nie posiada własnych źródeł zasilania energią elektryczną. Głównym źródłem energii dla Szczawnicy jest stacja 30/15/04 kV zlokalizowana w Szczawnicy Niższej oparta na sieciach średnich

napięć relacji Krościenko-Szczawnica. Z kolei do Krościenka energia jest dostarczana poprzez stacje elektroenergetyczne średniego napięcia 110 kV z dwóch kierunków: z głównego punktu zasilającego (GPZ) Gorzków (od strony Nowego Sącza) oraz z GPZ Szaflary (od strony Nowego Targu). Energia dostarczana jest bezpośrednio do odbiorców siecią niskich napięć poprzez stacje transformatorowe 15/04 kV.

Dla wzmocnienia zasilania obszaru Miasta w energię elektryczną konieczne jest sfinalizowanie realizacji stacji transformatorowej 110/30/15 kV w Krościenku, która będzie podpięta do linii wysokiego napięcia łączącej Nowy Sącz z Niedzicą.

Zaopatrzenie w gaz

Szczawnica nie jest wyposażona w sieć gazową. Ze względu na walory lecznicze, turystyczno-krajobrazowe oraz obecność Pienińskiego Parku Narodowego oraz uzdrowiska, władze samorządowe Miasta Szczawnica podjęły intensywne działania zmierzające do zaopatrzenia Szczawnicy w gaz przewodowy lub gaz z wydzielonej sieci gazowej zasilanej z terminala gazowego. Coraz bliższe finalizacji są plany budowy gazociągu relacji Słopnice - Szczawnica.

10.5 Zagrożenia ekologiczne

Zagrożenia środowiska naturalnego Gminy Szczawnica wiążą się głównie z: mieszkalnictwem, oraz komunikacją. Innym rodzajem zagrożenia, niewynikającym bezpośrednio z działalności człowieka jest zagrożenie powodziowe czy osuwiskowe.

Zagrożenia chemiczno – ekologiczne

Na obszarze Szczawnicy nie ma zakładów przemysłowych lub usługowych, które stosują do celów produkcyjnych, lub magazynują takie rodzaje lub ilości substancji, że stwarzałyby zwiększone ryzyko wystąpienia poważnej awarii przez wywołanie zagrożenia typu chemicznego, technicznego i pożarowego.

Potencjalne zagrożenia środowiska stwarza transport materiałów i substancji niebezpiecznych (toksycznych, łatwopalnych, wybuchowych) głównie na drodze powiatowej z Krościenka do Szczawnicy. Droga ta została wyznaczona przez Wojewodę Nowosądeckiego w 1997 roku, jako trasa przejazdu dla pojazdów przewożących materiały niebezpieczne.

Na ryzyko wystąpienia skażenia chemicznego podczas transportu składa się:

- stan techniczny pojazdów przewożących substancje niebezpieczne,
- nieprzewidywalność miejsca awarii,

- brak skutecznej kontroli stanu technicznego pojazdów przewożących materiały niebezpieczne,
- możliwość kolizji drogowych z udziałem takich pojazdów.

Innymi potencjalnymi zagrożeniami są stacje benzynowe oraz magazyny paliw i gazów. Zadania związane z ochroną przed awariami, ochroną przeciwpowodziową i innymi zagrożeniami Miasto wykonuje przy pomocy odpowiednich służb, inspekcji i straży.

Składowisko odpadów

Gmina Szczawnica nie posiada na swoim terenie składowiska odpadów. Odbiór odpadów komunalnych na terenie gminy prowadzi Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej (ul. Zawodzie 19c). W przeszłości odpady komunalne wywożone były na składowisko zlokalizowane w Jaworkach, we wschodniej części Miasta Szczawnica w sąsiedztwie osiedla Jaworki. Obecnie składowisko jest zamknięte i przechodzi rekultywację.

Zagrożenie powodziowe

W związku z anomaliami klimatycznymi i występującymi nietypowymi zjawiskami przyrodniczymi, należy zwrócić uwagę także na zagrożenia naturalne. Największym potencjalnym źródłem takich zagrożeń na terenie Szczawnicy są rzeki Dunajec i Grajcarek. W warunkach naturalnych, tj. w okresie przed spiętrzeniem wód Dunajca zaporami w Czorszynie i Sromowcach Wyżnych dolina tej rzeki stanowiła obszar o wyjątkowym zagrożeniu powodziowym. Dunajec wylewał średnio co 4 - 5 lat powodując powódź. Zagrożenie powodziowe było pochodną górskiego charakteru rzeki, przejawiającego się dużymi spadkami podłużnymi, wysokimi nierównomiernościami przepływu, gwałtownym przybojem wód oraz dodatkowym intensywnym zasilaniem z sieci strumieni spływających z gór. Powodzie wywoływane były głównie przez ulewne letnie deszcze w Tatrach i na Podhalu, rzadziej przez roztopy. Powstanie zbiorników zaporowych, których główną cechą jest ochrona przeciwpowodziowa zmieniło sytuację radykalnie. Niezależnie od redukcji fali powodziowej przez zbiorniki zaporowe zagrożenie okresowymi wylewami występuje w obrębie terasy zalewowej Dunajca poniżej zbiorników.

Różnorodność zjawisk powodziowych, jakie mogą się zdarzyć z chwilą przerwania wału Dunajca uniemożliwiają przedstawienie konkretnej wersji powodzi spodziewanej w określonym czasie, miejscu i rozmiarze. Skala zagrożenia doliny zależy głównie od:

- miejsca uszkodzenia wału,
- wielkości uszkodzenia (wyrwy lub wyrw),
- ilości przedostających się wód przez wyrwę,
- czasu trwania wielkiej wody.

Szczawnica posiada opracowanie, w którym oszacowano ekstremalne zagrożenie powodziowe na skutek długotrwałych opadów atmosferycznych na terenie Spisza, Pienin i Podhala oraz jedynie na terenie miasta. Następstwem tych zjawisk może być:

- zamulenie zbiorników wody pitnej (ujęcie wody pitnej na Sewerynowce),
- zatkanie studzienek kanalizacji burzowej (szczególnie w ulicach Św. Krzyża, Połoniny, Os. Połoniny i Zdrojowej),
- przelanie wód Dunajca do koryta Grajczarka na skutek podniesienia się jego poziomu oraz zalanie terenów Szczawnicy Niższej, głównie dotyczy to ulic Flisackiej, Pienińskiej i Nad Grajczarkiem,
- uszkodzenie infrastruktury na ciekach wodnych i w ich sąsiedztwie (np. kładki i mosty nad potokami),
- zniszczenie nawierzchni dróg (zwłaszcza na ulicach Św. Krzyża, Zdrojowej, Połoniny, Skotnickiej oraz w Sielskim i na Czarnej Wodzie),
- osunięcie się skarp (na alei Zyblikiewicza oraz ulicach Języki i Widok),
- zalanie i uszkodzenie oczyszczalni ścieków obok stacji kolejki linowej na Palenicę oraz na Piskach. Może to doprowadzić do skażenia terenu na odcinku od Piasków aż do Krościenka,
- zalanie piwnic i budynków prywatnych i publicznych.

Instrukcja postępowania w sytuacji zagrożenia przewiduje następujące działania:

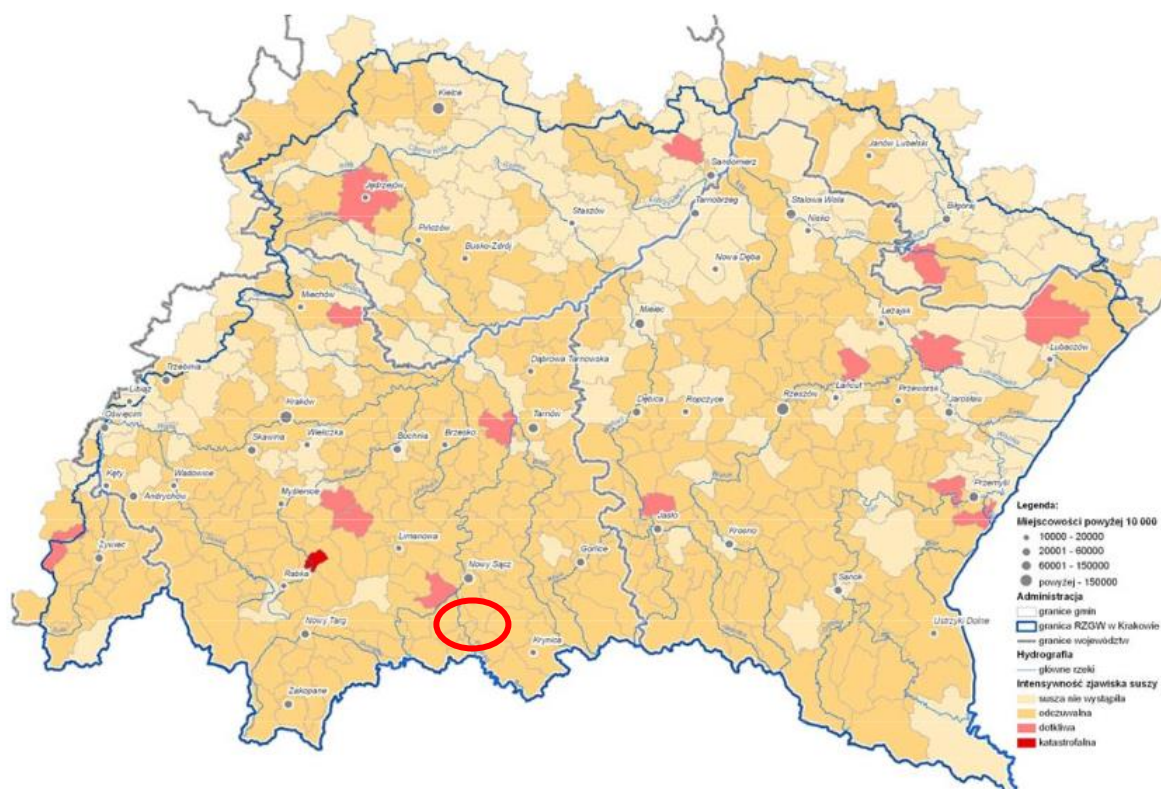
- w pierwszej kolejności ewakuować ludność z zagrożonych terenów, a następnie:
- ewakuować zwierzęta gospodarskie i mienie ewakuowanej ludności,
- wypompować wodę z zalanych piwnic i budynków,
- przywrócić przejezdność dróg i mostów,
- zabezpieczyć obsunięte skarpy,
- uzupełnić wymyte drogi i uprzętnąć piasek i rumosz skalny.

Pozostałe zagrożenia naturalne

Inne zagrożenia naturalne, które mogą także wystąpić to: pożary, wichury, susze, gradobicie.

Jak wynika z poniższego rysunku zjawisko suszy na terenie Miasta Szczawnica może być odczuwane.

Rys. 2. Intensywność zjawiska suszy w podziale na gminy w obszarze działania RZGW Kraków

 - obszar Miasta Szczawnica

Miasto nie posiada strategii działania na wypadek suszy oraz nie realizuje obecnie programu zmierzającego do ograniczenia strat związanych z suszą.

Pomimo istotnego zagrożenia wystąpieniem pożarów w kompleksach leśnych w ostatnich latach, spowodowanych nadmiernym obniżeniem poziomu wilgotności ściółki leśnej, szczególnie w okresach letnich, na terenie miasta nie doszło do rozprzestrzeniania się ognia, które mogłyby spowodować zagrożenie na szerszą skalę.

ROZDZIAŁ 11.

Informacje o stanie czystości powietrza i natężeniu hałasu

Zgodnie z art. 34 Ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (Dz. U. z 2017 r. poz., 1056), gmina, która występuje o potwierdzenie możliwości prowadzenia lecznictwa uzdrowiskowego winna spełniać określone w przepisach o ochronie środowiska wymagania w stosunku do środowiska. Szczawnica spełnia wymienione wymogi środowiskowe, co zostało szczegółowo przedstawione w poniższych punktach niniejszego rozdziału.

11.1 Stan czystości powietrza

Kluczowym czynnikiem wpływającym na proces leczenia klimatycznego jest stan sanitarny powietrza. Dobry stan sanitarny powietrza w miejscowościach uzdrowiskowych jest ważnym czynnikiem, który wpływa na skuteczność prowadzonego leczenia klimatycznego i sprzyja powrotowi kuracjuszy do zdrowia. Oddychanie powietrzem zanieczyszczonym może powodować szereg różnych problemów, zależnych od rodzaju zanieczyszczeń. Wszelkie pyły zawieszone w powietrzu, zawierające metale ciężkie w istotny sposób wpływają na organizm ludzki.

Wśród uciążliwych dla zdrowia człowieka substancji należy wymienić:

- **pyły zawieszone w powietrzu** - obniżające wydolność i odporność układu oddechowego (w tym metale ciężkie zawarte w pyłach),
- **dwutlenek siarki** - czynnik silnie drażniący osłabiający funkcję płuc i układu immunologicznego człowieka,
- **ozon** – czynnik drażniący, który powoduje uszkodzenie błon biologicznych. Objawem są kaszel, drapanie w gardle, senność i bóle głowy. Wyższe stężenia ozonu prowadzą do wzrostu ciśnienia tętniczego, przyspieszenia tętna i obrzęku płuc, który może być przyczyną zgonu,
- **dwutlenek azotu** - niekorzystnie działający szczególnie na astmatyków uczulonych na kurz i pyłki,
- **tlenek węgla** - czynnik osłabiający koncentrację, powodujący senność, omdlenia, a nawet śmierć,
- **benzen** – posiadający właściwości wysoce rakotwórcze i toksyczne, działa przez drogi oddechowe, w kontakcie ze skórą i po połyknięciu. Benzen uszkadza układ krwiotwórczy szpiku

kostnego: powoduje skazę krwotoczną, zmniejszenie liczby białych krwinek (leukopenię), niedokrwistość. Późnym następstwem narażenia jest białaczka.

W miejscowości, która posiada status uzdrowiska lub która zabiega o uzyskanie statusu obszaru ochrony uzdrowiskowej obowiązują zaostrzone normy dot. szkodliwych substancji występujących w powietrzu. Celem zapewnienia optymalnych warunków do prowadzenia procesu leczenia klimatycznego wymagane jest okresowe monitorowanie stanu powietrza na terenie gminy uzdrowiskowej. W Szczawnicy nie prowadzi się regularnych pomiarów zanieczyszczenia powietrza, a najbliższe stałe stacje pomiarowe znajdują się w Nowym Targu i Nowym Sączu. W 2015 r. przeprowadzono na terenie uzdrowiska okresowe pomiary PM10, B(a)P w pyłe i SO₂.

Do oceny zanieczyszczenia powietrza w uzdrowisku wykorzystano:

- Dane z okresowych pomiarów stężenia PM10, B(a)P i SO₂ w Szczawnicy w 2015 r. prowadzonych przez WIOŚ (dane z WIOŚ, Plan Gospodarki Niskoemisyjnej Miasta i Gminy Szczawnica, 2015);
- Sprawozdanie z badań zanieczyszczenia powietrza metodą wskaźnikową w zakresie NO₂ i SO₂ w 2009 r. na terenie miejscowości Szczawnica (WIOŚ 2010);
- Roczne oceny jakości powietrza w województwie małopolskim za lata 2015-2017 Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Krakowie (WIOŚ 2016, 2017, 2018);
- Pismo NM.7016.42.2018.DŁ z 17 lipca 2018 r. WIOŚ Kraków, Delegatura w Nowym Sączu, z informacją o tle zanieczyszczeń powietrza w Szczawnicy.

Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska każdego roku dokonuje oceny poziomu substancji zawartych w powietrzu w wyznaczonych strefach. Informacji tych użyto do oceny ogólnej stanu sanitarnego powietrza w analizowanym obszarze. Obszar województwa małopolskiego podzielony jest na 3 strefy – Aglomerację krakowską, miasto Tarnów i strefę małopolską, w której leży Szczawnica, a która obejmuje pozostały obszar województwa.

Szczegółowa analiza stanu powietrza została zawarta w raporcie dot. Właściwości Lecznicych Klimatu Uzdrowiska Szczawnica, który opracowany został przez Polską Akademię Nauk – Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania (załącznik Nr 1).

Zanieczyszczenie powietrza w Szczawnicy

Głównym źródłem zanieczyszczenia powietrza w Szczawnicy jest niska emisja. Jakość powietrza na terenie uzdrowiska Szczawnica jest mało korzystna dla klimatoterapii. Zachowana jest norma średniorocznego stężenia zanieczyszczeń gazowych oraz pyłu zawieszonego PM10, zaś prawdopodobnie przekroczona liczba dni z dopuszczalną normą PM10. Skrajnie przekroczona jest norma dopuszczalnego stężenia benzo(a)pirenu. Przyczyny tego należy upatrywać głównie w niskiej

emisji, czyli wykorzystaniu węgla słabej jakości i drewna do ogrzewania indywidualnych budynków mieszkalnych w okresie chłodnym.

Tabela 13. Stan sanitarny powietrza w Szczawnicy oraz % normy według kryterium ochrony zdrowia

Nazwa substancji	Stężenie średnioroczne	% normy
Dwutlenek siarki	3,7 $\mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$	-
Dwutlenek azotu	9,2 $\mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$	23%
Pył zawieszony PM10	20,0 $\mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$	50%
Pył zawieszony PM2,5	14,4 $\mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$	58%
Ołów	0,02 $\mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$	4%
Kadm	0,5 $\text{ng}\cdot\text{m}^{-3}$	10%
Nikiel	1,0 $\text{ng}\cdot\text{m}^{-3}$	5%
Arsen	1,0 $\text{ng}\cdot\text{m}^{-3}$	17%
Benzen	1,5 $\text{ng}\cdot\text{m}^{-3}$	30%
Benzo(a)piren	6,2 $\text{ng}\cdot\text{m}^{-3}$	620%

Źródło: Właściwości lecznicze klimatu Uzdrowiska Szczawnica; Polska Akademia Nauk – Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania, Warszawa 2018

Po poprzednim operacie uzdrowiskowym z 2008 r. gmina i województwo podjęły intensywne działania mające na celu ograniczenie zanieczyszczenia powietrza w Szczawnicy. W kwestii poprawy jakości powietrza gmina Szczawnica podjęła następujące działania:

- W latach 2009 – 2010 Gmina Szczawnica zrealizowała największy i pionierski w tamtych latach projekt montażu instalacji solarnych na obiektach stanowiących własność prywatną. W ramach projektu zainstalowano kompletne systemy solarne na 378 obiektach w obrębie Gminy Szczawnica, u osób, które wcześniej zadeklarowały chęć udziału w programie. Łącznie zainstalowano na budynkach 1 574 sztuki kolektorów, o łącznej powierzchni absorpcji wynoszącej 3 600 m² i mocy 2 700 kW.

- Gmina przyjęła Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta i Gminy Szczawnica na lata 2015-2023, który został przyjęty uchwałą Rady Miejskiej Nr IX/57/2015 z dnia 22 czerwca 2015 r. Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia i jest realizowana
- W dniu 28.12.2017 roku został uchwalony Regulamin udzielania dotacji na wymianę nie ekologicznych źródeł ciepła w gospodarstwach domowych w ramach projektów finansowanych z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020 przyjęty Uchwałą Nr XLIII/305/2017 Rady Miejskiej w Szczawnicy z dnia 28.12.2017

Realizowane są 2 projekty związane z wymianą źródeł ciepła:

- Projekt pn: „Ograniczenie niskiej emisji na terenie Miasta i Gminy Szczawnica – paliwa stałe” spełniającego kryteria wsparcia w ramach programów operacyjnych na lata 2014-2020 dla projektów w ramach 4 Osi priorytetowej Regionalna polityka energetyczna, Działanie 4.4 Redukcja emisji zanieczyszczeń do powietrza, Poddziałanie 4.4.3 Obniżenie poziomu niskiej emisji (paliwa stałe) – SPR. W ramach projektu wymieniane są stare źródła grzewcze na: piece V generacji na ekogroszek – 174, drzewo – 25szt, łącznie (199 szt.). W 2018 wymieniono 78 szt. piecy w tym: 4 szt. na drzewo i 74 szt. na ekogroszek.
- Projekt pn: „Ograniczenie niskiej emisji na terenie Miasta i Gminy Szczawnica – biomasa i paliwa gazowe” spełniającego kryteria wsparcia w ramach programów operacyjnych na lata 2014-2020 dla projektów w ramach 4 Osi priorytetowej Regionalna polityka energetyczna, Działanie 4.4 Redukcja emisji zanieczyszczeń do powietrza, Poddziałanie 4.4.2 Obniżenie poziomu niskiej emisji – SPR. Biomasa i paliwa gazowe. W ramach projektu wymieniane są stare źródła grzewcze na nowe ilości 126 szt. w tym piece na gaz (3 szt. ze zbiornikiem zewnętrznym), kotły na biomasę (w tym pelet - 108 szt.), pompy ciepła (15 szt.)
- W roku bieżącym rozpoczęto budowę głównego rurociągu gazowego na terenie Miasta i Gminy Szczawnica. Prace prowadzi Karpacka Spółka Gazownictwa Sp. z o. o. w Tarnowie – planowany termin zakończenia budowy sieci rozdzielczej – czerwiec 2020 r. W ramach inwestycji planowane jest również wykonanie 30 przyłączy do największych obiektów tj. sanatoria, domy wypoczynkowe, spółdzielnie mieszkaniowe, wille i pensjonaty oraz inne duże obiekty usługowe. W dalszej kolejności wykonywane będą przyłącza do pozostałych obiektów, a operator przyjmuje wnioski o wydanie warunków przyłączeniowych. Obecnie mieszkańcy złożyli ok. 350 takich wniosków. Podpisywane są również umowy przyłączeniowe.
- Planowane jest złożenie wniosku o dotację do piecy gazowych po uruchomieniu gazociągu, co pozwoli mieszkańcom na otrzymanie dofinansowania do wymiany piecy na piece gazowe

- Gmina Szczawnica podjęła współpracę z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie. Współpraca polega na pomocy w wypełnianiu wniosków mieszkańcom Szczawnicy przez pracowników urzędu. Samorząd przejął również bieżący kontakt z beneficjentami, w tym przyjmowanie składanych przez beneficjentów wniosków oraz ich ewentualnych korekty.
- Gmina Szczawnica planuje wzmożenie kontroli straży miejskiej palenisk w gospodarstwach domowych w sezonie grzewczym.
- Gmina Szczawnica prowadzi Bazę Inwentaryzacji Ogrzewania Budynków, w której gromadzone są m.in. dane dotyczące źródeł ciepła.
- Należy również zauważyć, że Wg zapisów uchwały Nr XLII/662/13 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 30 września 2013 r., w sprawie „Programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego”, obszar Gminy nie należy do obszarów w których odnotowuje się przekroczenia poziomów dopuszczalnych stężeń PM10 i PM2,5 oraz dwutlenku siarki w powietrzu (na podstawie przeprowadzonego modelowania matematycznego), wobec czego nie zostały określone bezpośrednie cele w zakresie redukcji zanieczyszczeń do powietrza dla Miasta i Gminy Szczawnica. Gminę Szczawnica zaliczono do obszarów o najmniejszym narażeniu na ponadnormatywne stężenia benzo(a)pirenu (stężenie średnioroczne osiąga wartość około 2 ng/m³ przy poziomie docelowym 1 ng/m³).

Wszystkie te działania naprawcze, zwłaszcza planowana i konieczna gazyfikacja miejscowości mają szansę znacząco poprawić jakość powietrza.

11.2 Natężenie hałasu

Zgodnie z powszechną definicją hałas to wszystkie niepożądane, nieprzyjemne, dokuczliwe lub szkodliwe drgania mechaniczne ośrodka sprężystego działające za pośrednictwa powietrza na organ słuchu i inne elementy organizmu człowieka. Pomiary tak ważnego dla zdrowia czynnika wykonano w Szczawnicy w kilku obszarach:

- Stanowisko pomiarowe nr 1 „Park Dolny” postawiono na trawniku, na terenie Parku Dolnego przy ul. Głównej. Ruch samochodowy o dużym natężeniu, w godzinach szczytu ponad 600 pojazdów w ciągu godziny. Drogi o dobrej nawierzchni. Przy ulicy znajdują się obiekty o charakterze gastronomiczno-usługowym, przy których czasowo jest zwiększony ruch. Ponadto słyszalne dźwięki komunalne, maszyny sprzątające, prace porządkowe oraz odgłosy z pobliskiej budowy, muzyka, samochody jadące z dużą prędkością.

- Stanowisko pomiarowe nr 2 „ul. Zdrojowa” znajdowało się na skwerze przy ul. Zdrojowej, która stanowi główny ciąg komunikacyjny przecinający strefę A uzdrowiska przez jej środek. Stanowi drogę dojazdową do wielu obiektów zdrojowych. Średnio w ciągu godziny notowano przejazd ponad 150 pojazdów. W pobliżu punktu pomiarowego znajduje się wiele obiektów związanych z funkcjonowaniem uzdrowiska.
- Stanowisko pomiarowe nr 3 „Budowlani” zlokalizowano na trawniku przy Sanatorium Budowlani, na stoku powyżej budynku. Głównym czynnikiem kształtującym klimat tego miejsca są odgłosy związane z funkcjonowaniem Sanatorium oraz odgłosy komunalne.
- Stanowisko pomiarowe nr 4 „Plac Dietla” postawiono na trawniku po wschodniej stronie powyżej Placu Dietla. Miejsce centralne uzdrowiska, gdzie koncentruje się "życie uzdrowiska". Ruch samochodowy o niewielkim natężeniu, w godzinach szczytu ok. 120 pojazdów na godz. Okolica Placu Dietla wyłożona kostką granitową potęguje odczucie hałasu powodując dodatkową emisję. Muzyka z pobliskich obiektów uzdrowiskowych. W ruchu drogowym Plac Dietla służy także jako miejsce do nawracania. Czasami dochodzi do konfliktów pomiędzy właścicielami bryczek i samochodów/autokarów. Odgłosy komunalne. Poziom tła powyżej 50 dB (szum fontanny, potoku, wielu kuracjuszy).
- Stanowisko pomiarowe nr 5 „Połoniny” znajdowało się obok stacji uzdatniania wody dla miasta Szczawnica. Klimat akustyczny kształtowany przez lokalny ruch samochodowy na pobliskiej drodze. W tle klimatu akustycznego, który stanowią odgłosy naturalne (śpiew ptaków, ale też szum liści) jest słabo słyszalny hałas komunalny miasta.

Podsumowując, wyniki przeprowadzonych badań przez Państwowy Zakład Higieny można stwierdzić, że **na znacznym obszarze, strefy A ochrony uzdrowiskowej w Szczawnicy warunki klimatu akustycznego są dobre**, a przekroczenia dopuszczalnych norm są niewielkie, bądź nie występują (stan. 3, 5). Nadmiernym hałasem komunikacyjnym zagrożone są jedynie tereny leżące wzdłuż ul. Głównej i Zdrojowej.

Zgodnie ze skalą ocen subiektywnego odczucia uciążliwości hałasu w odniesieniu do hałasu komunikacyjnego opracowaną przez Państwowy Zakład Higieny, **znacząca część terenu strefy A ochrony uzdrowiskowej cechuje się małą uciążliwością hałasu** ($LA_{eq} \leq 52$) - stan. 4, 5. Jedynie wzdłuż pasa przylegającego do głównych pod względem komunikacyjnym ulic (stan. 1, 2, 4) odnotowano średnią uciążliwość hałasu ($52 < LA_{eq} \leq 62$).

Konieczne jest okresowe, systematyczne monitorowanie klimatu akustycznego, szczególnie w szczycie sezonu letniego. Ponadto, niezbędne są działania mające na celu ograniczenie liczby pojazdów na ul. Głównej i Zdrojowej tj. zakaz wjazdu na ul. Zdrojową, wybudowanie parkingów przed Szczawnicą, na których turyści zostawiają swe samochody, wprowadzenie komunikacji zbiorowej pojazdami elektrycznymi, itd.

Dlatego też W celu zmniejszenia poziomu hałasu w Uzdrowisku gmina zamierza podjąć następujące działania:

- Na ul. Zdrojowej:

Zmiana organizacji ruchu polegająca na:

- Wprowadzeniu zakazu wjazdu autokarów
- Wprowadzeniu zakazu wjazdu samochodów ciężarowych o masie przekraczającej 10t

- Na ul. Głównej:
- Wprowadzenie zakazu postoju dla samochodów zaopatrzenia w godzinach od 9-17
- Wprowadzenie dodatkowej wysokiej, gęstej zieleni izolacyjnej wzdłuż Parku Dolnego

Szczegółowa analiza stanu klimatu akustycznego została zawarta w raporcie dot. Właściwości Leczniczych Klimatu Uzdrowiska Szczawnica, który opracowany został przez Polską Akademię Nauk – Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania (załącznik Nr 1).

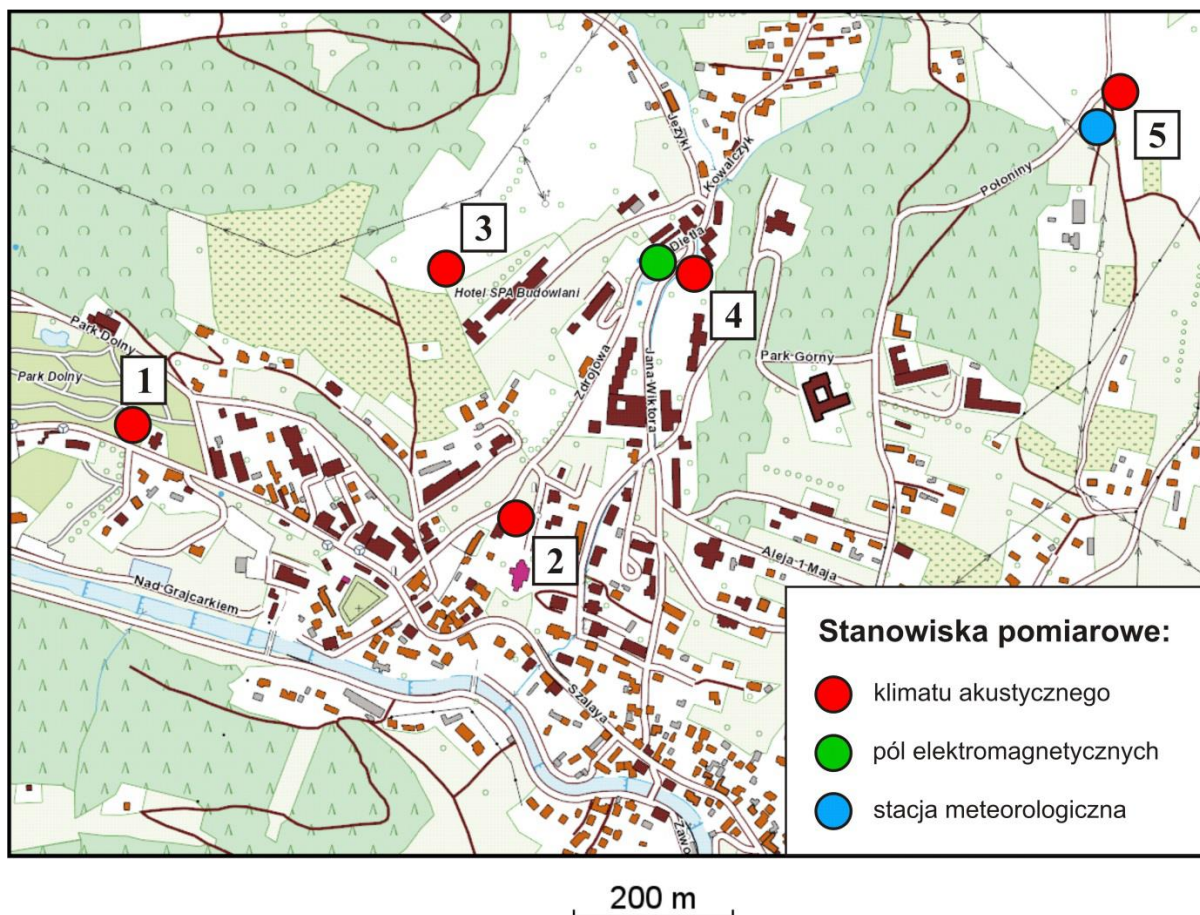
11.3 Pola elektromagnetyczne

Badanie poziomu pól elektromagnetycznych w Szczawnicy wykonano zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12.11.2007 r. (Dz. U. Nr 221, poz. 1645, 2007 r.), w dniu 16 sierpnia 2017 r. przez firmę SUNDOR Sp. z o.o. Sp.k. z siedzibą w Chorzowie, posiadającą akredytację Polskiego Centrum Akredytacji nr AB 476 z dnia 23.12.2016 r.

W strefach A i B ochrony uzdrowiskowej w Szczawnicy zlokalizowanych jest kilka stacji bazowych telefonii komórkowych. Ponadto, w budynkach zdrojowych pracują urządzenia będące źródłem PEM, ale ich zasięg oddziaływania nie wykracza poza te budynki.

Pion pomiarowy zlokalizowany na pl. Dietla przedstawia rysunek poniżej.

Rys. 3. Lokalizacja punktów pomiarów natężenia hałasu, natężenia pól elektromagnetycznych stacji meteorologicznej IGiPZ PAN w Szczawnicy

Źródło: Właściwości lecznicze klimatu Uzdrowiska Szczawnica, Warszawa 2018

Do pomiaru wykorzystano 3 mierniki pola elektromagnetycznego: NBM-550, ESM-100 i SMS-102, które posiadały aktualne świadectwa wzorcowania. Pomiary wykonano za pomocą miernika o zakresie częstotliwości 3-3000 MHz, na wysokości 0,3-2,0 m n.p.g.

Zmierzony poziom natężenia pola elektromagnetycznego w środowisku w miejscach dostępnych dla ludności w zakresie częstotliwości 0-90 GHz był niższy od czułości aparatury pomiarowej. Świadczy to o tym, że **w Szczawnicy na obszarze strefy A ochrony uzdrowiskowej spełnione są normy dotyczące poziomu pól elektromagnetycznych w środowisku.**

ROZDZIAŁ 12.

Podsumowanie

Operat uzdrowiskowy ma stanowić podstawową dokumentację uzdrowiska, zawierającą kompleksową wiedzę o danej miejscowości uzdrowiskowej. Zakres merytoryczny operatu szczegółowo przedstawia Ustawa z dnia 28 lipca 2005 roku o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1056) oraz odpowiednie rozporządzenia Ministra Zdrowia.

W niniejszym opracowaniu dotyczącym Uzdrowiska Szczawnica przedstawiono ogólną charakterystykę miejscowości, ze szczególnym uwzględnieniem infrastruktury technicznej oraz innych działalności prowadzonych na obszarze gminy, tak aby na tym tle ukazać jej działalność leczniczą. Opis działalności leczniczej zawiera charakterystykę poszczególnych zakładów i urządzeń leczniczych, obsadę kadry medycznej oraz kierunki lecznicze. Istotną rzeczą zawartą w niniejszym opracowaniu jest opis zagospodarowania przestrzennego obszaru ochrony uzdrowiskowej z uwzględnieniem poszczególnych stref ochrony uzdrowiskowej. W sposób informacyjny natomiast, scharakteryzowane zostały właściwości lecznicze kopalni i klimatu, bowiem szczegółowe informacje w tej materii zawierają poszczególne opracowania dołączone do niniejszego operatu.

Zgodnie z obowiązującą w kraju wyżej przytoczoną Ustawą oraz na podstawie przeprowadzonej analizy gminnej przestrzeni kulturowej i przyrodniczej, z uwzględnieniem aktualnej infrastruktury turystyczno-uzdrowiskowej, aktualnych uwarunkowań planistyczno-przestrzennych, gmina spełnia łącznie następujące warunki:

- **posiada złoża naturalnych surowców leczniczych o potwierdzonych właściwościach leczniczych;** najcenniejszym zasobem naturalnym omawianego obszaru i jednocześnie jedyną kopalnią wydobywaną na nim, są wody lecznicze; w Szczawnicy, eksploatowanych jest kilka ujęć wód mineralnych, w tym: „Stefan”, „Pitoniówka B C D G”, „Pitoniówka Wypływ F”; „PD-4 Helena”, „Magdalena”, „Józefina”, „Józef”, „Jan”, „Wanda”, „Szymon”. Są to wody mineralne swoiste wodorowęglanowo-chlorkowo-sodowe, wapniowe, jodkowe szczawy. Wszystkie te wody otrzymały świadectwa wydane przez jednostkę upoważnioną tj. Ośrodek Badań i Kontroli Środowiska Sp. z o.o. w Katowicach, potwierdzające ich właściwości lecznicze, które stanowią Załączniki od nr 2 do nr 11 do niniejszego operatu;
- **posiada klimat o potwierdzonych właściwościach leczniczych;** klimat Szczawnicy ma właściwości lecznicze w odniesieniu do: chorób reumatologicznych, chorób ortopedyczno-

urazowych, otyłości, chorób górnych i dolnych dróg oddechowych (w ciepłej połowie roku). Leczenie chorób układu oddechowego może być prowadzone skutecznie w ciepłej połowie roku. W okresie letnim są ograniczenia w kierowaniu do Szczawnicy osób z towarzyszącymi chorobami układu krążenia. Klimat Uzdrowiska Szczawnica uzyskało świadectwo potwierdzające jego właściwości lecznicze, wydane przez organ do tego upoważniony, to jest Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania im. Stanisława Leszczyckiego Polskiej Akademii Nauk z siedzibą w Warszawie przy ulicy Twardej 51/55, dnia 25 kwietnia 2019 roku; „Świadectwo potwierdzające właściwości lecznicze klimatu” stanowi Załącznik nr 12 oraz opracowanie „Właściwości lecznicze klimatu Uzdrowiska Szczawnica” oraz Aneks do opracowania „Właściwości lecznicze klimatu Uzdrowiska Szczawnica”, stanowią Załącznik nr 1 do niniejszego opracowania;

- **na jej obszarze znajdują się zakłady i urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego, przygotowane do prowadzenia lecznictwa uzdrowiskowego;** uzdrowisko Szczawnica świadczy usługi balneologiczne, mając do dyspozycji sanatoria, pijalnię wód mineralnych, zakład przyrodolecznicy, przychodnie, obiekty rekreacyjne i obiekty kulturalne; zakładami lecznictwa uzdrowiskowego są: sanatoria uzdrowiskowe, sanatorium uzdrowiskowe dla dzieci, zakłady przyrodolecznicy oraz przychodnia uzdrowiskowa; szczegółowa charakterystyka poszczególnych zakładów i urządzeń leczniczych zawarta została w Rozdziale 7 niniejszego opracowania;
- **spełnia określone w przepisach o ochronie środowiska wymagania w stosunku do środowiska;** oceny stanu sanitarnego powietrza, dokonał zespół pracowników Instytutu Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania im. Stanisława Leszczyckiego Polskiej Akademii Nauk z siedzibą w Warszawie. Z prac powyższego zespołu powstał dokument stanowiący Załącznik nr 1 do niniejszego opracowania pod nazwą „Właściwości lecznicze klimatu Uzdrowiska Szczawnica”, gdzie w Rozdziale 5 pod tytułem: „Stan sanitarny powietrza” zawarto wyniki badań i analiz. Na podstawie zaprezentowanych wyników można stwierdzić, że zachowana jest norma średniorocznego stężenia zanieczyszczeń gazowych oraz pyłu zawieszonego PM10, zaś prawdopodobnie przekroczona jest liczba dni z dopuszczalną normą PM10. Skrajnie przekroczona jest norma dopuszczalnego stężenia benzo(a)pirenu. Dlatego zalecane jest stworzenie systemu ostrzegania kuracjuszy i personelu medycznego o sytuacjach atmosferycznych, które mogą stanowić zagrożenie dla zdrowia pacjentów. Na obszarze strefy uzdrowiskowej A w Szczawnicy spełnione są normy dotyczące poziomu pól elektromagnetycznych. Ten sam zespół pracowników dokonał oceny klimatu akustycznego uzdrowiska Szczawnica – pomiar hałasu na terenie miejscowości Szczawnica przeprowadzono na obszarze strefy A Uzdrowiska. Na podstawie badań stwierdzono, że na większości strefy A uzdrowiskowej w Szczawnicy warunki klimatu akustycznego są dobre. Nadmiernym hałasem komunikacyjnym w okresie całej doby zagrożone są tereny leżące wzdłuż ulic Głównej i Zdrojowej oraz Placu Dietla. W dokumencie „Właściwości lecznicze klimatu

Uzdrowiska Szczawnica” stanowiącym Załącznik nr 1 do niniejszego opracowania, w Rozdziale 6 pod tytułem: „Klimat akustyczny” zawarto wyniki tych badań;

- **posiada infrastrukturę techniczną w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej, w zakresie transportu zbiorowego, oraz prowadzi gospodarkę odpadami**; charakterystyka poszczególnych elementów infrastruktury technicznej zawarta została w Rozdziale 10 niniejszego opracowania.

Spełnienie powyższych założeń daje podstawy do stwierdzenia, że utrzymanie i rozwój lecznictwa uzdrowiskowego jest niezagrażone i w połączeniu z intensywnym rozwojem turystyki leczniczej gwarantuje dalszy rozwój Gminy Szczawnica jako uzdrowiska.

ROZDZIAŁ 13.**Data sporządzenia i podpis burmistrza**

Data sporządzenia operatu uzdrowiskowego:	
Podpis Burmistrza Szczawnicy:	

Spis literatury

1. Ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1056);
2. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (DZ.U.2004 Nr 92, poz.880);
3. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2001 nr 62 poz. 627) (t.j. Dz.U. 2018 poz. 799 z późn. zm.),
4. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59) (tekst jednolity Dz.U. 2018 poz. 996);
5. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze ((Dz.U. 2018, poz. 650, 723);
6. Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z dnia 13 września 1996 r. (Dz. U. 1996 Nr 132 poz. 622 (t.j. z 2018 r. poz. 1454);
7. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 13 kwietnia 2006 roku w sprawie zakresu badań niezbędnych do ustalenia właściwości leczniczych naturalnych surowców leczniczych i właściwości leczniczych klimatu, kryteriów ich oceny oraz wzoru świadectwa potwierdzającego te właściwości (Dz. U. 2006 nr 80, poz. 565), z późniejszymi zmianami z dnia 27 lutego 2018 r. (Dz. U. 2018, poz. 605);
8. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 26 kwietnia 2012 roku w sprawie określenia wymagań, jakim powinny odpowiadać zakłady i urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego (DZ. U. z 2012 poz. 452);
9. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U.2012 poz.1031);
10. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 czerwca 2002 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów niektórych substancji w powietrzu, alarmowych poziomów niektórych substancji w powietrzu oraz marginesów tolerancji dla dopuszczalnych poziomów niektórych substancji (Dz. U. Nr 87, poz. 796);
11. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 września 2012 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz.U. 2018 poz.1119),
12. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 10 września 2012 r. w sprawie zakresu i sposobu przekazywania informacji dotyczących zanieczyszczenia powietrza (Dz.U. 2018 poz.1120),
13. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku Dz.U. 2007 nr 120 poz. 826 (tekst jednolity Dz.U. 2014 poz. 112),
14. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 5 stycznia 2012 roku w sprawie sposobu kierowania i kwalifikowania pacjentów do zakładów lecznictwa uzdrowiskowego (Dz. U. 2012, poz. 14);

15. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz.U. 2003 nr 192 poz. 1883);
16. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 13 lutego 2007 roku w sprawie zasad kierowania i kwalifikowania pacjentów do zakładów lecznictwa uzdrowiskowego (Dz. U. Nr 44, poz. 285);
17. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 5 października 2016 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu badań niezbędnych do ustalenia właściwości leczniczych naturalnych surowców leczniczych i właściwości leczniczych klimatu, kryteriów ich oceny oraz wzoru świadectwa potwierdzającego te właściwości (Dz.U. 2016 poz. 1709) (t.j. Dz.U. 2018 poz. 605);
18. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz.U. z 2017 r. poz. 1289, 2056 i 2361);
19. Charakterystyka i klasyfikacja fizykochemiczna naturalnego surowca leczniczego – wody mineralnej swoistej z ujęcia wody leczniczej „PD-4 HELENA”; Raport z badań laboratoryjnych, Ośrodek Badań i Kontroli Środowiska, 2018 rok;
20. Charakterystyka i klasyfikacja fizykochemiczna naturalnego surowca leczniczego – wody mineralnej swoistej z ujęcia wody leczniczej „STEFAN”; Raport z badań laboratoryjnych, Ośrodek Badań i Kontroli Środowiska, 2018 rok;
21. Charakterystyka i klasyfikacja fizykochemiczna naturalnego surowca leczniczego – wody mineralnej swoistej z ujęcia wody leczniczej „JÓZEFINA”; Raport z badań laboratoryjnych, Ośrodek Badań i Kontroli Środowiska, 2018 rok;
22. Charakterystyka i klasyfikacja fizykochemiczna naturalnego surowca leczniczego – wody mineralnej swoistej z ujęcia wody leczniczej „JÓZEF”; Raport z badań laboratoryjnych, Ośrodek Badań i Kontroli Środowiska, 2018 rok;
23. Charakterystyka i klasyfikacja fizykochemiczna naturalnego surowca leczniczego – wody mineralnej swoistej z ujęcia wody leczniczej „JAN”; Raport z badań laboratoryjnych, Ośrodek Badań i Kontroli Środowiska, 2018 rok;
24. Charakterystyka i klasyfikacja fizykochemiczna naturalnego surowca leczniczego – wody mineralnej swoistej z ujęcia wody leczniczej „PITONIÓWKA B+C+D+G”; Raport z badań laboratoryjnych, Ośrodek Badań i Kontroli Środowiska, 2018 rok;
25. Charakterystyka i klasyfikacja fizykochemiczna naturalnego surowca leczniczego – wody mineralnej swoistej z ujęcia wody leczniczej „PITONIÓWKA WYPŁYW F”; Raport z badań laboratoryjnych, Ośrodek Badań i Kontroli Środowiska, 2018 rok;
26. Charakterystyka i klasyfikacja fizykochemiczna naturalnego surowca leczniczego – wody mineralnej swoistej z ujęcia wody leczniczej „MAGDALENA”; Raport z badań laboratoryjnych, Ośrodek Badań i Kontroli Środowiska, 2018 rok;

27. Charakterystyka i klasyfikacja fizykochemiczna naturalnego surowca leczniczego – wody mineralnej swoistej z ujęcia wody leczniczej „WANDA”; Raport z badań laboratoryjnych, Ośrodek Badań i Kontroli Środowiska, 2018 rok;
28. Charakterystyka i klasyfikacja fizykochemiczna naturalnego surowca leczniczego – wody mineralnej swoistej z ujęcia wody leczniczej „SZYMON”; Raport z badań laboratoryjnych, Ośrodek Badań i Kontroli Środowiska, 2018 rok;
29. Opracowania:
 - Gminny Program Rewitalizacji Miasta i Gminy Szczawnica na lata 2017-2023;
 - Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Miasta i Gminy Szczawnica na lata 2015-2020;
 - Statut Uzdrowiska Szczawnica, Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr IV/13/2015 Rady Miejskiej w Szczawnicy z dnia 29 stycznia 2015 roku;
 - Plan Rozwoju Uzdrowiska Szczawnica na lata 2016-2023, kwiecień 2016 roku, aktualizacja luty 2018;
 - Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Miasta i Gminy Szczawnica za 2017 rok, Szczawnica, kwiecień 2018 rok;
 - GUS www.stat.gov.pl,
 - <http://szczawnica.pl/>,
 - www.uzdrowiskoszczawnica.pl,
 - www.szczawnicadzwonkowka.pl,
 - www.spabudowlani.pl,
 - www.solarspa.pl,
 - <http://www.znp.edu.pl>.

Spis rysunków i innych grafik

Rys. 1.	Szczawnica dawniej	17
Rys. 2.	Intensywność zjawiska suszy w podziale na gminy w obszarze działania RZGW Kraków	157
Rys. 3.	Lokalizacja punktów pomiarów natężenia hałasu, natężenia pól elektromagnetycznych stacji meteorologicznej IGIPZ PAN w Szczawnicy	165

Spis tablic

Tabela 1.	Charakterystyka wybranych elementów klimatu.....	13
Tabela 2.	Formy zagospodarowania terenu Gminy Szczawnica	15
Tabela 3.	Liczba mieszkańców gminy na dzień 31.12.2016 r.	19
Tabela 4.	Ludność w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym	19
Tabela 5.	Podmioty gospodarcze w rejestrze REGON	20
Tabela 6.	Podmioty gospodarcze według sekcji PKD 2007.....	20
Tabela 7.	Podmioty wg klas wielkości	22
Tabela 8.	Charakterystyka hydrologiczna potoku Grajcarek	30
Tabela 9.	Formy zagospodarowania terenu gminy Szczawnica	38
Tabela 10.	Poziom recyklingu odpadów wytworzonych na terenie Szczawnicy w latach 2012 i 2013	149
Tabela 11.	Ilość odpadów komunalnych odebranych z terenu Miasta i Gminy Szczawnica w 2017 r.	151
Tabela 12.	Ilość odpadów zebranych w punkcie selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (PSZOK).	152
Tabela 13.	Stan sanitarny powietrza w Szczawnicy oraz % normy według kryterium ochrony zdrowia	161

Spis map

Mapa 1.	Plan zagospodarowania przestrzennego	15
Mapa 2.	Mapa strefy „A” ochrony uzdrowiskowej.....	41
Mapa 3.	Mapa strefy „B” ochrony uzdrowiskowej wraz z granicą strefy „A” oraz granicami obszaru i terenu górniczego „Szczawnica I”	43
Mapa 4.	Mapa strefy „C” ochrony uzdrowiskowej wraz z granicami strefy „A” i „B” oraz granicami obszaru i terenu górniczego „Szczawnica I”	45
Mapa 5.	Mapa obszaru górniczego na terenie Gminy Szczawnica	130

Załączniki

1. Właściwości lecznicze klimatu Uzdrowiska Szczawnica, Polska Akademia Nauk – Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania, Warszawa 2018; Aneks do opracowania „Właściwości lecznicze klimatu Uzdrowiska Szczawnica” z 2018 r., Polska Akademia Nauk –Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania, Warszawa 2019;
2. Świadectwo potwierdzające właściwości lecznicze naturalnego surowca leczniczego wody mineralnej swoistej z ujęcia wody leczniczej „PD-4” (Helena) na terenie Uzdrowiska Szczawnica wraz z załącznikami od nr 1 do nr 3;
3. Świadectwo potwierdzające właściwości lecznicze naturalnego surowca leczniczego wody mineralnej swoistej z ujęcia wody leczniczej „Stefan” na terenie Uzdrowiska Szczawnica wraz z załącznikami od nr 1 do nr 3;
4. Świadectwo potwierdzające właściwości lecznicze naturalnego surowca leczniczego wody mineralnej swoistej z ujęcia wody leczniczej „Józefina” na terenie Uzdrowiska Szczawnica wraz z załącznikami od nr 1 do nr 3;
5. Świadectwo potwierdzające właściwości lecznicze naturalnego surowca leczniczego wody mineralnej swoistej z ujęcia wody leczniczej „Józef” na terenie Uzdrowiska Szczawnica wraz z załącznikami od nr 1 do nr 3;
6. Świadectwo potwierdzające właściwości lecznicze naturalnego surowca leczniczego wody mineralnej swoistej z ujęcia wody leczniczej „Jan” na terenie Uzdrowiska Szczawnica wraz z załącznikami od nr 1 do nr 3;
7. Świadectwo potwierdzające właściwości lecznicze naturalnego surowca leczniczego wody mineralnej swoistej z ujęcia wody leczniczej „Pitoniakówka wypływ B+C+D+G” na terenie Uzdrowiska Szczawnica wraz z załącznikami od nr 1 do nr 3;
8. Świadectwo potwierdzające właściwości lecznicze naturalnego surowca leczniczego wody mineralnej swoistej z ujęcia wody leczniczej „Pitoniakówka wypływ F” na terenie Uzdrowiska Szczawnica wraz z załącznikami od nr 1 do nr 3;
9. Świadectwo potwierdzające właściwości lecznicze naturalnego surowca leczniczego wody mineralnej swoistej z ujęcia wody leczniczej „Magdalena” na terenie Uzdrowiska Szczawnica wraz z załącznikami od nr 1 do nr 3;
10. Świadectwo potwierdzające właściwości lecznicze naturalnego surowca leczniczego wody mineralnej swoistej z ujęcia wody leczniczej „Wanda” na terenie Uzdrowiska Szczawnica wraz z załącznikami od nr 1 do nr 3;

11. Świadectwo potwierdzające właściwości lecznicze naturalnego surowca leczniczego wody mineralnej swoistej z ujęcia wody leczniczej „Szymon” na terenie Uzdrowiska Szczawnica wraz z załącznikami od nr 1 do nr 3;
12. Świadectwo potwierdzające właściwości lecznicze klimatu wydane w dniu 25 kwietnia 2019 r.;
13. Mapa strefy „A” ochrony uzdrowiskowej;
14. Mapa strefy „B” ochrony uzdrowiskowej wraz z granicą strefy „A” oraz granicami obszaru i terenu górniczego „Szczawnica I”;
15. Mapa strefy „C” ochrony uzdrowiskowej wraz z granicami strefy „A” i „B” oraz granicami obszaru i terenu górniczego „Szczawnica I”.